

PAPER DETAILS

TITLE: DEDEBALILARIN IZINDE III: BALKANLARDA DEDEBALILAR CEMAATI VE TIRNOVA
KAZASI DEDEBALI KARYESI

AUTHORS: Saim SAVAS

PAGES: 173-295

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1706293>

DEDEBALILARIN İZİNDE III: BALKANLARDA DEDEBALILAR CEMAATİ VE TIRNOVA KAZASI DEDEBALI KARYESİ

Saim SAVAŞ*

Öz: Moğol baskısı sebebiyle Celâleddin Harezmşah ile birlikte Kirman Selçukluları ülkesinden ayrılp Doğu Anadolu'ya geldikleri düşünölen Harezm Türklerinin bir kısmını oluşturan Kirmanlılar/Germiyanlılar arasında bulundukları anlaşılan Dedeбалı cemaati ve muhtemelen bu cemaate adını veren Dedeбалı, araştırma konumuzu teşkil etmiştir. Germiyanolu Yakup Bey'in 1321 tarihli Hacım Sultan Zaviyesi vakfiyesinde zaviye şeyhi olarak adı geçen Kirman/German/Germiyan Şeyhi Şeyh Mustafa oğlu Şeyh Dedeбалı'nın bu cemaatle ilişkili olması kuvvetle muhtemeldir. Anadolu'da Kars-ı Maraş¹, Sivas, Niğde, Uşak, Manisa, Kütahya-Bursa, Balkanlarda ise Selanik, Ahyolu, Hrazgrad (Hezargrad/Razgrad?), Pravişte ve Tırnova taraflarında izlerine rastlanılan Dedeбалıların, Germiyan beyliğinin Osmanlı hâkimiyetine girmesinden itibaren Osmanlı sürgün ve iskân politikaları gereğince Balkanlara doğru yayıldıkları söylenebilir.

Dedeбалı cemaati ile ilgili çalışmalarımız üç bölüm halinde tasarlanmıştır. Bunlardan ilk ikisini yani "Uşak kazası Dedeбалılar karyesi" ile "Harmancık kazası Dedeбалı karyesi ve zaviyesi" ile ilgili makalelerimizi yayınlamış idik.² Çalışma serisinin sonuncusunda

173

* Prof. Dr., Uşak Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü, email: saim.savas@usak.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1533-2177.

¹ 1563'te Kars-ı Maraş sancağı, merkez Kars-ı Maraş (Kadirli) kasabası olmak üzere Kars ve Andırın kazalarından oluşmaktaydı, bkz. Yılmaz Kurt, "Kars-ı Mar'aş Sancağı'nda Vakıflar ve Mülkler", *Uluslararası Dulkadir Beyliği Sempozyumu 29 Nisan - 1 Mayıs 2011 Kahramanmaraş*, Cilt: 1, İstanbul 2012, s. 376 (ss. 375-387); Osmaniye'ye bağlı Kadirli ilçesinin Osmanlı dönemindeki adının Kars olduğu ve Doğu Anadolu'daki Kars'tan ayırmak için burasının Kars-ı Maraş ve Kars-ı Zülkadriye olarak anıldığı anlaşılmaktadır, bkz. Cevdet Kırpık, "İşkân, İsyân ve Değişim: XIX. Yüzyılın İkinci Yarısında Kadirli", *OTAM*, 40 /Güz 2016, 407-439.

² İlgili makaleler için bkz. Saim Savaş, "Dedeбалı Cemaati ve Uşak Kazası Dedeбалılar Köyü", *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı: 32 Temmuz 2018, ss. 243-262; Saim Savaş, "Dedeбалıların İzinde II: Dedeбалı Zaviyesi ve Harmancık Kazası Dedeбалı Karyesi", *Vakıflar Dergisi* 80. Yıl Özel Sayısı, Ankara 2019, ss. 211-243.

Dedebalıların Balkanlardaki izleri ve Tırnova kazası Dedebalı cemaati/karyesi konusunda bazı değerlendirmeler yapılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Harezmi Türkleri, Dedebalı, Dedebalı Cemaati, Dedebalı Obası, Tırnova.

IN PURSUIT OF DEDEBALI COMMUNITY III: DEDEBALI COMMUNITY IN THE BALKANS AND DEDEBALI VILLAGE OF TIRNOVA DISTRICT

Abstract: The Dedebalı community, which is understood to be among the Kirman/Germiyanids, who are thought to have left the land of the Kirman Seljuks and immigrated to Eastern Anatolia due to the Mongol oppression, together with Jalal ad-Din Khwarezm Shah, and Dedebalı, whom was probably this community named after, constituted our research topic. It is highly probable that Sheikh Dedebalı, son of Sheikh Mustafa of Kirman/German/Germiyan, who was mentioned as zawiya's sheikh in Germiyanoglu Yakup Bey's foundation of Hajim Sultan Zawiya dated 1321, was associated with this community. It can be said that the people of Dedebalı, whose traces are found in Kars-ı Maraş, Sivas, Niğde, Uşak, Manisa, Kütahya-Bursa in Anatolia, Thessalonike, Ahyolu, Hrazgrad (Hezargrad/Razgrad?), Pravište and Tırnova in the Balkans, spread towards the Balkans in accordance with Ottoman exile and settlement policies since Germiyan principality came under Ottoman domination.

Our study on the Dedebalı community is planned in three parts. We have already published our papers on the first two of these, namely "Dedebalılar Village of Uşak District" and "Dedebalı Zawiya and Dedebalı Village of Harmançık District". In the last of this series, some evaluations will be made about the traces of the Dedebalı community in the Balkans and Dedebalı community/village of Tırnova District.

Keywords: Khwarezm Turks, Dedebalı, Dedebalı Community, Dedebalı Nomads, Tırnova.

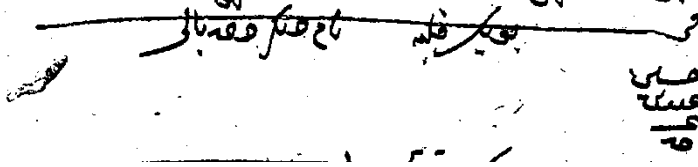
Giriş

Osmanlı arşiv belgelerine dayanılarak hazırlanan yer adları tespitinde, Dedebalı cemaatinin Balkanlardaki izleri olarak; **Dede Bali**³ **karyesi**- (Müselleman-ı Çirmen TD 172/77), **Dede Bali/Dedebalili karyesi**- (Yörükân-ı Selanik TD 225/258), **Dede Bali obası karyesi**-(Pirlepe kazası-Sağkol, Paşa l. TD 370/173), **Dede Bali obası karyesi**-(Yörükân-ı Selanik

³ Osmanlı coğrafyasının çeşitli bölgelerinde ve muhtelif yazarlar tarafından Dedebalı adı farklı şekillerde yazılmış olmakla birlikte biz **Dedebalı** şeklindeki yazımı tercih ettik.

TD 225/8) köy isimlerine rastlanılmıştır.⁴ 1585 tarihli Hrazgrad (Hezargrad/Razgrad?)⁵ celebkeşan defterinde geçen; *Karye-i Büyük Filibe nâm-ı diğer Dedebahı, Hüseyin (bin) Abdullah 'an caba/cebe* kaydı da konumuzla ilişkilendirilebilir.⁶

Belge-1: Karye-i Büyük Filibe nâm-ı diğer Dedebahı



Sultan II. Bayezid'in Edirne'deki hayratı için vakfedilen yerler arasında 8 Müslüman vergi nüfusu ve 1303 akçe hâsılı kaydedilen Ahyolu nahiyesine bağlı Kara Dedebahı Obası köyü de konumuza dâhil edilebilir.⁷

1530 tarihli Muhasebe defterinde Pirlepe kazasına bağlı Dedebahı obası karyesi kayıtlı bulunuyor.⁸ 1544 tarihinde Pirlepe kazasına bağlı Dedebahı obası karyesinde 46 hane, 12 mücerred, 14 çiftlik, 6 bennak, 7 yamak, 7 kale topçusu olmak üzere toplam 78 Müslüman kaydedilmiştir.⁹ Manastır sancağı dâhilinde Pirlepe kazasına bağlı Dedebahı ve diğer bazı karyelerin Pirlepe'ye uzaklığı sebebiyle Manastır'a bağlanmasıyla ilgili H-13-08-1307/M.4

175

⁴ *Osmanlı Yer Adları: I, Rumeli Eyaleti (1514-1550)*, T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yayını, Ankara 2013, s. 57, 199.

⁵ Hrazgrad-Hezargrad/Razgrad isim benzerliği konusunda bkz. Machiel Kiel, "Hezargrad", *DİA*, 17, İstanbul 1998, s. 297-300.

⁶ Bkz. BOA, MAD-d-04452-992-1585, ilgili belgeden bizi haberdar edip, fotokopisini veren değerli meslektaşım Uşak Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü Araştırma Görevlisi Hasan Hüseyin Yılmaz'a katkısı için teşekkür ediyorum; 1538'de Çernovi'ye bağlı Filibelüler köyünün imamının Dedebahı veled-i Timurhan (Timurhan şeyh soyundan) olması da konumuzla ilgili olabilir, bkz. Selçuk Demir, "XVI. Yüzyılda Niğbolu Sancağında Nesl-i Timurhanlar", *Balkan Tarihi*, Cilt: 1, Editörler: Zafer Gölen-Abidin Temizer, Osmanlı Mirası ve Türk Kültürünü Araştırma Derneği Yayınları 1, 2016, s. 103. ss. 97-110.

⁷ Vedat Turgut, *Yitirilen Mirasımız: Balkanlar'da Kurulan Osmanlı Vakıfları (Fethinden XVI. Yüzyılın Sonlarına Kadar)*, Türk Dünyası Vakfı Yayınları 2016, s. 45.

⁸ T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yayın Nu: 55, Defter-i Hâkânî Dizisi: VII, 370 Numaralı *Muhâsebe-i Vilâyet-i Rûm-İli Defteri*, (937 / 1530), I, Paşa (Sofya) ve Vize Livâları ile Sağkol Kazâları (Edirne, Dimetoka, Ferecik, Keşan, Kızıl-ağaç, Zağra-i Eski-hisâr, İpsala, Filibe, Tatar-bâzârı, Samakov, Üsküb, Kalkandelen, Kırçova, Manastır, Pirlepe ve Köprülü), Dizin ve Tıpkıbasım, Ankara 2001, s. 173.

⁹ BOA TD.232: 573 nolu arşiv kaydı ve değerlendirmesi için bkz. Nurullah Karta, "XV. - XVI. Yüzyılda Pirlepe'de İskan Ve Nüfus", *Utek'13 Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Kongresi Bildiri Kitabı*, II, Saraybosna 2013, s. 164.

Nisan 1890 tarihli belge, Dedebalı karyesinin bu tarihlerdeki idarî yapılanmasıyla ilgili değişikliği göstermektedir.¹⁰

H. 29. Zilhicce 1186/M. 23 Mart 1773 tarihli Pravişte naibi ile Gümülcine Serdarı El-Hac İbrahim ve diğer kişilere hitaben yazılan hükümde Pravişte kazasına bağlı Dedebalı karyesi ile ilgili kayıtlar bulunmaktadır.¹¹ 12.01.1923-11.08.1925 tarihleri arasında düzenlenmiş Selanik vilayeti Drama livası Pravişte kazası Dedebal köyü sakini 70 kişiye ait tasfiye talepnamesi, bu tarihlerdeki idarî yapılanmayı göstermesi bakımından dikkate alınabilir.¹²

Konuyla ilgili diğer bir kayıt, Tırnova kazasına tabi Dedebalı cemaatinden Dede mahallesinde bulunan caminin hitabet ciheti için verilen 1793 tarihli arzuhal vesilesiyle karşımıza çıkmaktadır.¹³ Pravişte kazasına tâbi Dedebalı karyesinde bizzat Dedebalı tarafından binâ olunduğu anlaşılan câmi'-i şerifin vakfından almak üzere yevmî bir akçe vazife ile hitâbet ciheti tevcihi ile ilgili belge¹⁴ de Dedebalı ve Dedebalı cemaatinin Balkanlardaki izlerini göstermesi bakımından değerli veriler sunmaktadır ki, bu iki belge ayrıca değerlendirilecektir.

Birbiriyle aynı olan, H.29.12.1246/M.10.06.1831 ve H.29.12.1247/M.30.05.1832 tarihlerinden itibaren yazılmaya başlandığı anlaşılan 6384 ve 6385 numaralı nüfus defterlerinde, merkez Dedebalı karyesi ile Dedebalı karyesine bağlı Cami, Sürgülü, Çataldere ve Dede mahallelerindeki Müslüman erkek nüfusun kayıtları mevcuttur.¹⁵ Yine birbirinin kopyası olduğu anlaşılan ve H.29.12.1256/M.21.02.1841 ve H.29.12.1259/M.20.01.1844 tarihleriyle tarihlenen 6387 ve 9388 numaralı nüfus defterlerinde ise merkez Dedebalı karyesi ile birlikte Çataldere mahallesi ve Sürgülü, Kalaycılar, Güller, Çamlı/Çamlu, Dede, Ramazan, Yumrukaya, Dağ ve Çaylak mahallerinde mevcut erkek nüfus kayıt altına alınmıştır.¹⁶

¹⁰ Bkz. BOA, DH.MKT.- 1714-72.

¹¹ Bkz. BOA. AE.SMST.III -262-20977.

¹² Bahis konusu belgeler, Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi, 130-16-13-2-903 - 3357-1 ilâ 130-16-13-2-920-3467-14 numaralar arasında tasnif edilmiştir.

¹³ Bkz. BOA. Cevdet Evkaf.110.5458); İlgili belgenin çeviri metni ve fotokopisi metin içinde verilmiştir, bkz. Belge-2 ve Belge-3.

¹⁴ Bkz. BOA. HAT-01620-00035-001-01); İlgili belgenin çeviri metni ve fotokopisi metin içinde verilmiştir, bkz. Belge-4 ve Belge-5.

¹⁵ BOA, NFS-d-06384-00002-00005; BOA, NFS-d-06385-00004-00012.

¹⁶ BOA, NFS-d-06387-00111-00119; BOA, NFS-d-06388-00175-00185.

1844 tarihli temettuat defterinde de, Silistre eyaleti Tırnovi kaymakamlığı Tuzluk nahiyesi Dedebalı köyünde 54 hane Müslüman, Dedebalı köyüne bağlı Kalaycılar-Güller-Derziler mahallesinde 50 hane Müslüman, Çakalderesi mahallesinde 63 hane Müslüman, Ramazan mahallesinde 59 hane Müslüman ve nihayet yine aynı köye bağlı Yumrukaya mahallesinde 9 hane Müslüman, 49 hane gayrimüslim nüfus meskûn bulunmaktadır.¹⁷

Tırnova kazası Dedebalı karyesi ile ilgili Osmanlı sonrası; “Dede-Balı (Dedintsi), Tırnova (Veliko-Tırnovo)) iline bağlı Türk köyü; n. 55 (1985), tümü Türktür. 1934 yılında adı Bulgarcaya çevrildi. 1985’te Lofça (Loveç) iline bağlandı” bilgisi bulunmaktadır.¹⁸

Tespit edebildiğimiz kadarıyla Dedebalıların Balkanlardaki izlerinin ifadesinin ardından şimdi Tırnova kazasına bağlı Dedebalı karyesi ve mahalleleri hakkında belgelerin elverdiği ölçüde bazı değerlendirmeler yapılmaya çalışılacaktır.

1-İdari Durum ve İdari Görevliler:

1831-1832 tarihli 6384 ve 6385 numaralı nüfus defterinde kayıtlı merkez Dedebalı karyesi ile birlikte ona bağlı Cami, Sürgülü, Çataldere ve Dede mahallelerine 1841-1844 tarihli 6387 ve 6388 numaralı nüfus defterlerinde Kalaycılar, Güller, Çamlı (Cami/Camili?), Ramazan, Yumrukaya, Dağ ve Çaylak mahalleleri ilave olunmuş görünüyor. 1844-1845’te yazılan temettuat defterinde ise Kalaycılar-Güller-Derziler birleştirilmiş vaziyette ayrı bir mahalle olurken, Çataldere adının Çakalderesi’ne dönüştüğü sanılmaktadır. Temettuat defterinde Ramazan ve Yumrukaya mahalleleri varlıklarını korurken Çamlı, Dağ ve Çaylak mahalleleri, ilgili defterde mevcut gözükmemektedir.

Merkez Dedebalı ve mahalleleri şeklindeki idari yapılanmanın evveliyatı hakkında herhangi bir bilğimiz bulunmamakla birlikte bu yerleşim birimlerinin bölgeye gelen Dedebalı aşireti/obası parçalarının yerleşimiyle

¹⁷ “Silistre eyaleti mülhakatından Tırnovi kaimakamlığı dâhilinde Tuzluk nahiyesi kuralarından Dedebalı karyesinin İslam ve reayasının emlak ve arazi ve temettuatlarını mübeyyin defteridir”, bk. BOA, ML.VRDT.TMT.d. 12378; H. 11 Muharrem 1152/M. 20 Nisan 1739 tarihli bir arşiv kaydı (bkz. BOA, AE.SMHD.I.. -218 -17322), Silistre Sancağı’nda Varna Nahiyesi’nde Eynesifakih (Dedebalı) karyesi ve gayridan tımara mutasarrıf olan Seyyid Mehmed’in ölümüyle tımarının oğlu Ali’ye tevcihi ile ilgili olduğu anlaşıyor ki, bahis konusu iki yerleşim birimi Silistre’ye bağlı gözükmeyle birlikte Tırnova ile Varna’nın birbirine oldukça uzak olmaları sebebiyle Tırnova kaymakamlığı Tuzluk nahiyesine bağlı Dedebalı karyesi ile Varna nahiyesine bağlı diğer adı Eynesifakih olan Dedebalı karyesinin ayrı köyler olduğu düşünülmektedir.

¹⁸ M. Türker Acaroğlu, *Bulgaristan’da Türkçe Yer Adları Kılavuzu*, TTK Yayını, Ankara 2006, s. 249.

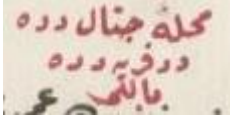
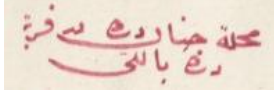
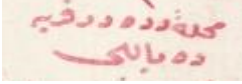
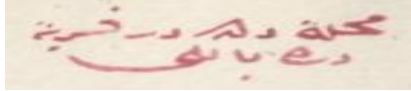
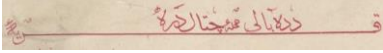
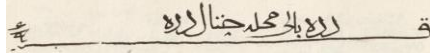
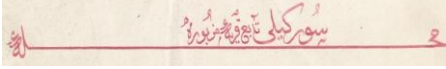
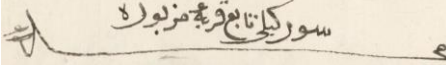
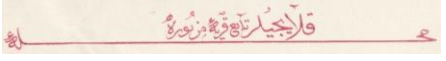
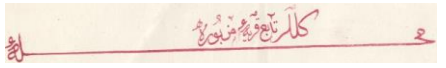
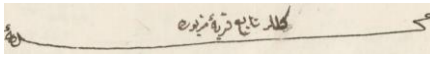
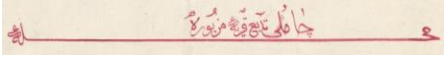
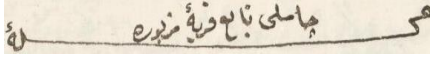
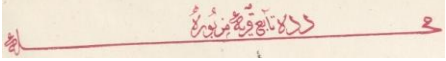
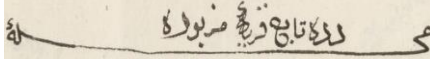
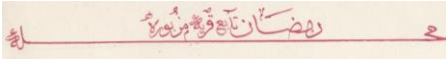
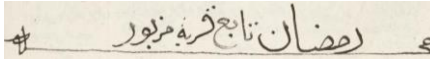
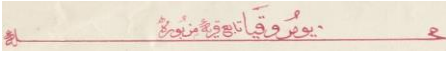
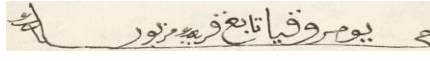
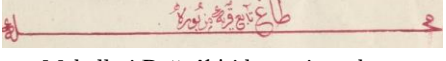
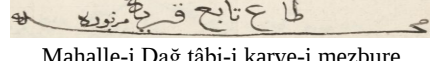
ortaya çıktığı, başlangıçta mahalle isimlerinin aşiret/oba parçalarının adlarıyla aynı olduğu, zamanla bölgedeki nüfus hareketliliği ve idari yapılanmadaki değişikliklere paralel olarak söz konusu durumun ortaya çıktığı söylenebilir.¹⁹

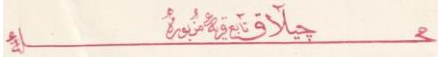
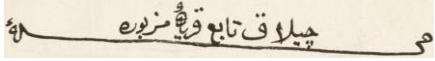
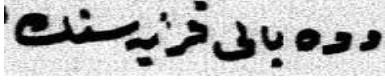
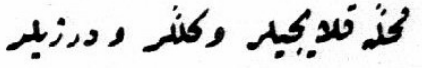
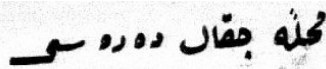
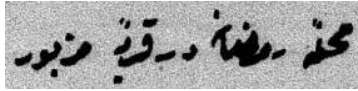
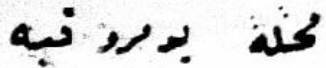
Aşağıdaki tabloda görüldüğü üzere 6387 ve 6388 numaralı nüfus ve temettuat defterlerinde Dedebalı şeklinde yazılan karye, 6384 ve 6385 numaralı nüfus defterlerinde, Dedebalı şeklinde yazılmıştır. Benzer şekilde nüfus defterlerinde Çataldere olarak kaydedilen mahalle, muhtemelen temettuat defterinde Çakalderesi şeklinde kaydedilmiştir. Yine Ç harfi çok belirgin olmakla birlikte Cami ve Çamlı (Camili?) isimleri arasında da bir bağ kurulabilir. Diğer mahalleler arasındaki farklılığın izahı şu anki bilgilerle pek mümkün gözükmemektedir. Mahalle sakinleri ya da hane sahiplerinin isimlerinden yola çıkılarak bir sonuca ulaşmak ta mümkün olmamıştır. Bu farklılığın, muhtemelen kâtiplerin yazım tercihleri, isim değişiklikleri ya da daha ziyade Tanzimat sonrası yönetim anlayışı ve buna göre gerçekleştirilen idari yapılanma ve uygulamalardan kaynaklandığı düşünülmektedir.

Belge-2: Nüfus ve Temettuat Defterlerinde Köy ve Mahalle İsimlerinin Yazılış Biçimleri

6384 Numaralı Nüfus Defteri	6385 Numaralı Nüfus Defteri
 Karye-i Dedebalı	 Karye-i Dedebalı
 Mahalle-i Cami der Karye-i Dedebalı	 Mahalle-i Cami der Karye-i Dedebalı
 Mahalle-i Sürgülü der Karye-i Dedebalı	 Mahalle-i Sürgülü der Karye-i Dedebalı

¹⁹ Esasında Dedebalı karyesi ve ona bağlı olarak verilen mahalleler, bize göre Dedebalı cemaatinin parça unsurlar halinde mahalle olarak iskân edildikleri yerleşim birimleri olmalıdırlar; benzer misaller olarak, Harmandalı aşiretine bağlı Beğşi, Aydınli, Delibaşlı, Emirli ve Kara Ömerli mahalleleri için bkz. Saim Savaş, “Temettuat Defterleri Işığında Uşak/Eşme Yöresinde Harmandalı Aşireti”, *Tuncer Baykara Armağanı*, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayını, Ankara 2011, s. 277-281 (ss. 273-304).

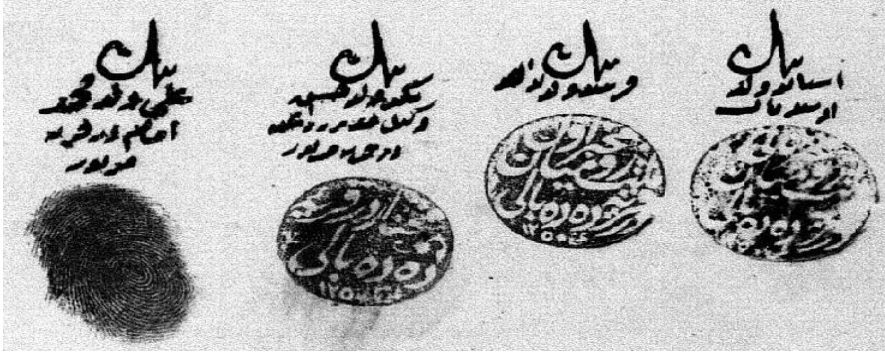
	
Mahalle-i Çataldere der Karye-i Dedebalı	Mahalle-i Çataldere der Karye-i Dedebalı
	
Mahalle-i Dede der Karye-i Dedebalı	Mahalle-i Dede der Karye-i Dedebalı
6387 Numaralı Nüfus Defteri	6388 Numaralı Nüfus Defteri
	
Karye-i Dedebalı Mahalle-i Çataldere	Karye-i Dedebalı Mahalle-i Çataldere
	
Mahalle-i Sürgülü tâbi-i karye-i mezbure	Mahalle-i Sürgülü tâbi-i karye-i mezbure
	Sayfa eksik
Mahalle-i Kalaycılar tâbi-i karye-i mezbure	
	
Mahalle-i Güller tâbi-i karye-i mezbure	Mahalle-i Güller tâbi-i karye-i mezbure
	
Mahalle-i Çamlı tâbi-i karye-i mezbure	Mahalle-i Çamlı tâbi-i karye-i mezbure
	
Mahalle-i Dede tâbi-i karye-i mezbure	Mahalle-i Dede tâbi-i karye-i mezbure
	
Mahalle-i Ramazan tâbi-i karye-i mezbure	Mahalle-i Ramazan tâbi-i karye-i mezbure
	
Mahalle-i Yumrukaya tâbi-i karye-i mezbure	Mahalle-i Yumrukaya tâbi-i karye-i mezbure
	
Mahalle-i Dağ tâbi-i karye-i mezbure	Mahalle-i Dağ tâbi-i karye-i mezbure

 Mahalle-i Çaylak tâbi-i karye-i mezbure	 Mahalle-i Çaylak tâbi-i karye-i mezbure
Temettuat Defteri	
 Dedebalı karyesinin	
 Mahalle-i Kalaycılar ve Güller ve Derziler	
 Mahalle-i Çakalderesi	
 Mahalle-i Ramazan der Karye-i mezbure	
 Mahalle-i Yumrukaya	

Temettuat defterindeki verilerden hareketle merkez Dedebalı ile ona bağlı mahallelerin tamamının tek muhtarlık tarafından idare olunduğu söylenebilir. Çünkü ilgili defterde, sırasıyla Dedebalı karyesi, Kalaycılar-Güller-Derziler mahallesi, Çakalderesi mahallesi, Ramazan mahallesi ve Yumrukaya mahallesi hanelerinin temettuatları yazıldıktan sonra defterin sonuna, yapılan yazımın doğruluğunu onaylayan kişilerin (genellikle bütün temettuat defterlerinde 2 muhtar ve 1 imamın isim ve mühürleri bulunur) adları ve mühürleri kaydedilmiştir. Merkez Dedebalı ile mahallelerinde toplam 235 Müslüman haneye karşılık tamamı Rum kökenli 49 gayrimüslim hane bulunmasına rağmen temettuat defterinin sonunda yer alan parmak izi ve mühürlerden anlaşıldığına göre **Muhtar-ı Evvel** ve **Muhtar-ı Sani** (birinci ve ikinci muhtar) Rum kökenlidir. Ancak Müslüman olan ve Ziraat Müdürü Vekili olduğu belirtilen kişinin mühründe de **Muhtar** ibaresi bulunmaktadır. Bu şekilde diğer temettuat defterlerinden farklı olarak 1 muhtar, 1 muhtar-ı evvel, 1 muhtar-ı sani, merkez Dedebalı ve mahallelerini

yönetiyor gözükmektedir. Bahis konusu defterin sonunda bu üçünün adları ve mühürleri bulunurken, diğer temettuat defterlerinde de mutad olduğu üzere 1 imamın adı ve parmak izi bulunmaktadır.

Belge-3: Dedebalı karyesi muhtarların isim ve mühürleri ile imamın parmak izi.



Bende Astano veled-i Üstüyan Mühür: Muhtar-ı sâni Millet-i Rumiyan der Karye-i Dedebalı
Bende Kristo veled-i ... Mühür: Muhtar-ı evvel Millet-i Rumiyan der Karye-i Dedebalı
Bende Yiğid veled-i Hasan vekil-i müdir-i ziraat der karye-i mezbur Mühür: Muhtar der Karye-i Dedebalı
Bende Ali veled-i Mehmed İmam der karye-i mezbur – Parmak izi.

2-Dinî Yapılar ve Dinî Görevliler:

Giriş bölümünde kısaca değinildiği üzere merkez Dedebalı karyesi ve bu karyeye bağlı Dede mahallesinde birer cami bulunduğunu kesin olarak söyleyebilecek durumdayız. Çeviri metinleri ve orijinal kopyaları metin içerisinde verilen iki belge, bu konuda bazı değerlendirmeler yapabilmemizi sağlıyor.

Bunlardan ilkinde, Tırnova kazasına tabi Dedebalı Cemaatinden Dede mahallesi cami-i şerifinde ber-vech-i hasbî hitabet cihetine bâ-berât-ı âlişân mutasarrıf iken berâtı zâyi olan Mustafa Halife'nin berâtının, Tırnova naibi İsmail Zühdü Efendi'nin arzı üzerine 15 Cemaziyelahir 1189/13 Ağustos 1775 tarihli ru'us-ı hümayûn gereğince verilen hatt-ı hümayûn kaydı görülerek 24 Muharrem-9 Safer 1208/1-16 Eylül 1793 tarihleri arasında gerçekleştiği anlaşılan işlemler neticesinde yenilendiği anlaşılmaktadır.

Belge-4: Tırnova kazasına tabi Dedebalı Cemaatinden Dede mahallesi cami-i şerifinde hitâbet cihetine zâyiden berat verilmesi için arzuhalin çeviri metni

*Devletlü inayetlü zuafâya merhametlü sultanım hazretleri devlet-i ikbâl-i ebedî ve saâdet-i iclâl-i sermedî ile sağ olsun arzuhal-i dâîleri medine-i Tırnova kazasına tabi **Dedebalı Cemaatinden Dede mahallesi cami-i şerifinde** ber-vech-i hasbi hitabet cihetine bâ-berat-ı âlîşân mutasarrıf iken bi-kaza-i Allahu Teâlâ beratım zâyi olmağla mercudur ki cihet-i mezkuru zâyiden bu dâîlerine kemafilevvel tevcih ve yedime müceddeden berat-ı şerif-i âlîşân sadaka ve ihsan buyurub ve dâvât-ı hayriyemize mazhariyetleri babında emr ü ferman lûtf u ihsan devletlü inayetlü zuafâya merhametlü sultanım hazretleridir.*

Bende-i Mustafa dâîleri.

Tevcihatı derkenar olduğu vech üzere tarih-i mezkurede müceddeden kayd ile naibi arziyla ba-ruus-ı hümayûn merkuma tevcih olunduğu mukayyedir emr ü ferman devletlü inayetlü sultanım hazretleridir. Fi 2 Safer sene 1208/9 Eylül 1793.

Vech-i meşruh üzere defterde mesturdur emr ü ferman devletlü inayetlü sultanım hazretleridir. Fi 24 Muharrem sene 1208/1 Eylül 1793.

Mustafa Halife muhtar-ı cemaat hatib ber vech-i hasbi

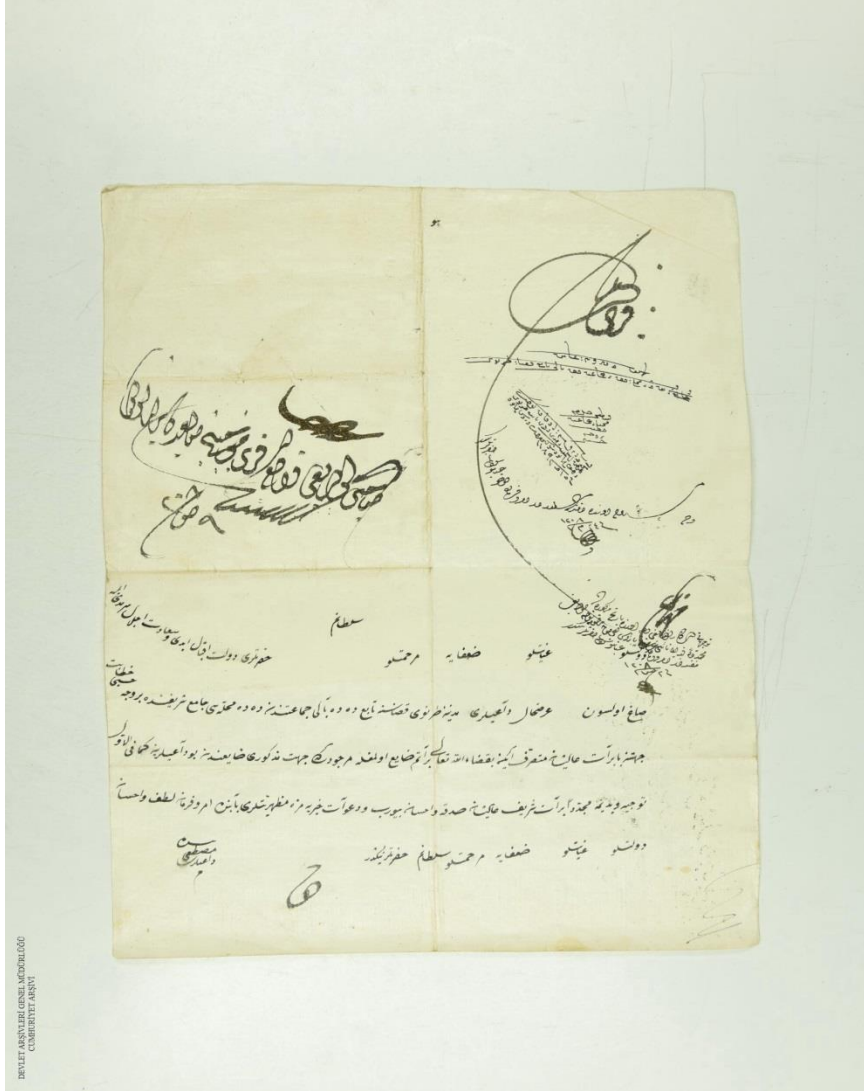
Kaydı müceddeden an muhasebe-i evkaf-ı küçük bâ-arz-ı İsmail Zühdü Efendi naib-i Tırnovi ve bâ-hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrun ve ruus-ı hümayûn fi 15 Cemaziyelahir sene 1189/13 Ağustos 1775.

El-mufasssal-ı defter-i hazine-i âmire

Vakf-ı cami-i şerif der-Mahalle-i Dede an Cemaat-i Dedebalı tabi-i Kaza-i Tırnovi

Zâyi olduğu vaki ise kura(?) mucebince zâyiden berat olunmak buyuruldu. Fi 9 Safer sene 1208/16 Eylül 1793.

Belge-5: Tırnova kazasına tabi Dedebalı Cemaatinden Dede mahallesi cami-i şerifinde hitâbet cihetine zayıden berat verilmesi için arzuhalin fotokopisi



Dedebalı karyesine bağlı Dede mahallesindeki bahis konusu caminin dışında merkez Dedebalı karyesinde bulunan ve bizzat Dedebalı tarafından bina olunduğu belirtilen cami ile ilgili kayıtlar da konumuza açıklık getirmektedir. Buna göre Dede mahallesindeki camide hatiplik vazifesi ber vech-i hasbî yani herhangi bir ücret alınmadan eda olunur iken Dedebalı

karyesi camiinde görev yapan hatibin yevmî 1 akçe ücret aldığı anlaşılmaktadır. İlgili belgede söz konusu camii bizzat Dedebalı tarafından inşa edildiğinden ve bir vakıfla desteklendiğinden bahsedilmesi, üzerinde durulması gereken bir husus olarak değerlendirilebilir.²⁰

Dedebalı karyesindeki camii bir vakıfla desteklendiğinin anlaşılması da konumuz itibariyle önem arz etmektedir. Elbette geçmiş dönemlerde benzer bütün yapılar için aynı şey söz konusu edilebilir. Nitekim yukarıda aslı ve çeviri metni verilen Dede mahallesindeki cami için de vakıftan bahsedilmektedir. Ancak buradaki camii hitabet cihetinin hasbî, Dedebalı camiindeki hitabet cihetinin ise günlük 1 akçe ücreti olduğu anlaşılmaktadır. Yani Dedebalı camii maddî olarak bir vakıf tarafından desteklenmiş olduğu kesin olarak ifade edilebilir. Ancak karye ve cami konusunda olduğu gibi kurucu şahsın kimliği hususunda da kesin bir bilgi henüz bulunmamaktadır. Osmanlı arşivindeki belgeler tasnif edilip hizmete sunuldukça ortaya çıkacak yeni belgelerin konuyu aydınlatacağı muhakkaktır.

Elimizdeki belgeden anlaşıldığına göre; Pravişte kazasına bağlı Dedebalı karyesinde Dedebalı'nın binâ eylediği camii vakfından almak üzere yevmî bir akçe vazife ile hitâbet cihetine mutasarrıf olan Abbas Halife fevt olmuş, bunun üzerine 19 Şaban 1206/12 Nisan 1792 tarihinde Pravişte kazası nâibi Beğli-zâde Ârif Mehmet Efendi'nin arzı ile hatiplik vazifesi Ebubekir Halife ibn Ahmet'e tevcih olunmuştur. İlgili görev üzerinde iken Ebubekir Halife'nin de vefat etmesi üzerine 19 Zilhicce 1240/4 Ağustos 1825'te yine Pravişte kazası nâibi Ahmet Kâmil Efendi'nin arzı gereğince bu kez Ahmet Halife ibn Hayrullah Halife hatip olarak tayin edilip berat verilmiştir. Ahmet Halife'nin 1839'lara kadar bahsi geçen imamlık ve hatiplik vazifelerini ifa ettiği anlaşıyor. 21 Safer 1255/6 Mayıs 1839 tarihli arz ve ilamda; Ebubekir Halife'nin çocuksuz (bilâ veled) vefat etmesi üzerine Ahmet Halife'nin

²⁰ Yukarıda kısaca özetlenen belge içerikleri dikkate alındığında, Dedebalı karyesinin kuruluşu, büyük bir ihtimalle 15. asır sonları ile 16. asır başları olarak tarihlenebilir. Dedebalı cemaatinin bu tarihlerde Tırnova taraflarına iskân edildiği kabul edilirse yerleşmeye paralel olarak bir caminin inşa edilmiş olabileceği varsayılabilir. Dedebalı karyesine ve karyede bulunan camiye adını veren ve hatta ilgili camii bizzat bina ettiği ifade edilen Dedebalı, bölgeye yerleşen Dedebalı cemaatinin beyi olabilir. O takdirde kendisinin Anadolu'daki Dedebalı'larla bir akrabalık ilişkisinin olabileceği düşünülebilir. Cemaatin kurucusu olduğunu düşündüğümüz Dedebalı'nın adının, cemaat mensuplarınca çocuklarına isim olarak verilmesinin bir gelenek haline gelmiş olması kuvvetle muhtemeldir. Bu yüzden cemaatin iskân edildikleri farklı coğrafyalarda, dede-baba-oğul silsilesi şeklinde bir isim verme geleneğinin yaşatıldığı düşünülebilir. O devirlerdeki Türk toplum yapısı dikkate alındığında bu ihtimalin kuvvetli olduğunu söyleyebiliriz. Ancak bu konularda kesin bir yargıya varmak henüz güç görünmektedir.

usulsüz bir şekilde (bir takrib ile) atandığı ve aslında Ahmet Halife'nin bu iki görev için ehliyeti olmadığı (nâ-ehilden) ifade ediliyor. Aynı arzda; Ahmet Halife'nin yine bir takrib ile Mısır-ı Kahire'ye gitmesi sebebiyle söz konusu görevlerin boş kaldığı (mahlûl ve muattal) belirtiliyor. Bahis konusu arzda, durumu bu şekilde anlatan Pravişte nâibi Ahîskavî-zâde Mehmed Şâkir, ilgili görevlerin Hâfız Hüseyin ibn Ali Halife'ye tevcih edilip berat verilmesini talep ediyor. Yapılan incelemede; günlük bir akçe ücret ile hatiplik vazifesinin Ahmet Halife üzerinde kayıtlı olduğu ancak imamlık kaydının bulunmadığı anlaşılmış, Ruznamçe derkenarından bunun gibi durumlarda ilgili göreve tayin edilen kişinin, hatiplik görevini bizzat kendisinin eksiksiz bir şekilde ifa etmesi gerektiği ve eğer görevini terk ederse ya da eksik yaparsa başka birinin hatip olarak atanacağı usulünün geçerli olduğu belirtilerek aynı şartlar dairesinde Hafız Hüseyin'in hatip olarak görevlendirilebileceği ifade ediliyor.²¹

Belge-6: Pravişte kazasına tâbi Dedebalı karyesinde Dedebalı binâ eylediği câmi'-i şerîfin vakfından almak üzere yevmî bir akçe vazife ile hitâbet ciheti tevcihi-belge çeviri metni:

Arz-ı bendeleridir ki,

İşbu i'lâm ve derkenarlar nâtık olduğu üzere Nezâret-i Evkâf-ı Hümâyûna mülhak evkâfdan Pravişte Kazasına tâbi Dedebalı karyesinde vâki' câmi'-i şerîfde hitâbet ciheti mutasarrıfı Ahmed târik-i hizmet olduğuna binâen ref'inden erbâb-ı liyâkatden Hâfız Hüseyin Halife'ye bâ-hatt-ı kerâmet-nukat-ı şâhâne ve bâ-ruus-ı hümâyûn bi't-tevcih yedine kaleminden şurûtu derciyle iktizâ iden berâtı i'tâ olunmak bâbında emr u fermân Hazreti men-lehü'l-emrindir.

Der-i devlet-mekîne 'arz-ı dâî kemîneleridir ki, Pravişte kazasına tâbi Dedebalı karyesinde vâki câmi'-i şerîfde imâmet ve hitâbet cihetlerine mutasarrıf olan Ebubekir Halife bilâ veled fevt olub bir takrib ile yerine nâ-ehilden Hayrullah-beğ-zâde Ahmed Beğ'e tevcih ve yedine berât-ı 'âlîşân sadaka ve ihsân olunmuş ve merkum Ahmed Beğ bir takrib ile Mısır-ı Kahire gitmiş olduğundan ol vecihle ciheteyn-i mezkûreteyn mahlûl ve muattal kalmağla merkum Ahmed'in terk-i hizmetinden yerine erbâb-ı istihkakdan işbu bâis-i 'arz-ı ubûdiyyet Hâfız Hüseyin ibn Ali Halife dâîlerine ciheteyn-i mezkûreteyn tevcih ve yedine bir kıt'a berât-ı şerîf-i 'âlîşân sadaka ve ihsân buyurulmak recâsına der-i devlet-medâra 'arz ve i'lâm olundu. Bâkî emr li-hazreti men-lehü'l-emr. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâdi ve'l-ısrîn min şehri-i Saferi'l-hayr Sene hamse ve hamsîn ve mieteyn ve elf: 21 Safer 1255/6 Mayıs 1839

El-abdü'd-dâî li'd-devleti'l-alıyyeti'l-Osmaniye

²¹ Bkz. BOA. HAT-01620-00035-001-01.

Ahıskavî?-zâde Mehmed Şâkir el-müve'l-hilâfe kaza-i Pravişte.

(En altta): Fî 3 CA sene 55/15 Temmuz 1839. Yazılmışdır.

Mutâbıkdır. Mühür: Mehmed Ârif.

Nizâmı iktizâsı.

Vakf-ı mezbûrun imâmet ve hitâbet ciheti mutasarrıfı diyâr-ı âhere azîmet iderek terk-i hizmet itmiş olduğundan ref'inden Hâfız Hüseyin ibn Ali Halife'ye tevcihi inhâ olunduğu işbu i'lâm me'elinden ve **yevmî bir akçe vazife ile hitâbet ciheti** Ahmed Halife ibn Hayrullah'ın üzerinde mukayyed olub imâmet kaydı bulunmadığı Rûzname derkenarından ve bu makule hitâbet ciheti mutasarrıfı bi'n-nefs bilâ-kusur icrâ-yı hizmet itmek ve terk u tekâsül ider ise ref'inden âhere virilmek şartıyla tevcih olunageldiği kuyûddan müsteban olmağla bu sûretde me'el-i i'lâm ve derkenara nazaran cihet-i mezkûre mutasarrıfı târik-i mezbûrun ref'inden inhâ olduğu vechile ber müceb-i nizâm merkuma bâ telhis-i sâmi ve ruûs-ı hümayûn tevcihi iktizâ-yı nizâmâtandır emr u fermân devletlü sa'âdetlü sultânım hazretlerindir. Fî 19 RA sene 1255/2 Haziran 1839.

Telhîsi.

... ruûs-ı hümayûn

Hitâbet-i mezkûre târik-i mezbur Ahmed'in ref'inden dârende-i 'arza tevcihi hususu Darbhâne-i 'Âmire müşîr-i mükerreremi sa'âdetlü 'atûfetlü paşa hazretlerinin telhislerine mütevakıf mevaddan olduğuna mebni müşîr-i müşârunileyh hazretlerine havâle buyurulmak bâbında emr u fermân devletlü sultânım hazretlerindir.

Pravişte kazasına tâbi Dedebahı karyesinde Dedebahı binâ eylediği câmi'-i şerifin vakfından almak üzere yevmî bir akçe vazife ile hitâbet cihetine mutasarrıf olan 'Abbas Halife fevt olmağla mahlûlünden **bin iki yüz altı senesi Şabanının yirmi dokuzuncu günü (19 Şaban 1206/12 Nisan 1792)** tarihiyle kaza-i mezbur nâibi Beğli-zâde Ârif Mehmed Efendi'nin arzı mücebince merkum **Ebubekir Halife ibn Ahmed'e** tevcih olunub üzerinde iken fevt olmağla mahlûlünden **bin iki yüz kırk senesi Zilhiccesinin on dokuzuncu günü (19 Zilhicce 1240/4 Ağustos 1825)** kaza-i mezbur nâibi Ahmed Kâmil Efendi'nin 'arzı mücebince merkum **Ahmed Halife ibn Hayrullah Halife'ye** tevcih olunub berât-ı 'âlişân virildiği evkâf muhâsebesinde rûzname defterinde mestur ve mukayyedir emr u fermân devletlü sa'âdetlü sultânım hazretlerindir. Fî 17 RA sene 1255/31 Mayıs 1839.

Vâki' olan tevcihâtı Darbhâne-i 'Âmire müşîr-i mükerreremi sa'âdetlü 'atûfetlü

Paşa hazretlerinin telhisleriyle bâ ruûs-ı hümayûn tevcih olunmak tevakkuf ider

Darbhâne-i 'Âmire müşîr-i mükerreremi sa'âdetlü 'atûfetlü Paşa hazretleri

iktizasına himmet buyura deyu ... 19 RA sene 55/2 Haziran 1839.

... evkâf-ı câmi'-i şerif der karye-i Dedebalı tâbi'-i kaza-i Pravişte

Derûn-ı 'arzda muharrer imâmet kaydı bulunmamıştır.

... Ebubekir Halife ibn-i Ahmed hatib ... bâ arz-ı Beğli-zâde Ârif Mehmed Efendi nâib-i kaza-i m. Fî 19 Şaban sene 1206.

... Ahmed Halife ibn-i Hayrullah bâ arz-ı Ahmed Kâmil Efendi nâib-i kaza-i Pravişte fî 19 Zilhicce sene 1240.

Belge-7: Pravişte kazasına tâbi Dedebalı karyesinde Dedebalı binâ eylediği câmi'-i şerifin vakfından almak üzere yevmî bir akçe vazife ile hitâbet ciheti tevcihi-belge potokopisi:



Her iki belgede de bahis konusu camilerle ilgili sadece hitabet cihetinden yani hatiplik görevinden bahsedilmekle birlikte tabii olarak bu camilerde imam ve müezzin gibi bütün camilerde mutad olan diğer görevlilerin de

bulunması gerekir. Nitekim nüfus ve temettuat defterlerinden bu tür görevlilerle ilgili bilgiler çıkarmak mümkün gözükmektedir.

6384 ve 6385 numaralı nüfus defterlerinde **Dedebalı karyesi** ilk hanede kayıtlı 23 yaşında ve orta boylu ter bıyıklı olarak tarif edilen İbrahim bin Halil **Hatib-i Karye** olarak yazılmıştır. Yine aynı karye 23 numarada kayıtlı Molla Mehmet bin Mustafa'nın (55 yaşında, orta boylu, kara sakallı) **Hatip Vekili** olduğu belirtilmiştir. Dedebalı'ya bağlı **Cami mahallesi** ilk hanede yaşadığı anlaşılan Osman bin İbrahim, (45 yaşında, orta boylu, kır sakallı) meslek olarak çiftçi ve **Hatib-i Mahalle** olarak yazılmıştır. Mahallenin adının da Cami olması dolayısıyla burada bir cami ve cami görevlileri bulunduğu anlaşılabılır. Benzer şekilde **Çataldere mahallesinde** ilk hanede kayıtlı Halil bin Deli Mustafa'nın da (40 yaşında, uzun boylu, kumral sakallı) **Hatib-i Mahalle** olduğu ifade edilmiştir. Bu bakımdan merkez Dedebalı ile birlikte Cami ve Çataldere mahallelerinde Cuma namazı kılındığı sonucuna varılabilir. **Cami mahallesi** 4 numarada yaşadığı anlaşılan Hatiboğlu Memiş Hoca bin Osman, **Sürgülü mahallesi** 12 ve 13 numarada kayıtlı Merhum Şeyh Hatib'in oğulları Ahmet ve Osman ile aynı mahalle 20 numarada kayıtlı Safa Hatiboğlu Ali bin Mustafa, aile unvanları sebebiyle aynı kategoride değerlendirilebilir. Sürgülü mahallesi ilk hanede kayıtlı Molla İbrahim bin Hasan'ın, meslek itibarıyla sadece çiftçi olarak gözükmele birlikte ilk haneye kaydedilmesi ve Molla unvanı sebebiyle mahallede bulunması muhtemel mescid ya da camide görev yaptığı düşünülebilir.

6387 ve 6388 numaralı defterde **Hatip** unvanı sadece **Çamlı** (3 adet) ve Dağ (1 adet) mahallelerinde geçmektedir. Bunlardan ilki "Ali veled-i Mustafa Hatiboğlu" şeklinde (31 yaşında, orta boylu, köse sakallı, çiftçi) mahalledeki 3. hane, 5. sıraya kaydedilmiştir ki, burada Hatiboğlu aile unvanıdır. İkincisi 9 nolu hane, 30. sıradaki "İbiş veled-i Hatib Osman"dır ki, burada da babanın hatip olduğu anlaşılmaktadır. Üçüncü olarak 14. hane, 48. sırada "Hatib Osman veled-i İbrahim" şeklinde kaydedilen Osman'ın hem isminin önündeki unvanı hem de mesleği kısmına "Hatib" ifadesinin yazılması, kendisinin bu işle iştigal ettiğini göstermektedir. Osman, 53 yaşında ve "uzun boylu kumral köse" olarak tarif edilmiştir. Osman'ın, 6384-6385 nolu defterlerde **Cami mahallesinde** mahalle hatibi olarak kaydedilen 45 yaşındaki Osman bin İbrahim olması kuvvetle muhtemeldir. Bu itibarla Cami ve Çamlı mahalle adlarının aynılığı konusu da kuvvet kazanmaktadır. Osman'ın, ilk defterde "orta boylu, kır sakallı", ikinci defterde ise "uzun boylu kumral köse" olarak tarif edilmesi, ilgili sıfatlandırmaların göz kararıyla yapılmış olmasından kaynaklanmış olabilir. **Dağ mahallesi** 14. hane, 44. sırada kayıtlı "Molla İbrahim veled-i Hatib Halil" de çok büyük bir

ihtimalle 6384-8385 numaralı defterde **Dedebalı karyesi** ilk hanede karye hatibi olduğu belirtilen İbrahim bin Halil ile aynı kişidir. İbrahim ilk defterde 23 yaşında, orta boylu, ter bıyıklı; ikinci defterde ise 32 yaşında, uzun boylu, kumral sakallı olarak tarif edilmiştir. İki defter arasındaki farklılıkların yaş ilerlemesi ve sıfatlandırmaların göz kararıyla yapılmasından kaynaklandığı kolaylıkla anlaşılabılır.

6384-6385 numaralı defterlerde imam ya da müezzin kaydı bulunmuyor. Buna karşılık 6387-6388 numaralı defterlerde iki adet müezzin kaydına rastlıyoruz. Bunlardan ilki **Çamlı mahallesi** 5 nolu hane 14. sırada kayıtlı Süleyman veled-i Müezzin Bekir (50 yaşında, orta boylu, kara sakallı), diğeri ise **Dede mahallesi** 35 nolu hane 89. sırada kaydedilmiş olan Ahmed veled-i Halil Müezzin'dir (55 yaşında, orta boylu, kır sakallı). Bunların söz konusu mahallelerde mevcut olduğu tahmin edilen mescid ya da camilerde müezzinlik yaptıkları için müezzin unvanıyla kaydedildikleri kabul edilebilir.

Temettuat defterinde **Kalaycılar-Güller-Derziler mahallesi** 22 nolu hanede yaşadığı anlaşılan İmam İsmail, muhtemelen bu mahalle grubunda bulunan cami ya da mescitte imamlık yapıyor olabilir. Yine bu mahallede 37 numaralı hanede kayıtlı Müezzin Süleyman'ın, nüfus defterinde **Çamlı mahallesinde** yaşadığı anlaşılan Süleyman ile aynı kişi olması ihtimal dâhilindedir. Aynı mahallede 11 numarada kayıtlı Hatiboğlu Mehmet, 34 numarada kayıtlı Hatiboğlu Ali, 35 numarada kayıtlı Hatiboğlu İbiş, 36 numarada kayıtlı Hatibefendi'nin Memiş, aile unvanı ve baba adları dolayısıyla hatiplik mesleğiyle ilişkilendirilebilir. Yine aynı mahallede 50 nolu hanede meskûn Hatib Osman Efendi ile **Ramazan mahallesi** 58 numarada ikamet eden Hatib Ali Efendi'nin, doğrudan bu mesleğe mensubiyetlerinin bulunduğu söylenebilir. Kalaycılar-Güller-Derziler mahallesi 15. hanede oturan İmamoğlu Hüseyin ile Ramazan mahallesi 26. Numarada meskûn İmamoğlu Mustafa da yine aile unvanları sebebiyle ilgili meslekle ilişkilendirilebilir. Nihayet temettuat defteri sonunda parmak izi bulunan ve "Bende, Ali veled-i Mehmed, İmam, der karye-i mezbur" ifadesiyle adını öğrendiğimiz Ali veled-i Mehmet'in, Dedebalı karyesinin imamı olarak kayıtlara geçtiği belirtilebilir.

6384-6385 numaralı nüfus defterlerinde; **Cami mahallesi** 2 nolu hane 4 numarada oturan Hatiboğlu Memiş Hoca bin Osman (44 yaşında, Uzun boylu kumral sakallı, çiftçi); **Dede mahallesi** 8 nolu hane 17 numarada oturan Hüseyin Hoca bin Koca Hasan (66 yaşında, Uzun boylu kır sakallı); keza 6387-6388 numaralı nüfus defterlerinde **Karye-i Dedebalı Mahalle-i Çataldere** 53 nolu hane 149 numarada sakin Mehmed veled-i Pamuk Hoca (50 yaşında, Orta boylu kumral sakallı); **Kalaycılar mahallesi** 2 nolu hane 4

numada sakin Ahmed veled-i Deli Hoca (18 yaşında, Orta boylu şab-ı emred, çiftçi); 20 nolu hane 56 numarada sakin Selim veled-i Ahmed Delihocaoğlu (68 yaşında); **Dede mahallesi** 17 nolu hane 41 numarada ikamet eden Ali veled-i Hüseyin Hoca (18 yaşında, Orta boylu ter bıyıklı, çiftçi); 24 nolu hane 61 numarada ikamet eden Hüseyin Hoca veled-i Musa Kocahasanoğlu (76 yaşında, Orta boylu kır sakallı); **Dağ mahallesi** 15 nolu hane 47 numarada oturan Mehmed Hoca veled-i Abbas Hocaoğlu (70 yaşında, Kısa boylu kır sakallı, çiftçi); benzer şekilde temettuat defterinde; merkez **Dedebalı karyesi** 9 nolu hanede kayıtlı Hocaoğlu Ali, 50 nolu hanede oturan Mehmed Hoca; **Kalaycılar ve Güller ve Derziler** mahallesi 28 nolu hanede sakin Delihocaoğlu Ahmed, 31 nolu hanede meskûn Delihocaoğlu Yakub; **Çakalderesi mahallesi** 5 numarada sakin Halil Hoca, 33 nolu hanede ikamet eden Velihocaoğlu İsmail, 58 numarada oturan Yamak Hoca; **Ramazan mahallesi** 17 nolu hanede meskûn Halilhocaoğlu Hacı Mehmed isim ve lakaplarında geçen **Hoca** unvanı da, ait oldukları kişilerin dini görevleriyle alakalı olduğunu gösterebilir.

Temettuat defterindeki kayıtlardan hareketle **Dedebalı karyesinde**; sırasıyla 3, 8, 12, 23, 28, 37, 39, 41 ve 45 numaralı hanelerde oturan Monlaahmedoğlu İbrahim, Haliloğlu Monla İbrahim (nüfus defterlerinde geçen İbrahim bin Halil olabilir), Monlaahmedoğlu İsmail, Monlahüseyinoğlu Ebşer Ağa, Mısırlı Monla Mehmed, İsmail Monla İbrahim, İbrahim Monla Halil, Monla Mehmed Musa ve Monla İbrahim oğlu Ali; **Kalaycılar-Güller-Derziler** mahallesinde; 43 numarada ikamet eden Halilmonlaoğlu, **Çakalderesi mahallesinde**; sırasıyla 20, 21, 41 ve 57 numaralı hanelerde meskûn Monlahüseyinoğlu İbrahim, Monlahüseyinoğlu Mustafa, Monlaoğlu İbrahim ve Monlahüseyinoğlu Mehmed, **Ramazan mahallesinde**; sırasıyla 36 ve 57 nolu hanelerde ikâmet eden Mustafaoğlu Monla Hasan ve Delimonlaoğlu Monla İsmail'in, unvanları, aile unvanları ya da baba isimleri dolayısıyla bir şekilde dinî müesseseler ya da vazifelerle münasebetlerinin olduğu düşünülebilir.

3-Aile Unvanları:

4384-4385 numaralı nüfus defterlerinde, Dedebalı ve mahallelerindeki toplam 390 erkek nüfus, herhangi bir numara verilmeden önce baba, sonra varsa oğul ya da oğulları sırasıyla kaydedilmiştir. Bu şekildeki yazım sırası dikkate alındığında Dedebalı'da 59, Cami mahallesinde 19, Sürgülü mahallesinde 20, Çataldere mahallesinde 37 ve Dede mahallesinde 32 olmak üzere toplam 167 hanenin meskûn olduğu sonucuna varılmıştır. Bunların içinde "...oğlu" ya da "...oğulları" şeklinde kaydedilmiş 58 aile unvanı ve bu unvanları taşıyan 86 hane tespit edilmiştir.

4384-4385 nolu nüfus defterlerine göre merkez **Dedebalı karyesinde**; Beşe, Büyükbrahimoğulları, Çapacı, Çakıroğlu, Çiftçioğlu, Değirmencioğlu, Deli(3), Devreli, Hacıoğlu, Kanlıbrahimoğulları, Kara, Karaibrahimoğulları, Kethüdaoğlu, Koca(3), Koşuoğlu, Köse, Molla(4), Sakallı, Sarı(2), Sarioğulları, Söylemezoğlu(2), Suhteoğlu, Topal, Tüylü, Veliustaoğulları, Yakuboğulları, Yarıkoğlu, Yetimoğlu; **Cami mahallesinde**; Beceoğlu, Beşe(2), Çobanoğlu, Çolakoğlu, Deli, Delimemişoğlu, Hatiboğlu, Hoca, İmamoğlu, Kara, Tırpanoğlu, Seferoğlu, Kabakoğlu, Karaibrahimoğulları, Kayyumoglu, Kozluoğlu, Sarı, Yenioğlu; **Sürgülü mahallesinde**; Çavdarlı, Çavdarlıoğlu, Çıkrıkçı, Deliahmedoğlu, Kara, Karahasanoğlu, Kayyum, Kayyumoglu(2), Kobak Emiroğlu, Molla, Safa Hatiboğlu, Sürgülüoğlu, Şeyh Hatib, Uzunahmetoğulları; **Çataldere mahallesinde**; Beşe, Çakıroğlu, Çanakoğlu(2), Çıkrıkçioğlu(2), Çiftçioğlu, Çobanoğlu, Değirmencioğlu(2), Deli, Deli Çocuk, Deliömeroğulları, Derb(v)işoğlu, İlaçoğlu, Kalpaklıoğlu, Kara, Keloğlu, Kelömeroğlu, Kızılcaalioğulları, Mâî göz, Mollaoğlu, Molla, Onbaşıoğlu, Robuşluoğlu, Sağıroğlu, Sarı, Sarioğlu, Topal, Tüfenkçioğlu, Uzunoğlu, Vadaoğlu, Vahcioğlu, Ukkaşeoğlu; **Dede mahallesinde**; Bıyıklıoğlu, Damad, Delimonlaoğlu, Eğrioğlu, Emiroğlu, Hoca, İmamoğlu, Kasaboğlu, Kara(3), Katiloğlu, Kethüdaoğlu, Koca(2), Küçükahmedoğulları, Nasuhoğlu, Pehlivan, Topal, Uzun, unvan ve lakapları kaydedilmiştir. Diğer aile isimleri ise herhangi bir aile unvanı kullanılmadan *Ahmet bin Mehmet* örneğinde olduğu gibi kaydedilmiştir.

6387-6488 numaralı nüfus defterlerinde, merkez Dedebalı karyesi ile Çataldere mahallesinde 56 hanede 160 erkek nüfus, Sürgülü mahallesinde 20 hanede 67 erkek nüfus, Kalaycılar mahallesinde 21 hanede 61 erkek nüfus, Güller mahallesinde 16 hanede 38 erkek nüfus, Çamlı mahallesinde 16 hanede 57 erkek nüfus, Dede mahallesinde 35 hanede 94 erkek nüfus, Ramazan mahallesinde 37 hanede 87 erkek nüfus, Yumrukaya mahallesinde 9 hanede 30 erkek nüfus, Dağ mahallesinde 49 hanede 162 erkek nüfus, Çaylak mahallesinde 9 hanede 28 erkek nüfus kayıt altına alınmıştır. Böylelikle mahalle sayısındaki artışa paralel olarak hane sayısının 268'e, Müslüman erkek nüfus sayısının ise 784'e yükseldiği görülmektedir. Bu defterlerde her mahallenin sonunda, erkek nüfusun özellikleri, bilhassa askerî amaçlara uygun olarak detaylandırılıp toplamaları verilmiştir.²²

²² Karye-i Dedebalı Mahalle-İ Çataldere-56 hane 160 kişi

Neferan= Tüvana: 46 + Sıbyan: 67 + Müsinn: 31 + Redif: 1 + Mansûre ve süvari: 4 + Zabtiye: 9 + Mahall-i âher: 1 =159

Mahalle-i Sürgülü Tâbi'-i Karye-i Mezbûre-20 hane 67 kişi

İlgili nüfus defterlerinde, **Dedebah karyesi ile Çataldere mahallesindeki** erkek nüfustan bazıları; Çakır, Çavdar, Çatak, Çatakoğlu, Çıkırıkçı, Çoban, Değirmenci, Deli(2), Deliçocukoğlu, Deliömeroğlu, Dereli, Derviş(3), Efendi, Gagık/Gancık, Hacı, Kalpaklı, Kara(3), Karahaliloğlu, Karamehmedoğlu, Kavaklı, Kel, Keloğlu, Paşalı, Kızılca, Kör, Martin(2), Molla(2), Mollaoğlu, Onbaşı, Osmanoğlu, Pamuk Hoca, Sağıroğlu, Sarı(4), Sarıoğlu, Tiryaki, Topal(3), Tüfenkçioğlu, Vay Ana, Yakı, Zehir aile unvanı ve lakaplarının kullanıldığı anlaşılmaktadır. Keza **Sürgülü mahallesinde**; Çavdar, Çıkırıkçı, Karahasanoğlu(2), Kayyım(3), Kekik, Kısa, Mandıracı, Mollahüseyinoğlu(2), Safa(2), Sürgülü, Şeyhoğlu Ali, Topal, Uzun, Yahyaoğlu(2); **Kalaycılar mahallesinde**; Arabacı, Çobanoğlu, Çolakoğlu, Damad, Deli Hoca, Delihocaoğlu, Gubadoğlu, Kabak(2), Kara(2), Karaibrahim, Manav, Mollaoğlu, Sarı(2), Sarıhasanoğlu, Turyak, Turyakoğlu; **Güller mahallesinde**; Beşe, Dağdeviren, Damad, Deli, Hacı, İmamoğlu(2), Kabak, Kırklaoğlu, Koca/Kara, Sarıoğlu(2), Solak, Yaran, Yeni; **Çamlı mahallesinde**; Beşe, Deli Pala, Hatib(2), Hatiboğlu, Kara, Kayyım, Koca, Küçük(2), Molla, Müezzın, Tilki, Tüylü, Yaran; **Dede mahallesinde**; Ahmedoğlu, Daloğlu, Dilsiz, Eğri, Eyüboğlu/Ayvazoglu, Hoca(3), İmamoğlu, Kara(5), Karamusaoğlu, Kasab(2), Keçi, Keleş/Kel, Koca(4), Kocahasanoğlu, Küçükahmedoğlu, Mandıracı, Memişoğlu,

Neferan= Tüvana: 21 + Sıbyan: 25 + Müsinn: 9 + Redif: 2 + Mansure ve Süvari: 6 + Zabtiye: 3 + Mahall-i âher: 1 = 67

Mahalle-i Kalaycılar Tâbi'-i Karye-i Mezbûre-21 hane 61 kişi

Neferan= Tüvana: 16 + Sıbyan: 24 + Müsinn: 9 + Redif: 1 + Mansûre: 6 + Zabtiye: 2 = 58

Mahalle-i Güller Tâbi'-i Karye-i Mezbûre-16 hane 38 kişi

Neferan= Tüvana: 11 + Sıbyan: 18 + Müsinn: 5 + Redif: +1 + Zabtiye: 3 = 38

Mahalle-i Çamlı Tâbi'-i Karye-i Mezbûre-16 hane 57 kişi

Neferan= Tüvana: 18 + Sıbyan: 20 + Müsinn: 11 + Mansûre ve süvari: 7 + Zabtiye: 1 = 57

Mahalle-i Dede Tâbi'-i Karye-i Mezbûre-35 hane 94 kişi

Neferan= Tüvana: 29 + Sıbyan: 32 + Müsinn: 21 + Redif: 3 + Mansûre: 3 + Zabtiye: 2 = 90

Mahalle-i Ramazan Tâbi'-i Karye-i Mezbûre-37 hane 87 kişi

Neferan= Tüvana: 33 + Sıbyan: 36 + Müsinn: 15 + Zabtiye: 2 = 86

Mahalle-i Yumrukaya Tâbi'-i Karye-i Mezbûre-9 hane 30 kişi

Neferan= Tüvana: 5 + Sıbyan: 11 + Müsinn: 10 + Redif: 2 + Mansûre: 2 = 30

Mahalle-i Dağ Tâbi'-i Karye-i Mezbûre-49 hane 162 kişi

Neferan= Tüvana: 43 + Sıbyan: 66 + Müsinn: 35 + Mansûre ve süvari: 8 + Zabtiye: 6 + Mahall-i âher: 3 = 161

Mahalle-i Çaylak Tâbi'-i Karye-i Mezbûre-9 hane 28 kişi

Neferan= Tüvana: 9 + Sıbyan: 13 + Müsinn: 4 + Mansûre: 1 + Zabtiye: 1 = 28.

Müezzin, Nâsıf(2), Nâsıfoğlu(2), Pehlivanoğlu, Topal, Tüylü; **Ramazan mahallesinde**; Ayvazoğlu, Bıyıklı(2), Börekçi, Çavdarlı, Deli(2), Delimollaoğlu, Devreli Musaoğlu, Emir, Emiroğlu, Erikçi, Hacı(3), Kamalı, Kara(3), Karaahmedoğlu, Karabekiroğlu, Karamustafaoğlu, Karban, Kel, Koca, Koltuklu, Küçük, Küçükahmedoğlu(2), Molla(2), Nasuhoğlu, Öküzöğlu, Ramazanoğlu, Sağır, Söylemez(2), Topal, Vekiloğlu, Yamalı, Yılandı; **Yumrukaya mahallesinde**; Boşnak, Devreli, Kel, Koca(2) Ömeroğlu, Söylemez; **Dağ mahallesinde**; Ağacık, Bakırcı, Beşe(2), Burunsuz, Çarkçı(2), Deli(4), Dilsiz, Gölcüklü, Hasanbeşeoğlu(2), Hatib, Hoca, Hocaoglu, Kanlı, Kara(5), Karaalioğlu, Kel, Keçioğlu, Koca(4), Kovancı, Köse(2), Mısırlı, Molla(3), Mollaahmedoğlu, Mollahüseyinoğlu, Payırlı, Sağır, Sakallı(2), Sarıoğlu, Şabanoğlu, Tabak, Topal, Tüylü, Uzun(2), Yakuboğlu, Yaran; **Çaylak mahallesinde**; Efendi, Garib, Koca, Kömürcü, Molla, Sarıgöz, Suhte, Usta unvan ve lakapları ile kaydedilmişlerdir. Diğer isimler ise Ahmet veled-i Mehmet şeklinde yazılmışlardır.

Temettuat defterinde; Dedeбалı karyesinde 54, “Kalaycılar ve Güller ve Derziler” mahallesinde 50, Çakalderesi mahallesinde 63, Ramazan mahallesinde 59 ve Yumrukaya mahallesinde ise 9 hanesi Müslüman olmak üzere toplam 58 hane kayıtlı bulunmaktadır. Buna göre merkez Dedeбалı ve ona bağlı dört mahallede toplam 284 hane mevcut gözükmektedir. Nüfus defterinde sadece Müslüman erkek nüfus kaydedildiği için isim ve unvanlar konusunda temettuat defterinde de bu sebeple sadece Müslüman haneler dikkate alınmış ve bu şekilde toplam hane sayısı 235 olarak kabul edilmiştir.

Temettuat defterinde merkez **Dedeбалı karyesinde**; Ağa, Ağacık, Babürlü, Bakırcı, Büyükbrahimoğlu, Çakır, Çarkçı, Deli(2), Delimehmedoğlu, Devreli, Elvedaoğlu, Gavalcıoğlu, Garib, Gölcüklü, Gürcüoğlu, Haliloğlu, Hamzaoğlu, Hasanoğlu, Hoca, Hocaoglu, Kahyaoğlu, Kara(2), Karaalioğlu(2), Karabrahimoğlu, Koca(2), Kömürcü, Köseoğlu, Mısırlı, Monla(5), Monlaahmedoğlu(2), Monlahüseyinoğlu, Monlaibrahimoğlu, Paşa, Sağiroğlu, Sakallıoğlu(4), Sarıgöz, Sarıoğlu(2), Suhteoğlu(2), Şabanoğlu(2), Tabakoğlu, Topal, Topaloğlu, Tü(y)lütüoğlu, Yakuboğlu, Yaranoglu, Zehiroğlu; **Kalaycılar-Güller-Derziler mahallesinde**; Bekirpaşaoğlu, Coğuş, Çoban, Dağlı, Damad(3) Deli, Delihocaoglu(2), Delimemişoğlu, Delitırpanoğlu, Dilsiz(2), Garibce, Gubadinoğlu, Hacı, Halilmonlaoğlu, Hatib(2), Hatiboğlu(3), İmam, İmamoğlu, Kabak(2), Kara(2), Karamehmedoğlu, Kavat, Kayyım, Koca(2), Mahmudoğlu, Manavoğlu, Müezzin, Sarı(3), Sariahmedoğlu(2), Sefer, Solak, Tırpan, Tırpanoğlu, Tilki, Tü(y)lütü, Vel(i)c(e)oğlu, Yaran; **Çakalderesi mahallesinde**; Ağa, Ahmedefendioğlu, Aliefendioğlu, Bekiroğlu, Çakiroğlu,

Çanakoğlu, Çatakoğlu, Çavdarlı, Çobanoğlu(4), Değirmencioğlu, Deliahmedoğlu, Deliömeroğlu, Derviş, Gaka Gaka, Hacı, Hamzaoğlu, Hüseyinoğlu, İsaοğlu, Kalpaklı, Kara(2), Karaahmed, Karahaliloğlu, Karahasanoğlu, Karamehmedoğlu, Kayyım, Keloğlu, Kelalioğlu, Kızılca, Memişoğlu, Mendireci, Monlaoğlu, Monlahüseyinoğlu(3), Odabaşı, Osmanoğlu(2), Paşalioğlu, Sağıroğlu, Sakaoğlu, Sarı(3), Sarioğlu, Süleymanoğlu, Sürgülüoğlu, Şeyhoğlu, Tiryakioğlu, Topal, Topaloğlu, Tüfenkioğlu(2), Ukaşe, Uzunahmedoğlu, Velihocaoğlu, Yahyaoğlu(2), Yamak hoca; **Ramazan mahallesinde**; Ahmedcüoğlu, Alipaşaoğlu, Bıyıklı, Bıyıklıoğlu, Çavdarlı, Çıkrıkcıoğlu, Daloğlu, Deli, Delimonlaoğlu, Eğri, Emiroğlu, Emirhaliloğlu, Erikcioğlu, Hasanoğlu, Karaahmedoğlu, Hacı, Hacıoğlu(2), Halilhocaoğlu, Hatib, İbrahimioğlu, İmamoğlu, İsmailoğlu, Kahyaoğlu, Kara(2), Kassab, Karabekiroğlu, Kel(2), Kelibiş, Koca(2), Kocahasanoğlu, Koltuklu, Kulaahmedoğlu, Kulabekiroğlu, Kuma, Kurban, Kurumehmedoğlu, Küçük, Mahmudoğlu, Malak, Mandacı, Monla(2), Mustafaoğlu(2), Nasıf, Neziroğlu, Padırıkçı, Palancı, Paşa, Pehlivanoğlu, Sekban Ağa, Selimoğlu, Solakoğlu, Söylemezoğlu, Topal, Vekiloğlu; **Yumrukaya mahallesinde**; Ağa, Devreli, Haliloğlu, Koca, Söylemezoğlu, Ukaşeoğlu, Vekiloğlu, Yesiroğlu unvan ve lakaplarının kayıtlı olduğu tespit edilmiştir.

Nüfus ve temettuat defterlerinde geçen Ağa, Ağacık, Beşe, Deli, Deliçocuk, Deliçocukoğlu, Deliuşa, Emir, Emiroğlu, Odabaşı, Paşa, Paşalı, Sekban, Solak unvanlarının askerî kökenli; Babürlü, Boşnak, Çavdar, Çavdarlı, Dağlı, Dereli, Devreli, Gölcüklü, Güncüoğlu, Kavaklı, Mısırlı, Payurlı unvanlarının geldikleri memleketleri ile ilgili; Arabacı, Bakırcı, Börekci, Çarkçı, Çıkrıkçı, Çoban, Çobanoğlu, Değirmenci, Erikçi, Erikcioğlu, Karban, Kasab, Kayyım, Kovancı, Kömürcü, Manav, Manavoğlu, Mandacı, Mandıracı, Padırıkçı/Batırıkçı, Palancı, Sakaoğlu, Tabak, Tabakoğlu, Tırpan, Tırpanoğlu, Tüfenkci²³, Yamak, Yılcı unvanlarının meslekî kökenli; Bıyıklı, Çakır, Dilsiz, Gaka Gaka, Kabak, Kara, Kel, Kelibiş, Kızılca, Koca, Kör, Köse, Küçük, Mâîgöz, Sakallı, Sarı, Sarıgöz, Tülü/Tüylü unvanların fizikî özellikle ilgili; Derviş, Efendi, Hacı, Hatib, Hatiboğlu, Hoca, Hocioğlu, İmam, İmamoğlu, Monla, Mollaahmedoğlu, Mollahüseyinoğlu, Mollaoğlu, Müezzin, Suhte, Suhteoğlu, Şeyhoğlu unvanlarının dinî-meslekî kökenli; Damad, Güveyisi ve Kuma unvanlarının medenî durumla ilgili oldukları düşünülmektedir. Damad unvanı, içgüveysi anlamında kullanılmış olmalıdır. 6387-6388 numaralı defterlerde üç kişi için kullanılan *Güveyisi*

²³ Tüfenk imal eden ya da silah merakı sebebiyle böyle bir lakap alınmış olabilir. Keza Martin lakabı da aynı şekilde değerlendirilebilir.

ifadesi de bu bilgiyi tamamlar mahiyette kâtibin tercihi olarak değerlendirilmelidir. Benzer şekilde genelde evli bir erkeğe ikinci eş olarak gelen bir kadın için kullanılan Kuma unvanının temettuat defterinde bir erkeğe unvan olarak kaydedilmesi pek rastlanılmayan bir gelenek olarak zikredilebilir. Eğri, Elvedaoğlu, Garib, Garibce, Kalpaklı (kalpak giyen), Kamalı, Kanlı, Karaahmed, Kavat, Keçi, Kekik, Koltuklu, Kurban, Malak (manda yavrusu), Nasıf (bir şeyi iki eşit parçaya bölen), Turyak, Turyakoğlu, Vadaoğlu, Yaran/Yaren (arkadaş, yakın dost) unvanlarının ise muhtelif sebeplerle kişilerin toplum içinde tanınırlığını sağlamak amacıyla verildiği söylenebilir.

Nüfus defterlerinde olduğu gibi temettuat defterindeki kayıtlarda da kâtiplerin itinasızlığı dikkat çekicidir. İsim ve unvanların belirli bir sıra dâhilinde düzenli bir şekilde yazılmadığı intibai uyanmaktadır. Buna rağmen kayıtlar dikkatlice incelendiğinde isim ve unvanlar arasındaki bağlantılar yakalanabilmektedir. Aile unvanları ile ilgili tabloda; Büyükibrahimoğlu/Büyükbrahimoğulları, Çavdarlı/Çavdarlıoğlu, Çoban/Çobanoğlu, Deliömeroğlu/Deliömeroğulları, Derviş/Derbiş(Derviş)oğlu, Eğri/Eğrioğlu, Kabak/Kabakoğlu, Kalpaklı/Kalpakhioğlu, Karaibrahimoğlu/Karaibrahimoğulları, Kayyım/Kayyumoğlu, Kızılca/Kızılcaalioğulları, Onbaşı/Onbaşıoğlu, Sefer/Seferoğlu, Solak/Solakoğlu, Tırpan/Tırpanoğlu/Delitırpanoğlu, Tüylü/Tüylüoğlu, Ukaşeoğlu/Ukaşe/Hasan Ukaşeoğlu, Uzunahmedoğlu/Uzunahmedoğulları, Yakuboğlu/Yakuboğulları, Yaran/Yaranoğlu örneklerinde olduğu gibi bazı aile unvanları arasındaki bağlantılar kurulmaya çalışılmıştır. Ayrıca asıl itibariyle birbiriyle aynı olan 6387-6388 numaralı defterlerin ilkinde Dede mahallesi 13 nolu hanede kayıtlı Yahya veled-i İsmail'in aile unvanı Eyüboğlu, ikinci defterde Ayvazoğlu olarak kaydedilmiştir. Aynı şekilde Dedebalı karyesi ve Çataldere mahallesinin birlikte yazıldığı ilgili defterlerde 25 nolu hanede kayıtlı Halil veled-i Halil'in lakabı 6387 nolu defterde Gagık, 6388 nolu defterde Gancık olarak yazılmıştır. Yine Güller mahallesi 12 nolu hanede meskûn Hüseyin veled-i Bekir'in unvanı ilk defterde Koca, ikincisinde Kara olarak kaydedilmiştir.

6384-6385 numaralı Nüfus defterinde Dedebalı karyesine bağlı Sürgülü mahallesinde kayıtlı Sürgülüoğlu Mehmed bin Bekir'in aile unvanı ile söz konusu mahalle ismi arasında bir bağ olması gerektiğini düşünüyoruz. Aynı defterdeki kayıtlara bakılırsa, çiftçilik yapan ve uzun boylu, kıvr sakallı olarak tarif edilen Sürgülüoğlu Mehmed bin Bekir, 18 Cemaziyelâhir 1247/24 Kasım 1831'de vefat ettiğinde 58 yaşındadır. Sürgülüoğlu Mehmed'in 14 yaşında Hamza ve 10 yaşında Süleyman adlarında iki oğlu deftere

kaydedilmiştir. 6387-6388 numaralı nüfus defterlerinde Hamza veled-i Sürgülü Mehmed, 22 yaşındadır ve orta boylu ter bıyıklı olarak tarif edilmiştir. Kardeşi Süleyman ise (19 yaşında, orta boylu, şab-ı emred) Dobruca'ya firar etmiştir. İlk nüfus defterinden yaklaşık 14-15 yıl sonra kaleme alınan temettuat defterinde, bu tarihlerde 28-29 yaşlarında olması gereken Sürgülüoğlu Hamza, Dedebahı karyesi Çakalderesi mahallesi 59 numaralı hanede meskûn gözükmektedir. Benzer şekilde temettuat defterinde Kalaycılar-Güller-Derziler mahallesi 27 numarada kayıtlı ziraat erbabı Dağlı Mehmed'in lakabının da 6387-6388 numaralı nüfus defterlerinde geçen Dağ mahallesi adıyla bir bağlantısı olabilir.

Tablo-1: Aile Unvanları

4384-4385 Nolu Nüfus Defteri	6387-6488 Nolu Nüfus Defteri	Temettuat Defteri
	Ağacık Ahmedoğlu Arabacı Ayvazoğlu	Ağa(3) Ağacık Ahmedcüoğlu Ahmedfendioğlu Aliefendioğlu Alipaşaoğlu
Beceoğlu Beşe(4) Bıyıklıoğlu Büyükibrahimogulları	Bakırcı Beşe(4) Bıyıklı(2) Boşnak Börekçi Burunsuz	Babürlü Bakırcı Bekiroğlu Bekirpaşaoğlu Bıyıklı Bıyıklıoğlu Büyükibrahimogulu
Çakıroğlu(2) Çanakoğlu(2) Çapacı Çavdarlı Çavdarlıoğlu Çıkrıkçı Çıkrıkçıoğlu(2) Çiftçioğlu(2) Çobanoğlu(2) Çolakoğlu	Çakır Çarkçı(2) Çatak Çatakoğlu Çavdar(2) Çavdarlı Çıkrıkçı(2) Çoban Çobanoğlu Çolakoğlu	Coğuş Çakır Çakıroğlu Çanakoğlu Çarkçı Çatakoğlu Çavdarlı(2) Çıkrıkçıoğlu Çoban Çobanoğlu(4)
Damad Değirmencioğlu(3) Deliçocuk Deli(5) Deliahmedoğlu Delimemişoğlu Delimonlaoğlu Deliömeroğulları Derb(v)işoğlu Devreli	Dağdeviren Daloğlu Damad(2) Değirmenci Delihoca Delipala Deli(9) Deliçocukoğlu Delihocaoğlu Delimollaoğlu Deliömeroğlu	Dağlı Daloğlu Damad(3) Değirmencioğlu Deli(4) Deliahmedoğlu Delihocaoğlu(2) Delimehmedoğlu Delimemişoğlu Delimonlaoğlu Deliömeroğlu

	Dereli Derviş(3) Devreli Musaoğlu Devreli Dilsiz(2)	Delitırpanoğlu Derviş Devreli(2) Dilsiz(2)
Eğrioğlu Emiroğlu(2)	Efendi(2) Eğri Emir Emiroğlu Erikçi Eyüboğlu/Ayvazoğlu	Eğri Elvedaoğlu Emirhaliloğlu Emiroğlu Erikcioğlu
	Gagık/Gancık Garib Gubadoğlu Gölcüklü	Gaka Gaka Garib Garibce Gavalcioğlu Gölcüklü Gubadinoğlu Gürcüoğlu
Hacıoğlu Hatiboğlu Hoca(2)	Hacı(5) Hasanbeşeoğlu(2) Hatib(3) Hatiboğlu Hoca(4) Hocaoğlu	Hacı(2) Hacıoğlu(2) Halilhocaoğlu Halilmonlaoğlu Haliloğlu(2) Hamzaoğlu(2) Hasanoğlu(2) Hatib(3) Hatiboğlu(3) Hoca Hocaoğlu Hüseyinoğlu
İlaçoğlu İmamoğlu(2)	İmamoğlu(3)	İbrahimioğlu İmam İmamoğlu(2) İsaoğlu İsmailoğlu
Kabakoğlu Kalpaklıoğlu Kanlıbrahimioğulları Kara(7) Karahasanoğlu Karaibrahimoğulları(2) Kasaboğlu Katiloğlu Kayyum Kayyumioğlu(3) Keloğlu Kelömeroğlu Kethüdaoğlu(2) Kızılcıcalıoğulları	Kabak(3) Kalpaklı Kamalı Kanlı Karaibrahim Kara(19) Karaahmedoğlu Karaalioğlu Karabekiroğlu Karahaliloğlu Karahasanoğlu(2) Karamehmedoğlu Karamusaoğlu Karamustafaoğlu	Kabak(2) Kahyaoğlu(2) Kalpaklı Kara(8) Karaahmed Karaahmedoğlu Karaalioğlu(2) Karabekiroğlu Karahaliloğlu Karahasanoğlu Karaibrahimoğlu Karamehmedoğlu(2) Kassab Kavat

Kobak Koca(5) Koşuoğlu Kozluoğlu Köse Küçükahmedoğulları	Karban Kasab(2) Kavaklı Kayyım(4) Keçi Keçioğlu Kekik Kel(4) Keleş/Kel Keloğlu Kırklaoğlu Kısa Kızılca Koca(13) Koca/Kara Kocahasanoğlu Koltuklu Kovancı Kömürcü Kör Köse(2) Küçük(3) Küçükahmedoğlu(3)	Kayyım(2) Kel(2) Kelalioğlu Kelibiş Keloğlu Kızılca Koca(7) Kocahasanoğlu Koltuklu Kömürcü Köseoğlu Kulaahmedoğlu Kulabekiroğlu Kuma Kurban Kurumehmedoğlu Küçük
Mâigöz Molla(6) Mollaoğlu	Manav Mandıracı(2) Martin(2) Memişoğlu Mısırlı Molla(9) Mollaahmedoğlu Mollahüseyinoğlu(3) Mollaoğlu(2) Müezzın(2)	Mahmudoğlu(2) Malak Manavoğlu Mandacı Memişoğlu Mendireci Mısırlı Monla(7) Monlaahmedoğlu(2) Monlahüseyinoğlu(4) Monlaibrahimoğlu Monlaoğlu Mustafaoğlu(2) Müezzın
Nasuhioğlu	Nâsıf(2) Nâsıfoğlu(2) Nasuhioğlu	Nasıf Neziroğlu
Onbaşıoğlu	Onbaşı Osmanoğlu Öküzoğlu Ömeroğlu	Odabaşı Osmanoğlu(2)
Pehlivan	Pamuk Hoca Paşalı Payırlı Pehlivanoğlu	Padırıkçı Palancı Paşa(2) Paşalioğlu Pehlivanoğlu

Robuşluoğlu	Ramazanoğlu	
Safa Hatiboğlu	Safa(2)	Sağiroğlu(2)
Sağiroğlu	Sağır(2)	Sakallıoğlu(4)
Sakallı	Sağiroğlu	Sakaoğlu
Sarı(4)	Sakallı(2)	Sarı(6)
Sarioğlu	Sarı(6)	Sariahmedoğlu(2)
Sarioğulları	Sarıgöz	Sarıgöz
Seferoğlu	Sarihasanoğlu	Sarioğlu(3)
Söylemezoğlu(2)	Sarioğlu(4)	Sefer
Suhteoğlu	Solak	Sekban Ağa
Sürgülüoğlu	Söylemez(3)	Selimoğlu
	Suhte	Solak
	Sürgülü	Solakoğlu
		Söylemezoğlu(2)
		Suhteoğlu(2)
		Süleymanoğlu
		Sürgülüoğlu
Şeyh Hatib	Şabanoğlu	Şabanoğlu(2)
	Şeyhoğlu Ali	Şeyhoğlu
Tırpanoğlu	Tabak	Tabakoğlu
Topal(3)	Tilki	Tırpan
Tüfenkçioğlu	Tiryaki	Tırpanoğlu
Tüylü	Topal(7)	Tilki
	Turyak	Tiryakioğlu
	Turyakoğlu	Topal(3)
	Tüfenkçioğlu	Topaloğlu(2)
	Tüylü(3)	Tü(y)lü
		Tü(y)lüoğlu
		Tüfenkçioğlu(2)
Ukkaşeoğlu	Usta	Ukaşe
Uzun	Uzun(3)	Ukaşeoğlu
Uzunahmetoğulları		Uzunahmedoğlu
Uzunoğlu		
Vadaoğlu	Vay Ana	Vekiloğlu(2)
Vahcioğlu	Vekiloğlu	Vel(i)c(e)oğlu
Veliustaoğulları		Velihocaoğlu
Yakuboğulları	Yahyaoğlu(2)	Yahyaoğlu(2)
Yarikoğlu	Yakı	Yakuboğlu
Yenioğlu	Yakuboğlu	Yamak hoca
Yetimoğlu	Yamalı	Yaran
	Yaran(3)	Yaranoğlu
	Yeni	Yesiroğlu
	Yılandı	
	Zehir	Zehiroğlu

4-İsim Verme Geleneği:

16. asır tahrir defterlerini taradığımızda oldukça yoğun bir şekilde Dedebalı adının kullanıldığını tespit edebiliyoruz. Dedebalı adının kullanım yaygınlığı bakımından, yayınlanmış Aydın, Çorum, Gelibolu, Kayseri, Kerkük ve Sivas

tahrir defterlerinin dizinleri taranarak bir fikir elde edilmeye çalışılmıştır.²⁴ Buna göre Çorum, Kayseri ve Sivas bölgelerinde Dedebalı adının yaygın bir şekilde kullanılmış olduğu söylenebilir. Benzer şekilde Mehtap Özdeğer'in, II. Bayezid devri, 1520 ve 1570 tarihli tahrir defterlerine dayalı olarak gerçekleştirdiği eserinden faydalanılarak Uşak merkez ve köylerindeki Dedebalı şahıs isimleri tespit edilmeye çalışılmıştır.²⁵ Buna göre; Germiyanoglu Yakup Bey'in 1321 tarihli vakfiyesinde (Koluaçık Hacım Sultan Zaviyesi Vakfı) zaviye şeyhi olarak adı geçen Şeyh-i Germiyanî Şeyh Mustafa oğlu Şeyh Dedebalı, çok büyük bir ihtimalle bölgedeki Dedebalı şahıs ismi verme geleneğinin öncüsü olmuş görünmektedir.²⁶

Devlet arşivlerinde yapılan taramalarda; Karaman (H-21-Cemaziyelevvel-967/M.18 Şubat 1560)²⁷, Malkara Beyköyü (H-07-Rebiülâhir-976/M.6 Ocak 1560)²⁸, Bozok-Amasya- Çorum-Yüzdepare bölgesi (H-25-Ramazan-985/M.6 Aralık 1577)²⁹, Kula-Güre-Selendi bölgesi (H-21-Şaban-989/M.20

²⁴ Bkz. 75 Numaralı **Gelibolu** Livâsı Mufasssal Tahrîr Defteri (925 / 1519) I, Dizin ve Transkripsiyon, Ankara 2009); 111 Numaralı **Kerkük** Livâsı Mufasssal Tahrîr Defteri(Kanûnî Devri) Dizin, Transkripsiyon ve Tıpkıbasım, Ankara – 2003); Mehmet İnbaşı, 1570 (Hicrî 976) Tarihli **Kayseri** Tapu-Tahrir Defteri, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları Yayın No: 60, Kayseri 2009); H.984 (M.1576/1577) tarihli ve TKG.KK.TTd.54 Numaralı Defter-i Mufasssal-ı Livâ-i **Çorum**, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Yayını, Ankara 2014); H.982 (M.1574/1575) tarihli ve TKG.KK.TTd.178 Numaralı Defter-i Mufasssal-ı Livâ-i **Sivas** I, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Yayını, Ankara 2014); M. Akif Erdoğan-Ömer Bıyık, T.T 0001/1 M. Numaralı Fatih Mehmed Devri **Aydın** İli Mufasssal Defteri (Metin Ve İnceleme), İzmir 2015).

²⁵ Uşak merkezde Cami, Aybeğ Mescidi, Aybeğ mahallesine bağlı Meşhed Mescidi mahalleleri, Uşak'a bağlı Dedebalılar, Göçer, Mes'ud Eğini, Kediöyüğü, Kırkacık, İncek ve Taraklu, Hayrebat, Sivaslu, Teke, Hacılı, Emekse, Sevinçler, Tatarlu, Ulugöbek, Avgan, Ulaş ve Alayundlu karyeleri, Banaz'a tabi Vakkas, Ulu Kayı, Akkilise, Gümele, Sadık Fakih karyeleri, Uşak merkez Şeyh Akit Zaviyesi Vakfı, Uşak Hatibi Mevlana Fahreddin vakfı, Hacı Kadem Zaviyesi Vakfı, Sivaslu Cemaati, Cemaat-i Yörükân-ı Avşar, Akkeçili Cemaati nüfusu arasında Dedebalı adının mevcut olduğu görülmektedir, bkz. Mehtap Özdeğer, *15-16. Yüzyıl Kaynaklarına Göre Uşak Kazasının Sosyal ve Ekonomik Tarihi*, İstanbul 2001.

²⁶ II. Bayezid devrinde vakfa Dedebalı'nın oğlu Şeyh Çelebi tasarruf etmiştir. Kanuni ve II. Selim devri vakıf defterlerinde Hacım oğlu Dedebalı'nın Koluaçık Hacım köyü ile Kiçi oğlu Yahşi değirmenine Fatih Sultan Mehmed'in nişanı ile tasarruf ettiği belirtilmektedir. II. Bayezid devri vakıf tahrir defterinde Hacım köyünde bulunan vakıf sahipleri arasında Dedebalı oğlu Halil geçmektedir. II. Selim devrinde Hacım köyünde evlâd-ı vâkıf arasında Dedebalı oğlu Müslim (Müslim veled-i Dedebalı) adı geçmektedir, bkz. Mehtap Özdeğer, *age*, s. 400-402.

²⁷ BOA, A.{DVNSMHM.d... 4 -268.

²⁸ BOA, A.{DVNSMHM.d... 7 -2176.

²⁹ BOA, A.{DVNSMHM.d... 33 -254.

Eylül 1581)³⁰, Niğbolu-Rusçuk-Hezargrad-Köprülü-Yenice-i Kızılağaç-Edirne bölgeleri (H-23-Ramazan-990/M.21 Ekim 1582)³¹, Devrek-Mengen-Yılanlıca bölgeleri (H.13-Muharrem-1001/M.20 Ekim 1592)³², Kastamonu Ayvalıvıran köyü (H-09-Şevval-1040/M.11 Mayıs 1631)³³, Osmancık'da Mehmed Paşa Evkafı (H-17-Zilkâde-987/M.5 Ocak 1580)³⁴ ve Çerkeş (H-29-Zilhicce-1014/M.7 Mayıs 1606)³⁵ ile ilgili belgelerde Dedebalı adını taşıyan kişilerin çeşitli sebeplerle kayıtlı bulunduğu tespit edilmiştir. Belge tarihleri dikkate alındığında büyük kısmının 16. Asırda kaleme alındığı anlaşılmaktadır.

Nüfus ve temettuat defterlerinin yazıldığı 1830-1845'li yıllara gelindiğinde kuruluşta etkili olan kişi ya da cemaat adının hatırasını yaşatan Dedebalı şahıs ismine artık rastlanılmamaktadır. Bu dönemde artık sadece bazı yerleşim birimlerinde ve bir zaviyede Dedebalı isminin yaşamaya devam ettiği söylenebilir. 1570 tahririnde Uşak kazası Dedebahılar karyesinde 1 adet Dedebalı şahıs ismi kayda geçerken aynı yerleşim biriminin 1676 avarız ve 1844-1845 tarihli temettuat defterlerinde artık böyle bir isim bulunmamaktadır. Benzer şekilde Harmancık kazası Dedebalı karyesinde de 19. Asra gelindiğinde aşirete, cemaate, karyeye ve köye adını veren Dedebalı, artık ailelerin çocuklarına verdikleri bir isim olmaktan çıkmıştır.³⁶ Aşağıda görüleceği üzere Dedebalı ve mahalleleri ile ilgili olarak yaklaşık 1830-1845 döneminde kaleme alınmış nüfus defterlerinde ve temettuat defterlerinde de kişi ismi olarak Dedebalı mevcut gözükmemektedir.

Nüfus defterlerinde bütün erkek isimleri, temettuat defterinde ise sadece hane reislerinin isimleri kaydedilmiştir. İlgili defterlerde geçen isimler tablo halinde verilmiştir. Tabloda görüleceği üzere her üç defterde de en çok kullanılan isim İsmail olmuştur.³⁷ İsmail adı ilk nüfus defterinde 58, ikincisinde 112, temettuat defterinde ise 33 kişi tarafından temsil edilmiş görülmektedir. İlk nüfus defterinde İsmail'i 55 adetle İbrahim, ikinci nüfus defterinde 90 adetle Mehmed, temettuat defterinde 26 adetle yine Mehmed takip etmektedir. Üçüncü sırayı ilk nüfus defterinde 50'ser adetle Halil ve

³⁰ BOA, A.{DVNSMHHM.d... 46 -186.

³¹ BOA, A.{DVNSMHHM.d... 48 -359.

³² BOA, A.{DVNSMHHM.d... 69 -185.

³³ BOA, A.{DVNSMHHM.d... 85 -561.

³⁴ BOA, A.{DVNSMHHM.d...-41-709.

³⁵ BOA, AE.SAMD.I.-9-788.

³⁶ İlgili makalelerin künyeleri 1 no'lu dipnotta verilmiştir.

³⁷ Bkz. Tablo: 2.

Mehmed, ikinci nüfus defterinde 82'ser adetle Halil ve İbrahim, temettuat defterinde ise 24 adetle yine İbrahim almıştır.

Tablo-2: İsim Verme Geleneği

İSİM	6384-6385 NOLU NÜFUS DEFTERİ	6387-6388 NOLU NÜFUS DEFTERİ	TEMETTUAT DEFTERİ
	Adet	Adet	Adet
Abbas	0	2	0
Abdi	0	1	0
Abdullah	11	14	3
Abdurrahman	9	9	2
Ahmed	33	60	15
Ahmedcik ³⁸	0	1	0
Ali	35	62	18
Aliş	1	1	1
Amiş	0	1	0
Aziz	0	1	0
Bekir	15	29	8
Beytullah	2	0	1
Çakır ³⁹ Beşe	0	1	0
Diraman	2	0	0
Ebşer	0	0	1
Ebubekir	3	1	0
Emin	1	0	0
Eyüb	1	0	1
Feyzi	2	1	2
Feyzullah	1	3	1
Hakkı	0	1	0
Halil	50	82	17
Hamza	2	7	2
Hasan	49	63	17

³⁸ Ahmedcik lakap da olabilir.

³⁹ Burada Çakır lakabının isim yerine kullanıldığı anlaşıyor. Nitekim 6387-6388 nolu defterde 65 yaşında olan Yusuf veled-i Çakır Beşe (orta boylu kumral sakallı), 6384-6385 nolu defterde Çakıroğlu Yusuf bin Hüseyin (55 yaşında, uzunca boylu kır sakallı) adıyla kaydedilmiştir. Dolayısıyla Çakır Beşe'nin asıl adının Hüseyin olduğu anlaşılmaktadır. 6384-6385 nolu defterde Mâigöz Çakıroğlu Halil bin Mustafa (40 yaşında, orta boylu kumral sakallı) adıyla kayda geçen bir kişi daha bulunmaktadır. Aynı kişi 6387-6388 nolu defterde Kör Halil veled-i Çakır Mustafa (52 yaşında, uzunca boylu kırıl sakallı) olarak kadedilmiştir. Temettuat defterinde Çakır İsmail ve Çakıroğlu Halil adıyla iki hane sahibi kayda geçmiştir. Bunlardan ilkinin Çakıroğlu Yusuf bin Hüseyin/Yusuf veled-i Çakır Beşe'nin devamı olduğu tahmin edilebilir; ikincisinin ise Mâigöz/Kör Halil ile aynı kişi olduğu açıkça anlaşılmaktadır. Çakıroğlu lakabı taşıyan kişilerin yaşlarının, ilgili defterlerin yazılış tarihleri itibariyle yaklaşık doğru olarak kayda geçirildiği kabul edilebilir. Ancak bahis konusu kişileri tarif eden ifadelerin, zamanla meydana gelen değişiklikleri yansıtmakla birlikte göz kararıyla oluşan kanaatlerden ibaret olduğu söylenebilir.

Haşim	0	1	0
Hatib	1	0	1
Himmet	0	1	1
Hüseyin	36	79	18
İbiş	3	10	3
İbrahim	55	82	24
İlyas	1	1	0
İsa	2	4	2
İsmail	58	112	33
Kadir	0	1	0
Kanber	0	1	0
Mahmud	3	12	1
Mehmed	50	90	26
Memiş	4	7	6
Musa	1	4	2
Mustafa	55	90	23
Osman	37	71	18
Ömer	4	6	1
Raşid	1	0	0
Receb	0	1	0
Rüstem	0	2	0
Salih	1	5	0
Selim	2	9	2
Süleyman	5	10	4
Şaban	4	5	1
Turhan	0	3	0
Veli	8	14	5
Yahya	15	28	10
Yakub	5	20	5
Yusuf	28	49	12

5-Asker Potansiyeli:

6384-5385 numaralı nüfus defterlerinde kişilerin askerlik durumları; askerliğe müsait anlamında **M** harfiyle gösterilirken, henüz askerlik çağına gelmemiş olanların hangi tarihlerde asker potansiyeline dâhil olacakları **tüvana**, yaşı ilerlemiş olanların ise hangi tarihlerde asker potansiyelinden çıkacakları **müsinn** kelimeleriyle belirtilmiştir. 6387-6388 numaralı defterlerde ise her mahallenin sonunda “Neferan= Tüvana: 46 + Sıbyan: 67 + Müsinn: 31 + Redif: 1 + Mansûre ve süvari: 4 + Zabtiye: 9 + Mahall-i âher: 1=159” şeklinde toplam sayılar verilmiştir.

6384-5385 numaralı nüfus defterlerinde Dedebalı karyesi ve ona bağlı Cami, Dede, Çataldere ve Sürgülü mahallelerinde sırasıyla 125+56+71+85+53 olmak üzere toplam 390 Müslüman erkek nüfus defterine kaydedilmiştir.

Tablo-3: 6384-5385 numaralı nüfus defterlerine Göre Dedebalı ve Mahallelerinde Nüfusun Doğum, Ölüm Ve Asker Potansiyeli Bakımından Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yeni Doğan	Vefat Eden	Tüvana	M	M/Müsinn	Müsinn
Dedebalı	125	2 ⁴⁰	4	47	9	8	8
Cami	56	4 ⁴¹	5	18	4	3	2
Dede	71	4	4	24	2	1	8
Çataldere	85	13 ⁴²	2	22	12	1	4
Sürgülü	53	3	4	18	10	1	4
Toplam	390	26	19	129	37	14	26

Nüfus defterine kayıtlı 390 kişiden 26'sının yazım döneminde dünyaya geldiği, 19'unun da aynı dönemde vefat ettiği anlaşıyor. **Tüvana**, **M**, **M/müsinn** ve **müsinn** olarak kaydedilenlerin bu şekilde işaretlenmelerinin yegâne sebebi askerliğe müsait olup-olmama durumları ile ilgilidir. 3-11 yaş aralığındaki erkek çocukların hangi tarihlerde askerlik için hesaba katılır hale gelecekleri tüvana ifadesiyle kayıt altına alınmış görünmektedir. Güçlü, kuvvetli anlamındaki tüvana ifadesi, vücut yapıları gürbüz olan çocuklar için kullanılmış olmalıdır. Buna göre 3 yaşındakiler 1255, 4 yaşındakiler 1254, 5 yaşındakiler 1253, 6 yaşındakiler 1252, 7 yaşındakiler 1251, 8 yaşındakiler 1250, 9 yaşındakiler 1249, 10 ve 11 yaşındakiler ise 1248 tarihinde devletin asker potansiyeli hesabına dâhil olacaklardır.

İlgili nüfus defterinin başlangıç tarihi H.29.Z.1247/M.30.05.1832 olarak verilmiştir. 1247 Hicri yılının son günü dikkate alındığında 10-11 yaşındaki erkek çocuklar zaten asker potansiyeline dâhil olarak hesaplanmış oluyorlardı. 3-9 yaşındaki çocuklar da benzer şekilde orantılı olarak 10-11 yaşlarına gelecekleri tarihlerle işaretlenmişlerdi.

Dedebalı ve mahallelerinde toplam 37 kişi, askerliğe müsait olduklarını göstermek üzere **Mim/M** harfi ile tabir caiz ise mimlenmişlerdir. Bunlardan 11'inin 14 yaşında olduğu anlaşıyor. Diğerlerinden 2'si 15, 3'ü 16, 1'i 20, 2'si 25, 5'i 30, 1'i 31, 2'si 32, 1'i 34, 7'si 35, 1'i 36 ve 1'i (muhtemelen yazım hatası sonucu) 55 yaşında gösterilmiştir. Bunlara ilaveten 14 kişi, **M** harfi ile mimlenirken ayrıca **müsinn** ifadesi ile işaretlenmişlerdir. Bunlardan 7'sinin 1252 senesinde müsinn durumuna düşecekleri yani askerlik hesaplamasından ya da potansiyelinden çıkarılacakları anlaşılmaktadır. 36 yaşında olan 1 kişi de 1251 senesinde aynı duruma düşecektir. 38 yaşındaki

⁴⁰ 1 tanesi 1,5 aylık.

⁴¹ 1 tanesi 4 aylık.

⁴² 1 tanesi 1,5 aylık, 2 tanesi 5 aylık.

4 kişiden 2'sinin 1248'de, 1'inin 1245'te (muhtemelen yazım hatası olmalı, çünkü defterin başlangıç tarihi 1247), 1'inin ise 1249'da bir bakıma askerlik yoklamasından düşeceği, belirtilmiştir. Bunların dışındaki 26 kişinin isimlerinin yanına sadece **müsinn** şerhi düşülmüştür. Bunlardan 35 yaşında olduğu belirtilen 5'inin 1252 yılında, 36 yaşında olan 3 kişinin 1252 yılında, yine 36 yaşında olan 1 kişinin 1252, 1 kişinin ise 1255 yılında müsinn durumuna düşecekleri kayıt altına alınmıştır. 40 yaşında olan 13 kişi 1248, 1 kişi ise 1258 yılında (muhtemelen yazım hatası, 1248 olmalı) askerlikten düşeceklerdir. 45 yaşında olarak gösterilen 1 kişi de 1248 yılında müsinn pozisyonuna gelecektir. Nihayet 50 yaşındaki 1 kişinin isminin yanına müsinn ifadesi yazılmış ancak hangi tarihte müsinn durumuna geleceği belirtilmemiştir.

Normalde yaşlı, ihtiyar anlamında bir terim olan **müsinn**, nüfus defterlerinde kişinin askerlik yoklamasından düşmesi ile alakalı olarak kullanılmış görülmektedir. 35-40 yaş arası erkekler için kullanılan müsinn ifadesi, yukarıda görüldüğü üzere, muhtemelen yanlışlıkla 45 ve 50 yaşlarındaki 2 kişi için de kullanılmıştır. Daha yukarı yaşlardaki hiçbir kimse için böyle bir ifade kullanılmamıştır.

Yaş ve yıllarla ilgili rakamlardaki çelişkiler muhtemelen yazım hatası sebebiyle gerçekleşmiştir. Ancak kişilerin fizikî durumları da bunda etkili olmuş olabilir. Bazı kişilerin yaşlarının yanına, yukarıda belirtilen yaşlarla benzer durumda olmalarına rağmen herhangi bir işaret ya da ifade yazılmaması da bununla ilgili olmalıdır. Aynı şekilde bilhassa 35 yaşındakiler için genellikle sadece M işareti kullanılır iken bazılarının yanına müsinn şerhi de düşülmüştür ki, muhtemelen bu durum da kişilerin fizikî görünüşleri ile ilgilidir.

Toplam 390 erkek nüfusun kaydedildiği Dedebahı ve mahallelerinde, yazım dönemi itibarıyla hâlihazırda 37 kişi askerliğe hemen alınacak durumda gözükmektedir. İsimlerinin yanına müsinn şerhi düşülen 14 kişi de M harfi ile mimlendikleri için aynı potansiyele dâhil edilebilir. Sadece müsinn olarak işaretlenen 26 kişi ise yaşlarıyla orantılı olarak belirtilen tarihlere kadar gerektiğinde askere alınabilir durumdadır. Yine yazım dönemi itibarıyla gelecekteki asker potansiyelini gösteren asıl gurup ise tüvana ifadesiyle işaretlenen 3-11 yaşlarındaki erkek çocuklardan oluşmaktadır. Gelecekteki muhtemel asker potansiyelini hesaplayan devlet için çalışma alanımızdaki köy ve mahallelerde toplam 129 kişi hesaba katılmış görülmektedir⁴³.

⁴³ Bkz. Tablo:3.

6387-6388 numaralı defterlerde kişi isimlerinin üst tarafına “Asker-i/Asâkir-i redifde olduğu”, “Mansûrede”, “Zabtiye süvarisi” ve “Süvaride” ifadelerinin yazıldığı görülmektedir. Ayrıca her mahallenin sonunda; erkek nüfusun Tüvana, Sıbyan, Müsinn, Redif, Zabtiye, Mansûre ve Suvari, Mahall-i âher olarak dağılımı verilmektedir. Verilen toplam rakamlara bakılırsa⁴⁴ Dedebalı ve mahallelerinde 10’u Redif, 12’si Mansûre, 25’i Mansûre ve Süvari, 29’u Zabtiye olmak üzere toplam 76 kişi halen askerlik görevlerini ifa etmektedirler. Tüvana olarak kaydedilen 231 çocuk ise birkaç yıl içinde askere alınabilecek yaşa geleceklerdir. Aynı şekilde Müsinn yazılan 150 kişi de, gerektiğinde askere alınabilecek durumdadır.

Tablo-4: 6387-6388 Numaralı Nüfus Defterlerine Göre Asker Potansiyeli

	Tüvana	Sıbyan	Müsinn	Redif	Mansûre ve Süvari	Zabtiye	Mahall-i âher
Dedebalı-Çataldere	46	67	31	1	4	9	1
Sürgülü	21	25	9	2	6	3	1
Kalaycılar	16	24	9	1	6	2	0
Güller	11	18	5	1	0	3	0
Çamlı	18	20	11	0	7	1	0
Dede	29	32	21	3	3	2	0
Ramazan	33	36	15	0	0	2	0
Yumrukaya	5	11	10	2	2	0	0
Dağ	43	66	35	0	8	6	3
Çaylak	9	13	4	0	1	1	0
Toplam	231	312	150	10	37	29	5

1826’da Yeniçeri ocağının kapatılması ve yerine kurulmaya çalışılan Asakir-i Mansure-i Muhammediye ordusunun henüz teşekkül etme devresinde bilhassa Ruslar karşısında 1828-1829 savaşında alınan ağır mağlubiyetler sebebiyle Osmanlı devleti için asker potansiyelinin hesaplanması son derece önemli idi ki, kaynak olarak kullandığımız nüfus sayımlarının yapılmasının temel sebebi de bu idi.

6-Nüfusun Genel Özellikleri:

6384-6385 numaralı nüfus defterlerinde Dedebalı ve mahallelerinde toplam 390 erkek nüfusun kaydı bulunmaktadır. Bu rakam; tahrir sürecinde yeni doğan, vefat eden bütün erkek nüfusu kapsamaktadır. Nüfus tahriri öncesinde yaşanan savaşlar sebebiyle erkek nüfusun kadınlara oranla daha az olduğu kabul edilirse, bahsi geçen yerleşim birimlerinde 400 civarında kadın nüfusun bulunduğu varsayılabilir. Buradan hareketle de bu dönemde

⁴⁴ Bkz. Tablo-4.

mahalleleriyle birlikte Dedebah karyesinde 800'e yakın bir nüfusun yaşadığı sonucuna varılabilir.

Yaşları verilmeden sadece “şabb-ı emred” (bıyığı, sakalı yeni çıkmış delikanlı) olarak kaydedilen 2 kişinin dışında 387 kişinin yaşları hakkında yaklaşık ta olsa bir fikir sahibi olduğumuzu söyleyebiliriz. Yaşı verilenlerden 2'sinin 1,5 aylık, 1'isinin 3, 1'isinin 4 ve 2'sinin 5 aylık oldukları belirtilmiştir. Bunların dışında 21 kişinin doğum tarihleri bazen gün, ay ve yıl olarak ve bazen de sadece yıl olarak kayda geçirilmiştir. Bu şekildeki 29 kişinin dışındaki 360 kişinin yaşları 1-80 aralığında verilmiştir. Yaşları verilen nüfusun yaş ortalaması 24,48 olarak hesaplanmıştır.

Yaş dağılımı ile ilgili olarak hazırlanan tabloda görüleceği üzere erkek nüfusun %42,5'i 1-10 aralığında bulunmaktadır. Tahrir sürecinde yeni doğan ya da yaşları ay olarak verilen 27 kişinin de bu guruba dâhil edilmesi gerekir. Aynı şekilde yaşları verilmeden sadece “şabb-ı emred” olarak kaydedilen 2 kişi de 11-20 yaş aralığına ilave edilebilir. Bu şekilde 1-10 yaş aralığındaki nüfus 180'e, 11-20 yaş aralığındaki nüfus ise 48'e yükselmektedir. Böylelikle toplam 390 olan erkek nüfus hesaba katıldığında 1-20 yaş aralığındaki 228 erkek nüfusun oranı %58,61 olarak hesaplanmaktadır. Asker potansiyeli dikkate alındığında 11-20 aralığındaki 48 kişi hazır asker, 180 kişi ise defterin yazım tarihi itibarıyla 1258 Hicri yılına kadar peyderpey sonraki 10 yıl zarfında askerliğe müsait hale gelecek nüfus toplamını göstermektedir. Aynı şekilde 21-35 yaş aralığındaki 41 kişi her an askere alınabilecek nüfusu, 36-40 yaş aralığındaki 28 kişi ise gerektiğinde askere çağrılacak nüfusu oluşturmaktadır.

Askerde olabilecek durumda olan ya da askerlik için **M** harfiyle mimlenmiş kişilerin toplamını oluşturan 16-35 yaş aralığındaki 48 kişi, 360 kişilik toplam nüfusun 13,33'ünü teşkil etmektedir. Bu gurubun toplam erkek nüfusa oranının oldukça düşük olması dikkat çekicidir. Toplumun orta yaş gurubunu temsil eden bu yaş aralığındaki azalmanın, bilhassa nüfus tahriri öncesindeki savaşlardaki kayıplarla ilgili olduğu düşünülmektedir. Daha üst guruptaki yaş aralıklarında bulunan nüfusun da benzer şekilde azalmış olması muhtemeldir. Aksi halde 1-10 yaş aralığındaki %42,5'luk oran (ki, 27 yeni doğanın bu guruba ilavesi durumunda, oran %46'yı aşmaktadır), başka türlü izah edilemez.

6387-6388 numaralı defterlerde ise toplam 784 erkek nüfus kaydedilmiştir. Bu iki defterde yeni doğan kaydı bulunmamasına karşın 10 kişi için fevt/vefat kaydı düşülmüştür ki bunların tamamının H.1257 yılı içinde vefat ettikleri anlaşılmaktadır. Bu defterlerde 1-96 yaşlarında toplam 782 kişinin yaş kaydı bulunmaktadır. Yaşı verilen bireylerin yaşları toplamı olan 16823 rakamı 782'ye bölündüğünde bu dönemde yaş ortalamasının 21,51 olduğu

ortaya çıkmaktadır ki, ilk nüfus defterlerine göre (24,48) bu dönemde önemli bir düşüş olduğu görülmektedir. İlgili tablolar incelendiğinde 1-10 yaş aralığı her iki defter grubunda da ilk sırayı almaktadır. İlk defterlerde ikinci ve üçüncü sırayı 31-40 ve 41-50 yaş aralığı alırken, ikinci defterlerde 11-20 ve 21-30 yaş aralığı ikinci ve üçüncü sırayı işgal etmektedir ki, bu durum nüfus yapısındaki gençleşmeyi açıkça göstermektedir⁴⁵.

Tablo-4: Yaş Aralıkları Dağılımı

6384-6385 NOLU NÜFUS D.					6387-6388 NOLU NÜFUS D.				
Yaş Aralığı		Adet		%	Yaş Aralığı		Adet		%
1-10	1-5	80	153	%42,5	1-10	1-5	179	309	39,53
	6-10	73				6-10	130		
11-20	11-15	39	46	%12,78	11-20	11-15	86	179	22,90
	16-20	7				16-20	93		
21-30	21-25	5	16	%4,44	21-30	21-25	65	90	11,52
	26-30	11				26-30	25		
31-40	31-35	25	53	%14,72	31-40	31-35	19	55	7,05
	36-40	28				36-40	36		
41-50	41-45	25	48	%13,33	41-50	41-45	34	65	8,33
	46-50	23				46-50	31		
51-60	51-55	13	25	%6,95	51-60	51-55	23	49	6,28
	56-60	12				56-60	26		
61-70	61-65	8	18	%5	61-70	61-65	9	20	2,58
	66-70	10				66-70	11		
71-80		1	1	%0,28	71-80	71-75	5	12	1,55
						76-80	7		
					81-90		1	1	0,13
					91-100		1	1	0,13
Toplam		360	360	%100	Toplam		782	782	%100

Tablo-5: Yaş Aralığı Sıralaması

6384-6385 NOLU NÜFUS D.			6387-6388 NOLU NÜFUS D.		
Sıra No:	Yaş Aralığı	%	Sıra No:	Yaş Aralığı	%
1	1-10	%42,5	1	1-10	39,53
2	31-40	%14,72	2	11-20	22,90
3	41-50	%13,33	3	21-30	11,52
4	11-20	%12,78	4	41-50	8,33
5	51-60	%6,95	5	31-40	7,05
6	61-70	%5	6	51-60	6,28
7	21-30	%4,44	7	61-70	2,58
8	71-80	%0,28	8	71-80	1,55
			9	81-90	0,13
			10	91-100	0,13

⁴⁵ Bkz. Tablo: 4, 5 ve 6.

Tablo-6: Yaş Dağılımı

6384-6385 NOLU NÜFUS D.				6387-6388 NOLU NÜFUS D.					
Yaş	Adet	Yaş	Adet	Yaş	Adet	Yaş	Adet	Yaş	Adet
1	9	36	7	1	56	26	8	57	1
2	16	38	4	2	41	28	9	58	5
2,5	1	40	17	3	35	30	9	60	18
3	15	42	1	4	31	31	2	62	1
4	19	43	2	5	16	32	3	63	1
5	20	44	5	6	45	33	3	65	7
6	13	45	17	7	11	35	11	66	2
7	11	46	6	8	36	36	4	67	4
8	21	48	1	9	13	37	2	68	1
9	8	49	1	10	25	38	9	70	4
10	20	50	15	11	5	40	21	75	5
11	6	51	1	12	33	41	1	76	3
12	12	54	2	13	11	42	7	80	4
13	6	55	10	14	14	43	1	85	1
14	13	58	3	15	23	44	2	96	1
15	2	60	9	16	17	45	23		
16	4	62	1	17	7	46	2		
20	3	64	3	18	29	47	1		
23	1	65	4	19	5	48	9		
25	4	66	4	20	35	50	19		
28	2	67	1	21	2	52	4		
30	9	68	2	22	24	53	1		
32	2	70	3	23	8	54	2		
34	1	80	1	24	12	55	16		
35	22			25	19	56	2		
	240		120		553		171		58
Toplam 360 kişi				Toplam 782 kişi					

6384-6385 numaralı defterlerde Dedebahı ve mahallelerinde toplam 92 kişi orta boylu, 58 kişi uzun boylu (6'sı uzunca boylu), 10 kişi ise kısa boylu olarak tarif edilmiştir. 6387-6388 numaralı defterlerde ise 277 kişi orta boylu, 100 kişi uzun boylu (12'si kişi uzunca boylu), 4 kişi kısa boylu olarak kaydedilmiştir. Bu tespitler göz kararıyla yapılmış olsa da erkek nüfusun büyük oranda orta ve uzun boylu olduğu sonucuna varılabilir.

6384-6385 numaralı defterlerde 56 kişi kır sakallı (1'isi köse kır sakallı), 46 kişi kumral sakallı (6'sı az kumral sakallı), 17 kişi kara sakallı, 7 kişi ak sakallı, 6 kişi sarı sakallı ve yine 6 kişi köse sakallı olarak kaydedilmiştir. 6387-6388 numaralı defterlerdeki kayıtlara göre ise 40 kişi kır sakallı (2'si

köşe kır sakallı), 51 kişi kırçıl sakallı, 56 kişi kumral sakallı, 32 kişi kara sakallı, 6 kişi siyah sakallı, 20 kişi köse sakallı (5'i kumral köse sakallı, 1'i kırçıl köse sakallı, 1'i siyah köse sakallı, 4'ü kara köse sakallı), 1 kişi taze sakallı, 1 kişi müzellef sakallıdır. Ayrıca 1 kişi sadece “köse”, 1 kişi de “kumral köse” olarak tarif edilmiştir.

6384-6385 numaralı defterlerde 15 kişi şâbb-ı emred, 8 kişi kumral bıyıklı, 6 kişi az bıyıklı, 4 kişi ter bıyıklı, 3 kişi kara bıyıklı ifadeleriyle kayda geçirilmiştir. 6387-6388 numaralı defterlerdeki kayıtlara bakılırsa şâbb-ı emred sayısı 88'e, kumral bıyıklı sayısı 28'e, ter bıyıklı sayısı 84'e, kara bıyıklı sayısı 6'ya yükselirken az bıyıklı olarak tarif edilen kişi bulunmamaktadır. Bu defterlerde ayrıca 2 kişi siyah bıyıklı, 1 kişi sarı bıyıklı, 1 kişi de kır bıyıklı olarak kaydedilmiştir.

6384-6385 numaralı defterlerde 1 kişi âmâ (görme engelli), 1 kişi şehla (kusurlu sayılmayacak kadar hafif şaşısı), 1 kişi sağır, 1 kişi topal (+ 2 kişinin isminde topal ifadesi var) olmak üzere toplam 4 kişi, sırasıyla görme, işitme ve yürüme konusundaki özürleriyle kayda geçirilmişlerdir. 6387-6388 numaralı defterlerde ise 3 kişi alil (1'isi alil+müsinn), 4 kişi yekçeşm (1'isi yekçeşm+müsinn), 1 kişi sakat, 2 kişi dilsiz olarak kaydedilmiştir. 6 kişinin isimlerinin önünde Topal ifadesi bulunurken bunlardan birisinin isminin üst kısmına ayrıca “Topal” yazılmıştır. Ayrıca 1 kişinin aile isminde geçen Çolakoğlu ile 1 kişinin adıyla birlikte yazılan Burunsuz, 1 kişinin isminde bulunan Kör ve 2 kişi için kayda alınan Sağır ifadeleri de bu bağlamda değerlendirilebilir⁴⁶.

⁴⁶ Bkz. Tablo-7 ve Tablo-8.

Tablo-7: 6384 ve 6385 Numaralı Nüfus Defterlerine Göre Nüfusun Genel Özellikleri⁴⁷

Karye-i Dedebah							
Aile No	Kişi No	Unvanı ve Adı	Yaşı veya Doğum Tarihi	Ölüm Tarihi	Temel Özelliği/Sıfatı	Askerlik Durumu	Mesleği
1	1	İbrahim bin Halil	23	-	Orta boylu ter bıyıklı	-	Hatib-i Karye
	2	Oğlu Halil	Z/1252	-	-	-	-
2	3	Köse Yusuf bin Mustafa	68	-	Orta boylu ak sakallı	-	Çiftçi
	4	Oğlu Osman bin Köse Yusuf	30	-	Uzun boylu kara bıyıklı	M	Çiftçi
3	5	İbrahim bin Abdullah	44	-	Uzun boylu kara sakallı	-	Çiftçi
	6	Oğlu İbrahim	6	-	-	Tüvana/1252	-
	7	Diğer oğlu Ahmed	4	-	-	Tüvana-1254	-
4	8	Halil bin Sarı İsmail	64	-	Uzunca boylu kır sakallı		Çiftçi
5	9	İsmail bin Halil	40	-	Orta boylu kumral sakallı	Müsinn/1248	Debbağ
	10	Oğlu Halil	9	-	-	Tüvana/1249	-
	11	Diğer oğlu İbrahim	4	-	-	Tüvana-1254	-
6	12	Sarıoğullarından Halil bin İbrahim	45	-	Orta boylu kumral sakallı	-	Çiftçi
	13	Oğlu İbrahim	10	-	-	Tüvana/1248	-
7	14	Mehmet bin Hacıoğlu Süleyman	40	-	Orta boylu kumral sakallı	Müsinn/1248	Çiftçi
	15	Oğlu Yusuf	7	-	-	Tüvana-1251	-
8	16	İsmail bin Deli Osman	51	-	Orta boylu kır sakallı	-	Çiftçi
9	17	Merhum Veli Usta'nın oğlu Ali	12	-	-	-	-
	18	Diğeri İsmail	9	-	-	Tüvana/1246	-
10	19	Sakallı Mustafa bin Halil	60	-	Uzunca boylu kır sakallı	-	Çiftçi

⁴⁷ İlgili defterlerin Arşivdeki tasnif kayıtları “NFS.d.. / 6384 - -Vidin vilayeti, (Tırnova) Niğbolu sancağı, (Tırnova) Tuzluk nahiyesi kazası, müslim defteri. a.g.y.tt – H.29.12.1246 Tarihli” ve “NFS.d.. / 6385 - -Vidin vilayeti, (Tırnova) Niğbolu sancağı, (Tırnova) Tuzluk nahiyesi kazası, müslim defteri. a.g.y.tt – H.29.12.1247 Tarihli” şeklinde yazılmış olup defterlerin başlangıç kısımlarında; “Bâ fermân-ı âlî memur-ı ta'dâd ve tahriri olduğum Tırnova kazasında vâki' Tuzluk nahiyesinde kâin kurâda sâkin sığâr ve kibâr ehl-i İslâmı ma'rifet-i şer' ve voyvoda ağa bendeleri ma'rifeti ve ma'rifet-i çâkerânemle yegân yegân isbat-ı vücûd itdirilerek ber vech-i eşkâl tahrir olunan nüfusun defteridir ki, ber vech-i âtî zikr ve beyan olunur” ifadeleri yer almaktadır.

	20	Oğlu Veli	14	-	A'mâ	-	-
	21	Merkum Mustafa'nın torunu Mehmet bin Halil	4	-	-	Tüvana/1254	-
	22	Diğer torunu Süleyman	2	-	-	-	-
11	23	Hüseyin bin Tülü İbrahim	50	-	Uzun boylu kır sakallı	-	Çiftçi
	24	Oğlu Hasan	10	-	-	Tüvana/1248	-
12	25	Hüseyin bin İsmail	65	-	Orta boylu kır sakallı	-	Kömürcü
	26	Oğlu Ali	8	-	-	Tüvana/1250	-
13	27	Koca Yusuf bin Halil	58	-	Uzun boylu kır sakallı	-	Çiftçi
	28	Biraderzâdesi İbrahim	8	-	-	Tüvana/1250	-
14	29	Memiş bin Hüseyin	43	-	Uzun boylu kumral sakallı	-	Çiftçi
	30	Oğlu İbrahim	8	-	-	Tüvana/1248	-
	31	Diğer oğlu İsmail	6	-	-	Tüvana/1252	-
15	32	Suhteoğlu Hüseyin bin İsmail	28	-	Uzun boylu kumral sakallı	-	Çiftçi
16	33	Biraderi Suhteoğlu Ali bin İsmail	36	-	Uzun boylu az kumral sakallı	Müsinn/1251	-
	34	Oğlu İsmail	5	-	-	Tüvana/1251	-
17	35	Ali bin Halil	54	-	Orta boylu kır sakallı	-	Çiftçi
18	36	İsmail bin Topal Mehmet	35	-	Orta boylu kara sakallı	-	Çapacı
19	37	Ali bin İbrahim	45	-	Orta boylu sarı sakallı	Müsinn/1248	Çiftçi
20	38	Mehmet bin Çapacı İsmail	45	-	Orta boylu kumral sakallı	-	Çiftçi
	39	Oğlu İsmail	8	-	-	Tüvana/1250	-
	40	Diğer oğlu Hamza	2	-	-	-	-
21	41	Yetimoğlu damadı? Halil bin İbrahim	28	-	Orta boylu ter bıyıklı	-	-
	42	Oğlu İsmail	4	-	-	Tüvana/1254	-
22	43	Mustafa bin Hasan Beşe	40	-	Orta boylu az kumral sakallı	Müsinn/1248	Çiftçi
	44	Oğlu Ali	14	-	-	-	-
	45	Diğer oğlu Mahmut	10	-	-	Tüvana/1248	-
	46	Diğer oğlu Ömer	7	-	-	Tüvana/1251	-
23	47	Molla Mehmet bin Mustafa	55	-	Orta boylu kara sakallı	-	Hatib Vekili
	48	Oğlu Mehmet	6	-	-	Tüvana/1252	-
24	49	Yakuboğullarından Yahya bin merhum İsmail	16	-	Şâbb-ı emred	M	-
	50	İsmail'in oğlu Hüseyin	10	-	-	Tüvana/1248	-

	51	İsmail'in oğlu Mehmet	5	-	-	Tüvana/1253	-
25	52	Çiftçioğlu İbrahim bin Hasan	50	-	Orta boylu kır sakallı	-	-
	53	Oğlu Ali	10	-	-	Tüvana/1248	-
	54	Diğer oğlu Mustafa	2	-	-	-	-
26	55	Hasan bin Sarı İsmail	50	-	Uzun boylu az kumral sakallı	-	Çiftçi
27	56	İsmail bin İbrahim	70	-	Uzun boylu kır sakallı/Sağır	-	Vekilharci
	57	Oğlu İsmail bin İsmail	30		Orta boylu kara sakallı	M	Çiftçi
28	58	Osman bin Abdullah	50	-	Uzun boylu sarı sakallı	-	Çiftçi
	59	Oğlu İsmail	10	Gayet-i Z 1253	-	Tüvana/1248	-
	60	Diğer oğlu Halil	6	-	-	Tüvana/1252	-
29	61	Karabrahimoğullarından Osman bin Mustafa	34	-	Uzun boylu kumral bıyıklı	M	Çapacı
	62	Oğlu İsmail	12	-	-	-	-
30	63	İsmail bin Molla İbrahim	46	-	Orta boylu kır sakallı	-	Çiftçi
	64	Oğlu Mehmet	11	-	-	Tüvana/1248	-
31	65	Ahmed bin İbrahim	45	-	Orta boylu kumral sakallı	-	Çiftçi
	66	Biraderi Yusuf bin İbrahim	40	-	Orta boylu kumral bıyıklı	M/ Müsinn/1248	Çiftçi
32	67	Kethüdaoğlu İbrahim bin İsmail	68	-	Uzun boylu kır sakallı	-	Çiftçi
33	68	Veli bin İbrahim	20	-	-	-	-
	69	Oğlu İbrahim	1,5 mah	-	-	-	-
34	70	Veliustaoğullarından Mehmet bin Hüseyin	60	Gâyet-i Z 1250	-	-	Çiftçi
	71	Oğlu İbrahim bin Mehmet	20	-	Oğlu orta boylu ter bıyıklı	M	Çiftçi
	72	Diğer oğlu Yakub	2	-	-	-	-
35	73	Ali bin Molla İbrahim	36	-	Orta boylu kumral sakallı	Müsinn/1251	Çapacı
36	74	İsmail bin Molla Ahmed	35	-	Uzun boylu kumral bıyıklı	M/ Müsinn/1252	Çiftçi
	75	Oğlu Ahmed	5	-	-	Tüvana/1253	-
37	76	Osman bin Halil	35	-	Orta boylu az kumral sakallı	M/ Müsinn/1252	Çiftçi
	77	Oğlu Bekir	1	-	-	-	-
38	78	Büyükbrahimoğullarından	35		Uzun (boylu)	M/	Çiftçi

		Mustafa bin İsmail			kumral bıyıklı	Müsinn/1252	
	79	Oğlu Osman	5	-	-	Tüvana/1253	-
	80	Diğer oğlu İsmail	4	-	-	Tüvana/1254	-
39	81	Söylemezoğlu Osman bin Yusuf	50	-	Uzunca boylu kumral sakallı	-	Çiftçi
	82	Oğlu Ahmed	8	-	-	Tüvana/1250	-
40	83	Ali Şaban bin İbrahim	35	-	Orta (boylu) kumral bıyıklı	M	Çiftçi
	84	Oğlu Osman	8	-	-	Tüvana/1250	-
41	85	Yahya bin İbrahim (Şaban'ın biraderi)	30	-	Orta (boylu) az bıyıklı	M	Çiftçi
42	86	Çakıroğlu Yusuf bin Hüseyin	55	-	Uzunca boylu kır sakallı	-	Çiftçi
	87	Oğlu İsmail	12	-	-	-	-
43	88	Kanlı İbrahim oğullarından İbrahim bin Halil	35	-	Orta boylu kumral bıyıklı	M/ Müsinn/1252	Çiftçi
44	89	İsmail bin Mehmet	35	-	Uzun boylu az kumral sakallı	-	Çapacı
	90	Oğlu Mahmut	12	-	Topal	-	-
45	91	Hüseyin bin Hasan	60	-	Uzun boylu kır sakallı	-	Çiftçi
	92	Oğlu Mehmet	11	-	-	Tüvana/1248	-
	93	Diğer oğlu Hasan	3	-	-	Tüvana/1255	-
46	94	Mehmet bin Ali	70	Gâyet-i Z 1255	Kısa boylu ak sakallı	-	Derviş?
47	95	Damadı Değirmencioğlu İbrahim bin Hasan	35	-	Orta boylu kara sakallı	M/ Müsinn/1252	-
	96	Oğlu Yakub	3	-	-	-	-
48	97	Mustafa bin Hasan	35	-	Kısa boylu köse sakallı	M/ Müsinn/1252	Çiftçi
	98	Oğlu Halil	5	-	-	Tüvana/1253	-
	99	Diğer oğlu İbrahim	3 mah?	-	-	Tüvana/1255	-
49	100	Halil bin Devreli Abdullah	50	-	Kısa boylu kır sakallı	-	-
	101	Oğlu Mehmet	4	-	-	Tüvana/1254	-
50	102	Söylemezoğlu Yahya bin Hüseyin	40	-	Uzun boylu kara sakallı	Müsinn/1248	Çiftçi
	103	Oğlu Osman	1	-	-	-	-
51	104	Biraderi Ali bin Hüseyin	43		Orta boylu kumral sakallı	-	Çiftçi
	105	Oğlu Ali	4	-	-	Tüvana/1255	-
52	106	İbrahim bin Kara Ali	25	-	Orta boylu kara bıyıklı	M	Çiftçi
	107	Oğlu İbrahim	13	-	-	-	-

53	108	Koca Osman bin İbrahim	35	-	Orta boylu kara sakallı	M/ Müsinn/1252	Çiftçi
	109	Oğlu Halil	6	-	-	Tüvana/1252	-
54	110	Deli Ali bin Deli Ahmed	65	-	Orta boylu ak sakallı	-	Çiftçi
55	111	Koca Hüseyin bin Şaban	60	5 N 1250	Orta boylu ak sakallı	-	-
	112	Oğlu Yahya	11	-	-	Tüvana/1248	-
	113	Diğer oğlu Yusuf	7	-	-	Tüvana/1251	-
56	114	Yarıkoğlu Ahmed bin Hüseyin	35		Orta boylu kara sakallı	M	Çiftçi
	115	Oğlu Mustafa	9	-	-	Tüvana/1249	-
	116	Diğer oğlu Hasan	7	-	-	Tüvana/1251	-
	117	Oğlu Ali	5	-	-	Tüvana/1253	-
57	118	Hasan bin Ebubekir	40	-	Orta boylu köse sakallı	Müsinn/1248	Sekban
	119	Oğlu Halil	3	-	-	Tüvana/1255	-
58	120	Koşuoğlu Ebubekir bin Hasan	50	-	Orta boylu kır sakallı	-	Çiftçi
	121	Oğlu İsmail	7	-	-	Tüvana/1251	-
	122	Diğer oğlu Ali	3	-	-	Tüvana/1255	-
59	123	Biraderi Veli bin Hasan	44	-	Orta boylu kır sakallı	-	Çiftçi
	124	Oğlu Aliş	6	-	-	Tüvana/1252	-
	125	Diğer oğlu Hasan	4	-	-	Tüvana/1254	-

Mahalle-i Cami der karye-i Dedebahı							
1	1	Osman bin İbrahim	45	-	Orta boylu kır sakallı	-	Çiftçi/Hatib-i Mahalle
	2	Oğlu Mustafa	13	-	-	-	-
	3	Diğer oğlu Yusuf	6	-	-	Tüvana/1252	-
2	4	Hatiboğlu Memiş Hoca bin Osman	44	-	Uzun boylu kumral sakallı	-	Çiftçi
	5	Oğlu Osman	7	-	-	Tüvana/1251	-
3	6	Mustafa bin Kara Ahmed	38	-	Orta boylu kumral sakallı	M/ Müsinn/1245	Çiftçi
	7	Oğlu Ahmed	3	-	-	Tüvana/1255	-
4	8	Tırpanoğlu Halil bin Dıranan?	45	Gurre-i Z 1254	Uzun boylu kır sakallı	-	Çiftçi
	9	Oğlu İbiş	10	-	-	Tüvana/1248	-
	10	Oğlu Ali	4	-	-	Tüvana/1254	-
	11	Oğlu Mustafa	3	-	-	Tüvana/1255	-

	12	Oğlu Veli	2,5	-	-	-	-
	13	İbiş bin Dıraman (Halil'in biraderi)	14	-	Şâbb-ı emred	M	-
5	14	Hüseyin bin Bekir Beşe	44	-	Uzun boylu kır sakallı	-	Çiftçi
	15	Oğlu Bekir	4	-	-	Tüvana/1254	-
	16	Diğer oğlu Ali	2	-	-	-	-
	17	Diğer oğlu Hasan	Gâyet-i Z 1252	-	-	-	-
6	18	İbrahim bin Seferoğlu Osman	42	-	Orta boylu kumral sakallı	-	Çiftçi
	19	Oğlu İsmail	Gâyet-i Z 1252	-	-	-	-
7	20	Kayyumoglu (Osman) bin İsmail	80	-	Uzun boylu ak sakallı	-	Çiftçi
	21	Oğlu Ahmed bin Osman	35	-	Uzun boylu az bıyıklı	M/ Müsinn/1252	-
	22	Oğlu Osman	4	-	-	Tüvana/1254	-
8	23	Mehmet bin Kozluoğlu Hüseyin	36	-	Orta boylu kumral sakallı	Müsinn/1251	Çiftçi
	24	Oğlu Mustafa	2	-	-	-	-
	25	Diğer oğlu Hüseyin	1	-	-	-	-
9	26	İmamoglu Hüseyin bin Bekir	38	-	Orta boylu kır sakallı	M/ Müsinn/1249	-
	27	Oğlu Hasan	Gâyet-i Z 1247	-	-	-	-
	28	Biraderzâdeleri İsmail bin Ahmed	13				
	29	Diğer biraderi Ahmed	4	Gâyet-i Z 1253	-	-	-
	30	Diğer biraderi Mehmet	2	Gâyet-i Z 1253	-	-	-
10	31	İsmail bin Yenioğlu Abdullah	58	-	Orta boylu kır sakallı	-	Çiftçi
	32	Oğlu Salih	10	-	-	Tüvana/1248	-
	33	Diğer oğlu Mehmet	10	?	-	Tüvana/1248	-
	34	Diğer oğlu Ahmed	4	Gâyet-i 1253			
11	35	Sarı Mustafa bin Halil	66	-	Uzun	-	Çiftçi

				boyu kır sakallı		
	36	Oğlu Hüseyin	9	-	-	Tüvana/1249 -
12	37	Hasan bin Deli Hüseyin	67	-	Uzun boylu ak sakallı	- Çiftçi
	38	Oğlu Osman	3	-	-	Tüvana/1255 -
13	39	Merhum Delimemişoğlu Ali	9	Gâyet-i Z 1253	-	Tüvana/1249 -
	40	Diğer oğlu Osman	9	-	-	Tüvana/1250 -
14	41	Ali bin Bekir Beşe	36	-	Orta boylu kumral sakallı	M Çiftçi
	42	Oğlu veli	1	-	-	- -
15	43	Çolakoğlu Mustafa bin Hüseyin	36	-	Orta boylu köse sakallı	Müsinn/1255 Çiftçi
	44	Oğlu Mustafa	5	-	-	Tüvana/1253 -
16	45	Kabakoğlu Yusuf bin Hüseyin	44	-	Orta boylu kır sakallı	- Çiftçi
	46	Oğlu Mehmet	8	-	-	Tüvana/1250 -
	47	Diğer oğlu Hasan	2	-	-	- -
	48	Diğer oğlu Hüseyin	4 mah	-	-	- -
17	49	Çobanoğlu Mehmet bin Osman	45	-	Orta boylu sarı sakallı	- Çiftçi
	50	Oğlu Halil	13	-	-	- -
	51	Diğer oğlu Feyzi	5	-	-	Tüvana/1251 -
	52	Diğer oğlu Mustafa	1	-	-	- -
18	53	Karaibrahimoğullarından Halil bin Hasan	35	-	Orta boylu köse sakallı	M -
	54	Oğlu İbrahim	8	-	-	Tüvana/1250 -
	55	Diğer oğlu Osman	2	-	-	- -
19	56	Merhum Beceoğlu Ahmed'in oğlu Hüseyin	14	-	-	M -

Mahalle-i Sürgülü Der Karye-i Dedebah						
1	1	Molla İbrahim bin Hasan	64	-	Uzun boylu kır sakallı	- Çiftçi
2	2	Biraderi Mustafa bin Hüseyin (Hasan?)	49	-	Orta boylu kır sakallı	- Çiftçi
	3	Oğlu İbrahim	5	-	-	Tüvana/1253 -
	4	Diğer oğlu Hasan	Gurre-i	-	-	- -

		M 1252				
3	5	İbrahim bin Halil	45	-	Orta boylu köse sakallı	- Çiftçi
	6	Oğlu Halil	12	-	-	-
4	7	Abdurrahman bin Süleyman	45	-	Uzun boylu kumral sakallı	- Çiftçi
	8	Oğlu İbrahim	5	-	-	Tüvana/1253 -
5	9	Ahmed bin Osman	40	-	Uzun boylu sarı sakallı	Müsinn/1248 Çiftçi
	10	Oğlu Yahya	13	-	-	-
	11	Diğer oğlu Abdurrahman	Gurre-i Z 1252	-	-	-
6	12	Merhum Şeyh Hatib'in oğlu Ahmed	12	-	-	-
	13	Merhum Şeyh Hatib'in oğlu Osman	11	-	-	Tüvana-1248 -
7	14	Çavdarlıoğlu Halil bin Mehmet	46	Gâyet-i Z 1252	Uzun boylu kumral sakallı	- Çiftçi
	15	Oğlu Yahya	14	-	Şâbb-ı emred	M -
	16	Diğer oğlu Mehmet	12	-	-	-
8	17	UzunAhmedoğullarından Ömer bin İbrahim	38	-	Uzun boylu az kumral sakallı	M/ Müsinn/1248 Çiftçi
	18	Oğlu İsmail	12	-	-	-
9	19	Çavdarlı Bekir bin Ali	60	-	Uzun boylu kır sakallı	- Yabacı?
10	20	Safa Hatiboğlu Ali bin Mustafa	40		Orta boylu kır sakallı	Müsinn/1248 Çiftçi
	21	Oğlu Mehmet	12	-	-	-
	22	Diğer oğlu Yahya	5	-	-	Tüvana/1253 -
11	23	Yahya bin Mustafa	30	-	Orta boylu kara bıyıklı	M Çiftçi
12	24	Kobak Emiroğlu Bekir bin İbrahim	30	-	Orta boylu az bıyıklı	M Çiftçi
	25	Oğlu Mustafa	7	-	-	Tüvana/1251 -
	26	Diğer oğlu Ahmed	5	-	-	Tüvana/1253 -
	27	Diğer oğlu Raşit	1	-	-	-
13	28	Sürgülüoğlu Mehmed bin Bekir	58	18 C 1247	Uzun boylu kır sakallı	- Çiftçi
	29	Oğlu Hamza	14	-	Şâbb-ı emred	M -
	30					
14	31	Merhum Deliahmedoğlu Osman bin İsmail	15	Gâyet-i CA 1249	Şâbb-ı emred	M -
	32	Merhum Deliahmedoğlu	13	-	-	-

		Ahmed bin İsmail				
	33	Oğlu Mustafa	Gâyet-i 1254	-	-	-
	34	Merkum Ahmed'in biraderi Mehmet bin İsmail	10	-	-	Tüvana/1248 -
	35	Merkum Ahmed'in diğer biraderi İbrahim	8	-	-	Tüvana/1252 -
	36	Merkum Ahmed'in diğer biraderi Abdullah	5	-	-	Tüvana/1253 -
15	37	Kayyumoglu Mehmet bin Hasan	46	-	Orta boylu kumral sakallı	- Çiftçi
	38	Oğlu İsmail	14	-	-	M -
	39	Diğer oğlu Ali	10	-	-	Tüvana/1248 -
16	40	Mustafa bin Kara Hasan	64	6 S 1252	Uzun boylu kır sakallı	- Çiftçi
	41	Oğlu Mehmet bin Mustafa	40	-	Orta boylu kumral sakallı	Müsinn/1248 Çiftçi
	42	Diğer oğlu İsmail bin Mustafa	30	-	Uzun boylu kumral sakallı	M Çiftçi
	43	Diğer oğlu Ali bin İsmail	10	-	-	Tüvana/1248 -
	44	Diğer oğlu Mehmet bin İsmail	6	-	-	Tüvana/1252 -
17	45	Merhum Çıkırıkçı Mustafa'nın oğlu Ali	16	-	Şâbb-ı emred	M -
	46	Diğer oğlu İsmail	14	-	-	M -
	47	Diğer oğlu Hasan	10	-	-	Tüvana/1248 -
18	48	Merhum Kayyum Ahmed'in oğlu Ahmed	14	-	Şâbb-ı emred	M -
19	49	Kayyumoglu Halil bin Halil	35	-	Orta boylu kumral sakallı	Müsinn/1252 Çiftçi
	50	Oğlu İbrahim	10	-	-	Tüvana/1248 -
	51	Diğer oğlu İsmail	4	-	-	Tüvana/1254 -
20	52	Merhum Karahasanoğlu Osman'ın oğlu Mehmet	8	-	-	Tüvana/1250 -
	53	Diğer oğlu Bekir	4	-	-	Tüvana/1254 -

Mahalle-i Çataldere der karye-i Dedebahı						
1	1	Halil bin Deli Mustafa	40	-	Uzun boylu kumral sakallı	Müsinn/1248 Hatib-i Mahalle
	2	Oğlu İsmail	14	Z 1253	Şâbb-ı emred	M
	3	Merkum Halil'in emmizâdesi Mustafa bin Osman	12	-	-	-

2	4	Delioömeroğullarından Yusuf bin Ahmed	35	-	Orta boylu kumral sakallı	M	Çiftçi
	5	Oğlu Yahya	8	-	-	Tüvana/1250	-
	6	Diğer oğlu İbrahim	4	-	-	Tüvana/1254	-
3	7	Tüfenkçioğlu Mustafa bin Ali	32	-	Uzun boylu az bıyıklı	M	Çiftçi
4	8	Hüseyin bin Ali Efendi	50	-	Uzun boylu az bıyıklı	-	Çiftçi
	9	Oğlu Ali	10	-	-	Tüvana/1248	-
	10	Diğer oğlu Selim	4	-	-	-	-
	11	Diğer oğlu Beytullah	Ş 1252	-	-	-	-
	12	Diğer oğlu Ali	1249	-	-	-	-
5	13	Yusuf bin Hasan	70	-	Orta boylu ak sakallı	-	Çiftçi
6	14	Mustafa bin Yusuf	50	-	Oğlu uzun boylu kır sakallı	-	Çiftçi
	15	Oğlu İsmail bin Mustafa	10	-	-	Tüvana/1248	-
	16	Diğer oğlu Ahmed	1247	-	-	-	-
7	17	Mehmet bin Yusuf	48	-	Uzun boylu kumral sakallı	-	Çoban
	18	Oğlu Asbas)	8	-	-	Tüvana/1250	-
	19	Oğlu Mehmet	1249	-	-	-	-
8	20	İsmail Deli Çocuk bin Yusuf	54	-	Uzun boylu kır sakallı	-	Çiftçi
	21	Oğlu Yusuf	10	-	-	Tüvana/1248	-
	22	Diğer oğlu Halil	1249	-	-	-	-
9	23	Çobanoğlu Bekir bin Hasan	45	-	Orta boylu	-	Çiftçi
	24	Oğlu Yusuf	11	-	-	Tüvana/1248	-
	25	Diğer oğlu İbrahim	3	-	-	Tüvana/1255	-
	26	Merkum Bekir'in biraderzâdesi Yahya bin İbrahim	12	-	-	-	-
10	27	Vadaoğlu? Hüseyin bin İsmail	60	-	Orta boylu kır sakallı	-	Çapacı
	28	Oğlu İbrahim	12	-	-	-	-
	29	Diğer oğlu İsmail	10	-	-	Tüvana/1248	-
11	30	Robuşluoğlu? İbrahim bin Selim	45	-	Uzun boylu kumral sakallı	-	Çapacı
	31	Oğlu Osman bin İbrahim	14	-	Şâbb-ı emred	M	-
12	32	İsa bin İsa	46	-	Orta boylu kara sakallı	-	Çapacı
	33	Oğlu Mustafa	16	-	Şâbb-ı emred	M	-

	34	Diğer oğlu İbrahim	11	-	-	Tüvana/Boş	-
	35	Diğer oğlu Yusuf	5	-	-	Tüvana/1254	-
13	36	Kelömeroğlu Hasan bin Ömer	45	-	Orta boylu kumral sakallı	-	Çapacı
	37	Oğlu Mustafa	10	-	-	Tüvana/1248	-
	38	Diğer oğlu İbiş	1	-	-	-	-
14	39	İlaçoğlu Halil bin Hasan	66	-	Uzun boylu kır sakallı	-	Çapacı
	40	Oğlu Hasan	16	-	Şâbb-ı emred	M	-
	41	Diğer oğlu Hasan	CA 1249	-	-	-	-
15	42	Kızılcaalioğullarından Ali bin Ahmed	55	-	Uzun boylu kır sakallı	M	Çapacı
	43	Oğlu Osman	8	-	-	Tüvana/1250	-
16	44	Çiftçioğlu Osman bin Yusuf	35	-	Uzun boylu kara sakallı	M	Çapacı
17	45	Çanakoğlu Mehmed bin Ali	46	-	Orta boylu kumral sakallı	-	Çiftçi
	46	Oğlu İsmail	3	-	-	Tüvana/1255	-
	47	Diğer oğlu İbrahim	CA 1249	-	-	-	-
18	48	Derbiş(Derviş?)oğlu Molla Mustafa bin Hüseyin	60	Gâyet-i Z 1252	Kısa boylu kır sakallı	-	Çiftçi
	49	Oğlu Halil	14	-	Şâbb-ı emred	M	-
	50	Diğer oğlu Hüseyin	1249	-	-	-	-
19	51	Ukkaşeoğlu? Hüseyin bin Halil	45	-	Kısa boylu kır sakallı	-	Çiftçi
	52	Damadı Yahya veled-i Mehmed	25	-	Orta boylu ter bırıklı	-	-
	53	Oğlu Mustafa	1,5 mah	-	-	-	-
20	54	Değirmencioğlu Mehmed bin Mustafa	45	-	Kısa boylu kara sakallı	-	Çiftçi
21	55	Kalpakhioğlu Mustafa bin Halil	30	-	Orta boylu kumral sakallı	M	Çiftçi
22	56	Uzunioğlu Ahmed bin İsmail	60	-	Orta boylu kır sakallı	-	Çiftçi
23	57	Çanakoğlu Hüseyin bin Bekir	60	-	Orta boylu kır sakallı	-	Çiftçi
	58	Oğlu Yakup	15	-	-	M	-
24	59	Çıkrıkçioğlu Abdurrahman bin Abdullah	40	-	Orta boylu kara sakallı	Müsinn/1248	Çiftçi
	60	Oğlu Abdurrahman	2	-	-	-	-
25	61	Mustafa bin Yusuf Beşe	38	-	Orta boylu	Müsinn/1248	Çiftçi

Savaş, S. (2021). Dedebahıların İzinde III: Balkanlarda Dedebahılar Cemaati ve Tırnova Kazası Dedebahı Karyesi. ABAD, 4(8), 173-295.

				kumral sakallı		
	62	Oğlu Mustafa	3	-	-	Tüvana/1255 -
	63	Diğer oğlu Yusuf	Gurre-i Ş 1252	-	-	-
26	64	Onbaşıoğlu Hasan bin Mustafa	55	-	Orta boylu kır sakallı	- Çiftçi
	65	Oğlu Bekir	8	-	-	Tüvana/1250 -
27	66	Sarıoğlu Yusuf bin Mustafa	35	-	Orta boylu kara sakallı	M Çiftçi
	67	Oğlu Mehmet	3	-	-	Tüvana/1255 -
28	68	İbrahim bin Sarı Mustafa	65	-	Orta boylu kır sakallı	- Çapacı
	69	Biraderi Mehmet bin Sarı Mustafa	55	-	Orta boylu kır sakallı	- Çiftçi
	70	Oğlu Ahmed	5	-	-	Tüvana/1254 -
29	71	Mâigöz Çakıroğlu Halil bin Mustafa	40	-	Orta boylu kumral sakallı	Müsinn/1248 Çiftçi
	72	Oğlu Yusuf	1247	-	-	-
	73	Oğlu Hüseyin	5	-	-	Tüvana/1253 -
30	74	Merhum Değirmencioğlu Hüseyin bin Mehmed	7	-	-	Tüvana/1251 -
31	75	Mollaoğlu İbrahim bin Ahmed	25	-	Uzun (boyu) az bıyıklı	M Çiftçi
	76	Biraderi Ömer	8	-	-	Tüvana/1250 -
32	77	Çıkrıkçıoğlu Abdurrahman bin Mustafa	55	-	Orta boylu kır sakallı	- Çiftçi
33	78	Keloğlu İsmail bin Halil	50	-	Uzun boylu kumral sakallı	- Mahalle çorbacısı
34	79	Merhum Vahcioğlu Mehmed'in oğlu Yahya	10	-	-	Tüvana/1248 -
35	80	Osman bin Kara Mehmed	25	-	Orta boylu kır sakallı	-
	81	Oğlu Ahmed	5 şehir	-	-	-
36	82	Mehmed bin Topal	50	-	Orta boylu kumral bıyıklı	Müsinn/Boş -
	83	Oğlu Ali	20	-	-	-
	84	Oğlu Hasan bin Ali	5 mah	-	-	-
37	85	Sağiroğlu Mustafa bin Hüseyin	30	-	-	-

222

Mahalle-i Dede der karye-i Dedebahı						
1	1	Katiloğlu Hasan bin Mehmed	55	N 246	Uzun boylu kır sakallı	- Çapacı

	2	Oğlu Memiş	8	-	-	Tüvana/1250	-
	3	Oğlu Hasan	5	-	-	Tüvana-1253	-
2	4	Kara Hüseyin bin Mehmed	32	-	Orta boylu kumral bıyıklı	M	Çiftçi
	5	Oğlu Emni	6	-	-	Tüvana/1252	-
3	6	İbrahim bin Abdullah	62	-	Orta boylu kır sakallı	-	Çiftçi
4	7	Pehlivan Ahmed bin Ali	55	-	Uzun boylu kır sakallı	-	Çiftçi
	8	Oğlu Mehmet	8	-	-	Tüvana/1250	-
	9	Diğer oğlu Osman	2	-	-	-	-
5	10	İmamoğlu İsmail bin Mustafa	46	-	Orta boylu kır sakallı	-	Çiftçi
	11	Oğlu İsmail	3	-	-	Tüvana/1255	-
6	12	Eğrioğlu Bekir bin İsmail	35	-	Kısa boylu kumral sakallı	-	Çapacı
	13	Oğlu Mehmet	2	-	-	-	-
7	14	Halil bin Koca Hasan	50	-	Orta boylu kır sakallı	-	Çiftçi
	15	Oğlu Mehmet	2	-	-	-	-
	16	Diğer oğlu İbrahim	7 L 1247	-	-	-	-
8	17	Biraderi Hüseyin Hoca bin Koca Hasan	66	-	Uzun boylu kır sakallı	-	-
	18	Oğlu Mustafa bin Hüseyin Hoca	8	-	-	Tüvana/1250	-
9	19	Mehmed bin Topal Mustafa	40	-	Uzun boylu kumral sakallı	Müsinn/1248	Çiftçi
	20	Oğlu Mustafa	8	-	-	Tüvana/1250	-
	21	Oğlu Yakup	6	-	-	Tüvana/1253	-
	22	Oğlu Şaban	4	-	-	Tüvana/1254	-
	23	Oğlu Veli	1	-	-	-	-
10	24	Abdurrahman bin Abdurrahman	66	-	Orta boylu kır sakallı	-	Çiftçi
11	25	Biraderi Halil bin Abdurrahman	55	10 CA 1247	Orta boylu kır sakallı	-	Çiftçi
12	26	Diğer biraderi Ahmed bin Abdurrahman	50	-	Orta boylu kır sakallı	-	Çiftçi
13	27	Abdullah bin İsmail	36	-	Uzun boylu kara sakallı	Müsinn/1251	Çapacı
	28	Oğlu Abdullah	15 CA 1246	-	-	-	-
14	29	Osman bin Feyzi	35	-	Orta boylu köse sakallı	Müsinn/1252	Çiftçi
	30	Oğlu Ahmed	5	-	-	Tüvana/1253	-
15	31	Küçükahmedoğullarından	50	-	Uzun boylu	-	Çiftçi

		Ahmed bin Mustafa			kır sakallı		
16	32	Feyzullah bin Kara Musa	50	-	Uzunca boylu kumral sakallı	-	Çiftçi
17	33	Kethüdaoğlu İbrahim bin Halil	45	-	Orta boylu kumral sakallı	-	Çiftçi
	34	Oğlu Süleyman	8	-	-	Tüvana/1250	-
	35	Oğlu Osman	3	-	-	Tüvana/1255	-
18	36	Beytullah bin Uzun Mustafa	35	-	Orta boylu sarı sakallı	Müsinn/1252	Çiftçi
19	37	Ahmed bin Halil	40	-	Şehla/ Kısa boylu kumral sakallı	Müsinn/1248	Çapacı
	38	Oğlu Mehmet	6	-	-	Tüvana/1252	-
	39	Diğer oğlu Halil	3	-	-	Tüvana/1255	-
20	40	Kasaboğlu Bekir bin Mustafa	45	-	Uzunca boylu kumral sakallı	-	Çapacı
	41	Oğlu İsmail	9	-	-	Tüvana/1249	-
	42	Diğer oğlu Yusuf	7	-	-	Tüvana/1251	-
21	43	Ebubekir bin Kara Ali	45	-	Kısa boylu kır sakallı	-	Çapacı
	44	Oğlu Mustafa	2	-	-	-	-
22	45	Merhum Koca Abdullah'ın oğlu İsmail	14	-	Şâbb-ı emred	M	-
23	46	Damadı Hasan bin Halil	30	-	Kısa boylu kumral sakallı	-	Çapacı
	47	Oğlu Halil	5	-	-	Tüvana/1253	-
24	48	Bıyıkhoğlu Osman bin Halil	40	-	Orta boylu kara sakallı	Müsinn/1248	Çapacı
	49	Oğlu Mehmet	6	-	-	Tüvana/1252	-
	50	Oğlu Yahya	2	-	-	-	-
25	51	Emiroğlu Halil bin Hasan	65	-	Orta boylu köse kır sakallı	-	Çiftçi
	52	Oğlu Hasan	5	-	-	Tüvana/1253	-
26	53	Yakub bin Halil	36	-	Orta boylu kumral sakallı	Müsinn/1252	Çapacı
	54	Oğlu Yusuf	3	-	-	Tüvana/1255	-
	55	Diğer oğlu Hasan	ZA 1247	-	-	-	-
27	56	Damadı Hüseyin bin Yusuf	40	Gâyet-i 1251	Orta boylu kumral sakallı	-	Çapacı
	57	Oğlu Mehmet	7	-	-	Tüvana/1251	-

	58	Diğer oğlu Osman	4	-	-	-	-
28	59	Delimonlaoğlu İsmail bin Halil	35	-	Orta boylu sarı sakallı	-	Çapacı
	60	Oğlu Mehmet	1	-	-	-	-
29	61	Yahya bin Eyüb	40	-	Orta boylu kara sakallı	M/Müsinn/1248	Çapacı
	62	Oğlu Yahya	Gâyet-i Z 1255	-	-	-	-
	63	Diğer oğlu Halil	8	-	-	Tüvana/1250	-
	64	Diğer oğlu Mehmet	7	?	-	-	-
	65	Diğer oğlu Yusuf	2	25 S 1246	-	-	-
30	66	Nasuhoglu Yusuf bin İbrahim	35	-	Uzun (boylu) kara sakallı	Müsinn/1252	Çiftçi
	67	Oğlu Abdullah	6	-	-	Tüvana/1252	-
31	68	Biraderi Nasuhoglu Osman bin İbrahim	55	-	Orta boylu kır sakallı	-	Çiftçi
	69	Oğlu Veli	9	-	-	Tüvana/1249	-
	70	Diğer oğlu Hasan	-	-	Şâbb-ı emred	-	-
32	71	Merhum Damad Mahmud'un oğlu İsmail	-	-	Şâbb-ı emred	-	-

Tablo-8: 6387 ve 6388 Numaralı Nüfus Defterlerine Göre Nüfusun Genel Özellikleri⁴⁸

Karye-i Dedebalı Mahalle-i Çataldere					
Hane	Numara	Unvanı ve Adı	Yaşı	Temel özelliği/Sıfatı	Mesleği
1	1	Yahya veled-i Deli İbrahim	24	Uzun boylu ter bıyıklı	Çiftçi
2	2	Zehir Hasan veled-i Halil	30	Orta boylu kumral sakallı	Çiftçi
	3	Oğlu Osman	6		
3	4	Ali veled-i Dereli Mehmed	17	Uzun boylu Şâbb-ı emred	Çapacı
	5	Büyük karındaşı Yusuf	20	Orta boylu ter bıyıklı	Asker-i redifde olduğu
	6	Oğlu Osman	2		
4	7	Hacı Abdurrahman veled-i Mustafa	67	Uzun boylu kır sakallı	Çiftçi
5	8	Osman Çıkrıkçı veled-i Yusuf	40	Orta boylu kara sakallı	Çapacı
	9	Oğlu Mustafa	8		
	10	Diğeri Mahmud	6		

⁴⁸ İlgili defterlerin Arşivdeki tasnif kayıtları “NFS.d. / 6387 - Vidin vilayeti, (Tırnova) Niğbolu sancağı, (Tırnova) Tuzluk nahiyesi kazası, müslim defteri. a.g.y.tt – H.29.12.1256 Tarihli” ve “NFS.d. / 6388 - -Vidin vilayeti, (Tırnova) Niğbolu sancağı, (Tırnova) Tuzluk nahiyesi kazası, müslim defteri. a.g.y.tt – H.29.12.1259 Tarihli” şeklinde yazılmıştır.

	11	Diğeri Ahmed	4		
	12	Diğeri Yusuf	1		
6	13	İsa veled-i Yusuf Paşalı	28	Orta boylu kumral bıyıklı	Çapacı
7	14	Kara İsa veled-i İsa	50	Orta boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
	15	Oğlu Memiş	28	Orta boylu kara bıyıklı	Mansûrede
	16	Diğeri İsmail	24	Orta boylu ter bıyıklı	Zabtiye süvarisi
	17	Diğeri Mustafa	22	Orta boylu ter bıyıklı	
	18	Diğeri İbrahim	18	Orta boylu Şâbb-ı emred	Süvaride
	19	Diğeri Musa	14	Şâbb-ı emred	
	20	Diğeri Yusuf	12		
8	21	Hüseyin veled-i Ali Efendi	55	Orta boylu kır sakallı	Çiftçi
	22	Oğlu Ali	12		
	23	Diğeri Selim	10		
	24	Diğeri Ahmed	8		
	25	Diğeri Abdullah	6		
	26	Diğeri Veli	4		
	27	Diğeri Osman	1		
9	28	Ali veled-i Ahmed Kızılca	58	Uzun boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
	29	Oğlu Osman	16	Şâbb-ı emred	
	30	Diğeri Ahmed	5		
	31	Diğeri İsmail	3		
	32	Diğeri Yakub	1		
10	33	Hasan Derviş veled-i Süleyman	50	Uzun boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
	34	Oğlu Yakub	18	Orta boylu Şâbb-ı emred	İki seneden beri Pazarcık'da çırak
	35	Diğeri Osman	12		
	36	Diğeri Ahmed	10		
11	37	Molla Halil veled-i Yusuf	50	Uzun boylu kır sakallı	Çiftçi
	38	Oğlu Yusuf	28	Orta boylu kumral bıyıklı	Zabtiye süvarisi
	39	Diğeri Kadir	5		
	40	Diğeri Hüseyin	3		
12	41	Mustafa veled-i Deli Osman	20	Orta boylu ter bıyıklı	Çapacı
13	42	Mustafa veled-i Hasan Vay Ana	25	Orta boylu kara bıyıklı	Çapacı
	43	Oğlu İsmail	2		
14	44	Yahya veled-i İsmail	28	Orta boylu kara	Çiftçi

		Sağiroğlu		bıyıklı	
	45	Oğlu İsmail	4		
15	46	Hasan Onbaşı veled-i Mustafa	70	Orta boylu kır sakallı	Çiftçi
	47	Oğlu Bekir	22	Orta boylu ter bıyıklı	Mansûrede
	48	Diğeri Ahmed	14	Şâbb-ı emred	
16	49	Mustafa Kalpaklı veled-i Halil	48	Orta boylu kumral sakallı	Çiftçi
	50	Oğlu Osman	21	Orta boylu ter bıyıklı	
17	51	İsmail Deliçocukoğlu	67	Uzun boylu kırıl sakallı	Çiftçi
	52	Oğlu İsmail	24	Orta boylu ter bıyıklı	Mansûrede
	53	Diğeri Yusuf	18	Orta boylu Şâbb-ı emred	
	54	Oğlunun oğlu Halil veled-i İsmail	6		
	55	Diğeri Osman	4		
	56	Diğeri Salih	1		
18	57	Ahmed Tüfenkçioğlu	33	Orta boylu kara sakallı	Çapacı
	58	Oğlu Mustafa	2		
19	59	İbrahim veled-i İsmail Karahaliloğlu			
	60	Oğlu İsmail	4		
	61	Diğeri Halil	1		
20	62	Molla Hüseyin veled-i Bekir	35	Orta boylu kumral sakallı	Çiftçi
	63	Oğlu İbrahim	6		
21	64	Yusuf veled-i Ahmed Deliömeroğlu	40	Orta boylu kumral sakallı	Çiftçi
	65	Oğlu Yakub	17	Orta boylu Şâbb-ı emred	
	66	Diğeri Yahya	15	Şâbb-ı emred	Alil
	67	Diğeri İbrahim	6		
	68	Diğeri Mustafa	3		
22	69	Değirmenci İbrahim veled-i Hasan	36	Orta boylu kara sakallı	Değirmenci
	70	Oğlu İsmail	11		
	71	Diğeri Yakub	9		
	72	Diğeri Osman	2		
23	73	Yusuf veled-i Hamza	25	Uzun boylu kumral bıyıklı	Çiftçi
	74	Oğlu Mehmed	3		
	75	Diğeri Mustafa	1		
24	76	Ali veled-i İsmail	25	Orta boylu kumral	Çiftçi

		Osmanoğlu		bıyıklı	
	77	Oğlu Mustafa	2		
	78	Diğeri İbrahim	1		
25	79	Gagık/Gancık Halil veled-i Halil	45	Orta boylu kara sakallı	Çiftçi
	80	Oğlu Yusuf	8		
	81	Diğeri Osman	3		
26	82	Abdurrahman veled-i Yakı Ahmed	52	Uzun boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
	83	Oğlu Yusuf	11		
	84	Diğeri Abbas	1		
27	85	Yusuf veled-i Sarı Mustafa	55	Orta boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
	86	Oğlu Ahmed	12		
28	87	Kör Halil veled-i Çakır Mustafa	52	Uzunca boylu kırçıl sakallı	Çapacı
	88	Oğlu Hüseyin	14	Şâbb-ı emred	
	89	Diğeri Abdullah	9		
	90	Diğeri Yusuf	6		
29	91	Mustafa veled-i Hüseyin Sarıoğlu	32	Orta boylu kumral sakallı	Çiftçi
	92	Oğlu Hüseyin	6		
30	93	Yusuf veled-i Bekir	22	Orta boylu kumral sakallı	Çiftçi
31	94	İbrahim veled-i Ahmed Mollaoğlu	35	Uzun boylu kumral bıyıklı	Çiftçi
	95	Karındaşı Ömer	20	Uzun boylu ter bıyıklı	Zabtiye süvarisi
32	96	Mehmed veled-i Sarı Mustafa	60	Uzun boylu kır sakallı	Çiftçi
	97	Oğlu Mustafa	15	Şâbb-ı emred	
33	98	İbrahim veled-i Sarı Mustafa	66	Orta boylu kır sakallı	Çapacı
34	99	İbrahim veled-i Selim	55	Uzun boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
	100	Oğlu Osman	20	Orta boylu ter bıyıklı	
35	101	Osman veled-i Mustafa Karamehmedoğlu	45	Uzunca boylu kumral sakallı	Çiftçi
	102	Oğlu Ahmed	4		
	103	Diğeri İbrahim	2		
	104	Diğeri Halil	1		
36	105	Kara Ahmed veled-i İsmail	65	Orta boylu kır sakallı	Çapacı
	106	Oğlu Ahmed	20	Uzun boylu ter bıyıklı	Zabtiye süvarisi
37	107	Ebubekir veled-i Hüseyin	55	Orta boylu kır sakallı	Çiftçi

	108	Oğlu İbrahim	8		
38	109	Mustafa veled-i Kavaklı Ali	41	Uzunca boylu kumral sakallı	Çiftçi
39	110	Mehmed veled-i Ali Çatakoğlu	57	Orta boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
	111	Oğlu İsmail	15	Şâbb-ı emred	
	112	Diğeri İbrahim	6		
	113	Diğeri Hüseyin	3		
40	114	Topal Mehmed veled-i Mustafa	50	Orta boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
	115	Oğlu Ali	23	Orta boylu kumral bıyıklı	Zabtiye süvarisi
	116	Oğlunun oğlu Hasan veled-i Ali –ikiz-	6		
	117	Diğeri Hüseyin	6		
	118	Diğeri Hasan	3		
41	119	Kara Osman veled-i Hüseyin	30	Orta boylu siyah bıyıklı	Çapacı
	120	Oğlu Mustafa	2		
	121	Diğeri Hüseyin	1		
42	122	Hüseyin veled-i Hakkı	50	Orta boylu kır sakallı	Çiftçi
	123	Güveyisi Yahya	25	Orta boylu köse	Zabtiye süvarisi
	124	Oğlu Hüseyin	2		
43	125	Ali veled-i Martin Yusuf	30	Orta boylu kumral bıyıklı	Çiftçi
	126	Üveği oğlu İsmail	12		
	127	Diğeri Mustafa	10		
	128	Diğeri Yusuf	8		
	129	Diğeri Osman	6		
	130	Diğeri Mehmed	4		
	131	Diğeri İbrahim	2		
44	132	Yakub veled-i Hüseyin Çatak			
45	133	Hüseyin Çoban veled-i Yusuf	80	Orta boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
	134	Oğlu Mustafa	30	Orta boylu siyah bıyıklı	
	135	Oğlunun oğlu İsmail veled-i Mustafa	12		
	136	Diğeri Mehmed	4		
46	137	Hüseyin veled-i Ahmed Derviş	20	Uzunca boylu ter bıyıklı	Zabtiye süvarisi
	138	Karındaşı Ali	14	Şâbb-ı emred	
	139	Üveği karındaşı Yusuf	6		
47	140	İsmail veled-i Keloğlu	55	Orta boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
	141	Oğlu İbiş	35	Orta boylu kumral	

				sakallı	
48	142	Martin Yusuf veled-i Yusuf	70	Orta boylu kırçıl sakallı	Bu haneden sonra gelen hanelerin emläke dâir bir şeyleri olmadığı
49	143	Bekir veled-i Çavdar Ali		Orta boylu kırçıl sakallı	
50	144	Topal Mehmed veled-i Hüseyin	20	Orta boylu ter bıyıklı	
	145	Üveği kardeşi Rüstem	13		
51	146	Hüseyin veled-i Sarı Mehmed	80	Uzunca boylu kır sakallı	Fevt fî CA sene 57
52	147	Mehmed veled-i Derviş Ali	76	Orta boylu kır sakallı	
	148	Oğlu Mehmed	1		
53	149	Mehmed veled-i Pamuk Hoca	50	Orta boylu kumral sakallı	
	150	Oğlu İlyas	13		
	151	Diğeri Mehmed	6		
	152	Diğeri Ömer	3		
	153	Diğeri Mustafa	1		
54	154	Halil veled-i Tiryaki Mustafa	22	Orta boylu ter bıyıklı	Zabtiye süvarisi
	155	Karındaşı Hüseyin	4		
55	156	İsmail veled-i Hüseyin		Orta boylu ter bıyıklı	Zabtiye süvarisi
56	157	Hüseyin veled-i Kel Ömer	60	Orta boylu kır sakallı	
	158	Oğlu Mustafa	15		
	159	Diğeri İbiş	6		
	160	Diğeri Osman	4		
Neferan= Tüvana: 46 + Sıbyan: 67 + Müsinn: 31 + Redif: 1 + Mansûre ve süvari: 4 + Zabtiye: 9 + Mahall-i âher: 1 =159					

Mahalle-i Sürgülü Tâbi'-i Karye-i Mezbûre					
1	1	Yahya veled-i Çavdar Halil	31	Orta boylu kumral bıyıklı	Çiftçi
	2	Karındaşı Mehmed	24	Orta boylu kumral bıyıklı	Zabtiye süvarisi
	3	Diğeri Mustafa	22	Orta boylu ter bıyıklı	Mansûrede
	4	Diğer Topal Ahmed	8	Topal	
	5	Büyük karındaşı İsmail	35	Orta boylu kumral bıyıklı	
2	6	Ahmed veled-i Kayyım Ahmed	20	Orta boylu ter bıyıklı	Çiftçi
	7	Oğlu Mehmed	3		
3	8	Hamza veled-i Sürgülü Mehmed	22	Orta boylu ter	Çiftçi

				bıyıklı	
	9	Karındaşı Süleyman	19	Orta boylu Şâbb-ı emred	Dobruca'ya firar
4	10	Mandıracı Mehmed veled-i Mustafa	44	Orta boylu siyah sakallı	Çiftçi
5	11	İsmail veled-i Mustafa Karahasanoğlu	40	Uzun boylu kumral sakallı	Çiftçi
	12	Oğlu Ali	18	Orta boylu Şâbb-ı emred	Mansûrede
	13	Diğeri Mehmed	16	Şâbb-ı emred	
	14	Diğeri Osman	14	Şâbb-ı emred	
	15	Diğeri Yakub	4		
6	16	Mehmed veled-i Osman Karahasanoğlu	22	Orta boylu ter bıyıklı	Çiftçi
	17	Karındaşı Bekir	12		
7	18	İsmail veled-i Çıkrıkçı Mustafa	22	Uzun boylu ter bıyıklı	Asker-i redifde olduğu
	19	Karındaşı Hasan	15	Şâbb-ı emred	
8	20	Yahya veled-i Safa Mustafa	37	Orta boylu kumral sakallı	Asker-i redifde olduğu
	21	Oğlu Mustafa	12		
	22	Diğeri Abdullah	8		
	23	Diğeri İsmail	2		
9	24	Mehmed veled-i Kayyım Hasan	56	Uzun boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
	25	Oğlu Ali	12		
10	26	Halil veled-i Kayyım Halil	40	Orta boylu kumral sakallı	Çiftçi
	27	Oğlu İbrahim	13		
	28	Diğeri İsmail	6		
	29	Diğeri Osman	1		
11	30	Ömer veled-i Uzun İbrahim	45	Uzun boylu kumral sakallı	Çiftçi
	31	Oğlu İsmail	22	Orta boylu ter bıyıklı	Mansûrede
	32	Diğeri Mustafa	6		
	33	Diğeri İbrahim	4		
	34	Diğeri Ahmed	1		
12	35	Kekik Bekir veled-i Hasan	22	Orta boylu ter bıyıklı	Çapacı
	36	Oğlu Hasan	1		
13	37	Ahmed veled-i İsmail	21	Orta boylu ter bıyıklı	Zabtiye süvarisi
	38	Oğlu İsmail	2		
	39	Diğeri Halil	1		
	40	Karındaşı İbrahim	15	Şâbb-ı emred	
	41	Diğeri Abdullah	10		
14	42	Ahmed Kısa Osman Yahyaoğlu	45	Orta boylu kumral	Çiftçi

				sakallı	
	43	Oğlu Yahya	18	Orta boylu Şâbb-ı emred	Süvaride
	44	Diğeri İbrahim	13		
	45	Diğeri Mustafa	6		
	46	Diğeri Abdurrahman	4		
15	47	Süleyman veled-i Abdurrahman Yahyaoğlu	46	Uzun boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
	48	Oğlu İbrahim	12		
	49	Diğeri Halil	8		
	50	Diğeri Ali	4		
16	51	Ahmed veled-i Selim Şeyhoğlu Ali	22	Orta boylu ter bıyıklı	Zabtiye süvarisi
	52	Karındaşı yekçeşm Osman	18	Orta boylu Şâbb-ı emred	Yekçeşm müsinn
	53	Diğer karındaşı Hasan	13		
	54	Diğer karındaşı İbrahim	10		
17	55	İbrahim veled-i İsmail Mollahüseyinoğlu	76	Orta boylu kır sakallı	Çiftçi
	56	Güveyisi İsmail	10?	Orta boylu ter bıyıklı	
	57	Oğlu Abdurrahman	2		
18	58	Karındaşı Mustafa	58	Orta boylu kır sakallı	Çapacı
	59	Oğlu İbrahim	12		
	60	Diğeri İsmail	6		
	61	Diğeri Hüseyin	4		
19	62	Mehmed veled-i İsmail Mollahüseyinoğlu	35	Orta boylu kumral sakallı	Çiftçi
	63	Oğlu Mehmed	2		
20	64	Ali veled-i Safa Mustafa	47	Orta boylu siyah sakallı	Çiftçi
	65	Oğlu Mehmed	22	Orta boylu ter bıyıklı	Mansûrede
	66	Diğeri Yahya	8		
	67	Diğeri Mustafa	2		
Neferan= Tüvana: 21 + Sıbyan: 25 + Müsinn: 9 + Redif: 2 + Mansure ve Süvari: 6 + Zabtiye: 3 + Mahall-i âher: 1 = 67					

Mahalle-i Kalaycılar Tâbi'-i Karye-i Mezbûre					
1	1	Memiş veled-i Selim	45	Orta boylu siyah sakallı	Çiftçi
	2	Oğlu Yakub	4		
	3	Diğeri İsmail	2		
2	4	Ahmed veled-i Deli Hoca	18	Orta boylu Şâbb-ı emred	Çiftçi
3	5	Halil veled-i Hasan Karaibrahim	45	Orta boylu siyah	Çiftçi

				sakallı	
	6	Oğlu İbrahim	12		
	7	Diğeri Osman	9		
	8	Diğeri Mehmed	5		
4	9	Memiş veled-i Hasan	26	Uzunca boylu kumral bıyıklı	Çiftçi
	10	Oğlu Mehmed	1		
	11	Karındaşı İbrahim	20	Orta boylu ter bıyıklı	Mansûrede
	12	Diğeri Selim	12		
5	13	Hüseyin veled-i Arabacı Ahmed	22	Orta boylu ter bıyıklı	Çiftçi
	14	Oğlu Mustafa	1		
6	15	Yekçeşm Osman veled-i Mehmed Çobanoğlu	50	Uzun boylu kumral sakallı	Çiftçi
	16	Oğlu Halil	25	Orta boylu ter bıyıklı	Mansûrede
	17	Diğeri Mustafa	10		
	18	Diğeri Feyzullah	8		
7	19	Halil veled-i Manav Mehmed	25	Uzunca boylu ter bıyıklı	Çapacı
	20	Karındaşı Hasan	20	Orta boylu Şâbb-ı emred	Asker-i redifde olduğu
	21	Diğeri Hüseyin	19	Orta boylu Şâbb-ı emred	
	22	Diğeri Mustafa	10		
	23	Büyük karındaşı İbrahim	26	Orta boylu kumral sakallı	Asker-i mansûrede olduğu
8	24	Halil veled-i Ali Mollaoğlu	55	Orta boylu kırçıl köse sakallı	Çiftçi
	25	Oğlu Mehmed	20	Orta boylu ter bıyıklı	Zabtiye süvarisi
9	26	Abdullah veled-i Hasan Gubadoğlu?	48	Uzun boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
	27	Oğlu Halil	20	Orta boylu ter bıyıklı	Fevt fî 1 Safer 57
10	28	Kara Hasan veled-i Hüseyin	85	Uzun boylu kırçıl sakallı	Çiftçi-Fevt fî Şaban sene 57
	29	Oğlu Osman	8		
	30	Kız karındaşının oğlu Mehmed	38	Orta boylu siyah sakallı	
	31	Oğlu Hüseyin	2		
11	32	Halil veled-i Sarı Ahmed	23	Orta boylu ter bıyıklı	Çiftçi
12	33	Kabak Yusuf veled-i Hasan	55	Orta boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
	34	Oğlu Mehmed	26	Orta boylu kumral bıyıklı	Mansûrede
	35	Diğeri Hasan	12		
	36	Diğeri Hüseyin	6		
13	37	Hasan veled-i Kabak Ahmed	24	Orta boylu ter bıyıklı	Çapacı
	38	Oğlu Hasan	2		
	39	Diğeri Hüseyin	1		
14	40	Damad İsmail veled-i İbrahim	40	Orta boylu siyah	Çapacı

				sakallı	
	41	Oğlu Salih	3		
15	42	Hüseyin veled-i Halil Çolakoğlu	25	Orta boylu kumral köse sakallı	Bu haneden sonra gelen hanelerin emläke dâir bir şeyi olmadıkları
	43	Oğlu Osman	1		
16	44	İsmail veled-i Sarı Ahmed	60	Orta boylu kır sakallı	-
	45	Oğlu Mustafa	26	Orta boylu ter bıyıklı	Asker-i mansûrede olduğu
	46	Diğer Hüseyin	15	Şâbb-ı emred	
17	47	Kara Mahmud veled-i Hüseyin	45	Uzunca boylu siyah köse sakallı	-
	48	Oğlu Mehmed	7		
	49	Diğeri Ahmed	5		
	50	Diğeri Osman	3		
	51	Diğeri Hüseyin	1		
18	52	İbiş veled-i Turyak Abdurrahman	25	Uzun boylu kumral bıyıklı	Zabtiye süvarisi
19	53	Selim veled-i Halil Sarıhasanoğlu	52	Orta boylu kırçıl sakallı	-
	54	Oğlu İbiş	25	Orta boylu kumral bıyıklı	Mansûrede
	55	Diğeri Halil	18	Orta boylu Şâbb-ı emred	
20	56	Selim veled-i Ahmed Delihocaoğlu	68		
21	57	Mustafa veled-i Turyakoğlu Halil	14	Şâbb-ı emred	
	58	Karındaşı Veli	10		
	59	Diğeri Ali	8		
	60	Diğeri Ahmed	7		
	61	Diğeri Yusuf	1		
Neferan= Tüvana: 16 + Sıbyan: 24 + Müsinn: 9 + Redif: 1 + Mansûre: 6 + Zabtiye: 2 = 58					

Mahalle-i Güller Tâbi'-i Karye-i Mezbûre					
1	1	Abdullah veled-i Yeni Ali	75	Uzun boylu kır sakallı	Çiftçi-Fevt fi Muharrem sene 57
2	2	Deli Yusuf veled-i Hasan	60	Uzun boylu kır sakallı	Çiftçi
	3	Oğlu İsmail	20	Orta boylu ter bıyıklı	Asker-i redifde olduğu
	4	Diğeri Osman	17	Orta boylu Şâbb-ı emred	
	5	Diğeri Ali	14		
	6	Diğeri Mustafa	7		
3	7	Mehmed Damad veled-i Osman	35	Orta boylu kumral sakallı	Çiftçi
	8	Oğlu Osman	3		
	9	Diğeri Halil	1		

4	10	Kabak Bekir veled-i Hasan	45	Orta boylu kumral sakallı	Çapacı
	11	Oğlu Bekir	1		
5	12	Osman veled-i Memiş	22	Uzun boylu ter bıyıklı	Çapacı
6	13	Mehmed veled-i İsmail Sarioğlu	28	Uzun boylu kumral bıyıklı	Çapacı
	14	Oğlu Ali	1		
7	15	Hüseyin veled-i Osman Sarioğlu	22	Orta boylu ter bıyıklı	Çiftçi
	16	Oğlu Osman	2		
8	17	Hüseyin veled-i Bekir İmamoğlu	45	Orta boylu kara köse sakallı	Çiftçi
	18	Oğlu Hasan	8		
9	19	İsmail veled-i İmamoğlu	22	Orta boylu ter bıyıklı	Zabtiye süvarisi
	20	Oğlu Yusuf	3		
10	21	Kara İbiş veled-i Osman Kırklaoğlu?	24	Orta boylu kara sakallı	Çapacı
	22	Oğlu Osman	3		
11	23	Hacı İsmail veled-i Ali	55	Orta boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
	24	Güveyisi Veli	25	Orta boylu ter bıyıklı	
	25	Oğlu Yusuf	4		
	26	Diğeri Halil	2		
12	27	Koca/Kara Hüseyin veled-i Bekir	54	Uzun boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
	28	Oğlu Bekir	10		
	29	Diğeri Ali	8		
	30	Diğeri İbrahim	3		
	31	Diğeri Hasan	1		
13	32	Ali veled-i Bekir Beşe	40	Orta boylu kumral sakallı	Çiftçi
	33	Oğlu Veli	6		
	34	Diğeri Osman	3		
14	35	Mustafa veled-i Solak Hüseyin	40	Uzun boylu kumral sakallı	Çapacı
	36	Oğlu Yahya	6		
15	37	Hüseyin veled-i İbiş Dağdeviren	38	Uzun boylu kumral sakallı	Çapacı
16	38	Mehmed veled-i Bekir Yaran	22	Orta boylu ter bıyıklı	Zabtiye süvarisi-Emlâke dâir bir şeyi olmadığı
	38	Karındaşı İsmail	18	Orta boylu Şâbb-ı emred	
Neferan= Tüvana: 11 + Sıbyan: 18 + Müsinn: 5 + Redif: +1 + Zabtiye: 3 = 38					

Mahalle-i Çamlı Tâbi'-i Karye-i Mezbûre					
1	1	Memiş veled-i Osman	50	Uzun boylu kumral sakallı	Çiftçi
	2	Oğlu Osman	16	Orta boylu Şâbb-ı emred	

2	3	Mehmed veled-i Süleyman	35	Uzun boylu kumral sakallı	Çiftçi
	4	Oğlu İsmail	1		
3	5	Ali veled-i Mustafa Hatiboğlu	31	Orta boylu köse sakallı	Çiftçi
	6	Oğlu Mustafa	5		
	7	Diğeri Mehmed	3		
4	8	Hüseyin veled-i Hasan Tilki	24	Orta boylu ter bıyıklı	Çiftçi
	9	Oğlu Hasan	1		
	10	Karındaşı İsmail	22	Orta boylu ter bıyıklı	Süvaride
	11	Diğeri Ahmed	20	Orta boylu ter bıyıklı	Mansûrede
	12	Diğeri İbrahim	16		
	13	Diğeri Mustafa	12		
5	14	Süleyman veled-i Müezzîn Bekir	50	Orta boylu kara sakallı	Çiftçi
	15	Oğlu İsmail	20	Orta boylu ter bıyıklı	Mansûrede
	16	Diğeri Hasan	8		
	17	Diğeri Haşim	6		
	18	Oğlunun oğlu Mustafa veled-i İsmail	1		
6	19	Molla Osman veled-i İsmail Beşe	58	Orta boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
	20	Oğlu Mustafa	20	Orta boylu ter bıyıklı	Zabtiye süvarisi
	21	Diğeri Ali	6		
7	22	Süleyman veled-i Küçük Bekir	50	Orta boylu kumral sakallı	Çiftçi
	23	Oğlu Ali	10		
	24	Diğeri Yahya	8		
8	25	Küçük Osman veled-i Bekir	42	Orta boylu kumral köse sakallı	Çiftçi
	26	Oğlu Ahmed	15	Şâbb-ı emred	
	27	Diğeri Mehmed	12		
	28	Diğeri Yusuf	10		
	29	Diğeri Hamza	8		
9	30	İbiş veled-i Hatib Osman	50	Uzun boylu kumral bıyıklı	Çiftçi
	31	Oğlu İsmail	10		
	32	Diğeri Yakub	8		
	33	Diğeri Mustafa	6		
10	34	İbrahim veled-i Tüylü İsmail	50	Uzun boylu kumral sakallı	Çiftçi
	35	Oğlu Turhan	22	Orta boylu ter bıyıklı	Mansûrede
	36	Diğeri Mehmed	18	Orta boylu Şâbb-ı emred	
	37	Diğeri Hüseyin	9		
	38	Diğeri Hasan	6		
	39	Oğlunun oğlu İsmail veled-i Turhan	3		
11	40	Mustafa veled-i Kara Mehmed	38	Uzun boylu kumral sakallı	Çiftçi
	41	Oğlu Ahmed	16	Orta boylu Şâbb-ı emred	
12	42	Ahmed veled-i Kayyım Osman	40	Uzunca boylu köse sakallı	Çapacı
	43	Oğlu Osman	16	Orta boylu Şâbb-ı emred	
	44	Diğeri İbrahim	1		
13	45	Hasan veled-i Koca Bekir	23	Uzunca boylu ter bıyıklı	Çapacı
	46	Karındaşı Hasan	18	Orta boylu Şâbb-ı emred	

	47	Diğeri Yakub	15	Orta boylu Şâbb-ı emred	
14	48	Hatib Osman veled-i İbrahim	53	Uzun boylu kumral köse	Hatib
	49	Oğlu Mustafa	25	Uzunca boylu ter bıyıklı	Mansûrede
	50	Diğeri Ali	12		
	51	Diğeri Mehmed	1		
15	52	İbrahim veled-i Yaran Bekir	60	Uzun boylu kır sakallı	Emlâke dâir bir şeyi olmadığı
	53	Oğlu Mustafa	24	Orta boylu kumral bıyıklı	Süvaride
	54	Diğeri Halil	22	Orta boylu ter bıyıklı	Mansûrede
	55	Diğeri Ömer	18	Orta boylu Şâbb-ı emred	
	56	Diğeri İsmail	16	Şâbb-ı emred	
16	57	Halil veled-i Deli Pala	60	Orta boylu kırıl sakallı	
Neferan= Tüvana: 18 + Sıbyan: 20 + Müsinn: 11 + Mansûre ve süvari: 7 + Zabtîye: 1 = 57					

Mahalle-i Dede Tâbi'-i Karye-i Mezbûre					
1	1	Mehmed veled-i İsa	33	Orta boylu köse sakallı	Çapacı
	2	Oğlu Ali	7		
	3	Diğeri İbrahim	4		
2	4	Mehmed veled-i Topal Mustafa	50	Orta boylu kumral sakallı	Çiftçi
	5	Oğlu Mustafa	18	Orta boylu Şâbb-ı emred	Redifde olduğu
	6	Diğeri Şaban	16		
	7	Diğeri Veli	9		
3	8	Abdullah veled-i İsmail	40	Orta boylu kara sakallı	Çiftçi
	9	Oğlu Abdullah	8		
	10	Diğeri Osman	5		
	11	Diğeri Halil	3		
4	12	Ahmed veled-i Ali Pehlivanoglu	56	Uzun boylu kırıl sakallı	Çapacı
	13	Oğlu Osman	10		
5	14	Osman veled-i Kara Feyzullah	42	Orta boylu köse sakallı	Çapacı-Fevt fî Safer 57
	15	Oğlu Ahmed	12		
	16	Diğeri Veli	7		
6	17	Kara Ahmed veled-i Abdurrahman	60	Orta boylu kırıl sakallı	Çiftçi-Fevt fî Şaban 57
7	18	Abdurrahman veled-i Abdurrahman	75	Orta boylu kırıl sakallı	Çiftçi
8	19	Mustafa veled-i Nâsır İbrahim	30	Uzun boylu kara sakallı	Çiftçi
	20	Oğlu Ahmed	2		
9	21	İsmail veled-i Halil Mandıracı	45	Orta boylu kara köse sakallı	Çiftçi

10	22	İbrahim veled-i Selim	45	Uzun boylu kumral köse sakallı	Çiftçi
11	23	Keleş/Kel İbiş veled-i Halil	65	Orta boylu kır sakallı	Çapacı
	24	Oğlu İsmail	16	Şâbb-ı emred	
	25	Diğeri Hüseyin	12		
	26	Diğeri Yahya	6		
12	27	Abdullah veled-i Kasab Mustafa	40	Orta boylu kumral sakallı	Çapacı
	28	Oğlu Abdullah	5		
	29	Diğeri Mustafa	1		
13	30	Yahya veled-i İsmail Eyüboğlu/Ayvazoğlu	45	Uzun boylu kara sakallı	-
	31	Oğlu Halil	18	Orta boylu Şâbb-ı emred	Sakat
	32	Diğeri Yahya	2		
14	33	Eğri Bekir veled-i İsmail	40	Orta boylu kumral sakallı	Çiftçi
	34	Oğlu Bekir	4		
	35	Diğeri Ali	1		
15	36	Feyzullah veled-i Mustafa Karamusaoğlu	60	Orta boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
16	37	Kara Hüseyin veled-i Mehmed	60	Orta boylu kırçıl sakallı	Çapacı
	38	Oğlu Mehmed	6		
	39	Diğeri Ali	4		
	40	Diğeri Hüseyin	2		
17	41	Ali veled-i Hüseyin Hoca	18	Orta boylu ter bıyıklı	Çiftçi
18	42	İsmail veled-i Mahmud	23	Orta boylu ter bıyıklı	Zabtiye süvarisi
	43	Karındaşı Halil	12		
19	44	Mustafa veled-i Hasan İmamoğlu	58	Uzun boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
	45	Oğlu İsmail	16	Şâbb-ı emred	
	46	Diğeri İbrahim	9		
	47	Diğeri Yahya	3		
20	48	Kara İbrahim veled-i Mustafa Memişoğlu	40	Uzun boylu köse sakallı	Çiftçi
	49	Oğlu Mustafa	10		
	50	Diğeri Süleyman	5		
	51	Diğeri Yahya	2		
21	52	Hüseyin veled-i Mehmed Küçükahmedoğlu	38	Orta boylu kumral sakallı	Asâkir-i hâssadan tekâüd
	53	Oğlu Mehmed	1		
	54	Diğeri Ahmed	1		
22	55	Daloğlu Mustafa	42	Uzun boylu kumral sakallı	Çiftçi
	56	Oğlu Receb	14	Şâbb-ı emred	
23	57	İbrahim veled-i Halil Keçi	50	Uzun boylu kara sakallı	Çiftçi

	58	Oğlu Selim	20	Orta boylu ter bıyıklı	Mansûrede
	59	Diğeri Osman	13		
	60	Diğeri Şaban	7		
24	61	Hüseyin Hoca veled-i Musa Kocahasanoğlu	76	Orta boylu kır sakallı	Bu haneden sonra gelen hanelerin emlâke dâir bir şeyleri olmadığı
	62	Oğlu Hüseyin	40	Orta boylu kara bıyıklı	Mansûrede
	63	Diğeri Mustafa	26	Orta boylu ter bıyıklı	
25	64	Yusuf veled-i Nâsîf İbrahim	60	Orta boylu kırçıl sakallı	
	65	Oğlu Turhan	15		
26	66	Dilsiz İsmail veled-i Bekir	60	Orta boylu kırçıl sakallı	Dilsiz
	67	Oğlu Bekir	15	Şâbb-ı emred	
27	68	Mahmud veled-i Koca Ahmed	18	Orta boylu ter bıyıklı	Zabtiye süvarisi
	69	Karındaşı Hamza	15	Şâbb-ı emred	
28	70	İsmail veled-i Kasab Abdullah	25	Uzun boylu ter bıyıklı	Asâkir-i redifde olduğu
29	71	Mustafa veled-i Tüylü İbrahim	67	Uzun boylu kırçıl sakallı	Fevt fî Receb 57
	72	Üveği oğlu İbrahim	8		
30	73	Koca Bekir veled-i Musa	67	Uzun boylu köse kır sakallı	
	74	Oğlu İsmail	18	Orta boylu Şâbb-ı emred	
	75	Diğeri Yusuf	12		
31	76	Bekir veled-i Kara Ali	55	Orta boylu kırçıl sakallı	
	77	Oğlu Mustafa	10		
32	78	Halil veled-i Halil Nâsîfoğlu	60	Kısa boylu kırçıl sakallı	Fevt fî Cemaziyelevvel 57
	79	Oğlu Ahmed	26	Orta boylu ter bıyıklı	Asâkir-i redifde olduğu
	80	Diğeri Süleyman	20	Orta boylu ter bıyıklı	Asâkir-i mansûrede
	81	Diğeri Hüseyin	18	Orta boylu Şâbb-ı emred	
33	82	Hasan veled-i Koca Hüseyin	60	Orta boylu kırçıl sakallı	
	83	Oğlu Mehmed	12		
	84	Diğeri İbrahim	5		
	85	Diğeri Kanber	3		
	86	Diğeri Aziz	1		
34	87	Mahmud veled-i Koca Hüseyin	14	Şâbb-ı emred	
	88	Karındaşı Receb	13		
35	89	Ahmed veled-i Halil Müezzîn	55	Orta boylu kır sakallı	
	90	Oğlu Mehmed	18		

91	Diğeri Halil	12		
92	Diğeri Rüstem	7		
93	Nâsıfoğlu Veli veled-i Osman	20	Şâbb-ı emred	
94	Ahmedoğlu Hasan	25	Orta boylu sarı bıyıklı	
Neferan= Tüvana: 29 + Sıbyan: 32 + Müsinn: 21 + Redif: 3 + Mansûre: 3 + Zabtiye: 2 = 90				

Mahalle-i Ramazan Tâbi'-i Karye-i Mezbûre					
1	1	Mehmed veled-i Halil Küçükahmedoğlu	37	Uzun boylu kumral sakallı	Çiftçi
	2	Oğlu Halil yekçeşm	12	Yekçeşm	
2	3	Deli Ahmed veled-i Küçükahmedoğlu	60	Uzun boylu kır sakallı	Çiftçi
3	4	Yakub veled-i Koltuklu İbrahim	33	Uzun boylu kumral sakallı	Çiftçi
	5	Oğlu Mehmed	1		
	6	Diğeri Ahmed	6		
4	7	Mustafa veled-i Molla Hasan	38	Orta boylu kumral sakallı	Çiftçi
	8	Oğlu Hasan	16		
	9	Diğeri Osman	10		
5	10	İsmail veled-i Halil Delimollaoğlu	42	Orta boylu kumral sakallı	Çiftçi
	11	Oğlu Mehmed	6		
	12	Karındaşı Yusuf	38	Orta boylu kumral bıyıklı	Zabtiye süvarisi
	13	Oğlu Ahmed	2		
6	14	Erikçi Bekir veled-i Yusuf	40	Orta boylu kumral sakallı	Çiftçi
	15	Oğlu Ali	20	Orta boylu ter bıyıklı	
7	16	Börekcî İsmail veled-i Hüseyin	22	Uzun boylu ter bıyıklı	Çapacı
	17	Oğlu Ali	2		
	18	Karındaşı Mehmed	17	Orta boylu Şâbb-ı emred	
	19	Diğer karındaşı Osman	12		
8	20	Hasan veled-i Hacı Hüseyin	28	Orta boylu kara bıyıklı	Çiftçi
	21	Oğlu Hasan	1		
9	22	Yamalı Yusuf veled-i Hacı Hüseyin	30	Orta boylu köse sakallı	Çiftçi
	23	Oğlu Hüseyin	5		
	24	Diğeri İsmail	1		
10	25	İsmail veled-i Hacı Hüseyin	25	Orta boylu taze sakallı	Çiftçi
	26	Oğlu İsmail	3		
11	27	Memiş veled-i İsmail Vekiloğlu	42	Orta boylu kara sakallı	Çiftçi

	28	Oğlu Mahmud	16	Orta boylu Şâbb-ı emred	
	29	Diğeri İsmail	4		
12	30	Mustafa veled-i Sağır İsmail	30	Orta boylu kumral sakallı	Çiftçi
	30	Oğlu Abdi	3		
	31	Diğeri Osman	1		
13	32	Kara Osman veled-i Hüseyin Söylemez	45	Uzun boylu kumral bıyıklı	Çiftçi
	33	Oğlu Hüseyin	3		
14	34	Küçük Ali veled-i Hüseyin Söylemez	55	Orta boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
	35	Oğlu Ali	16	Orta boylu Şâbb-ı emred	
15	36	Halil veled-i Emir Hasan	65	Uzun boylu kır sakallı	Çiftçi
	37	Oğlu İsmail	22	Orta boylu ter bıyıklı	Zabtiye süvarisi
	38	Diğeri Hasan	18	Şâbb-ı emred	
	39	Oğlunun oğlu Mehmed veled-i İsmail	1		
16	40	Aliş veled-i Hasan Emiroğlu	45	Orta boylu kara sakallı	Çiftçi
	41	Oğlu Osman	5		
	42	Diğeri Mustafa	1		
17	43	Ali veled-i Hasan Çavdarlı	13	Şâbb-ı emred	Çapacı
	44	Karındaşı Hüseyin	10		
18	45	Ahmed veled-i Ali Karaahmedoğlu	42	Uzun boylu kumral sakallı	Çiftçi
	46	Oğlu Ali	18	Şâbb-ı emred	
	47	Diğeri Mehmed	8		
	48	Diğeri İsmail	2		
19	49	Mehmed veled-i Molla Osman	24	Orta boylu kara bıyıklı	Çapacı
20	50	Yakub veled-i Bıyıklı Halil	45	Uzunca boylu kara sakallı	Çiftçi
	51	Oğlu Yusuf	12		
	52	Diğeri Hasan	8		
	53	Diğeri Hüseyin	4		
	54	Diğeri Musa	2		
21	55	Kamalı Yusuf veled-i Mustafa	45	Uzun boylu kara sakallı	Çapacı
	56	Oğlu Mustafa	3		
	57	Diğeri Halil	1		
22	58	Mustafa veled-i Mehmed Karamustafaoğlu	30	Uzun boylu kumral bıyıklı	Çiftçi
	59	Oğlu Mehmed	3		
	60	Diğeri Ahmed	1		
	61	Karındaşı Osman	26	Orta boylu kumral	

				bıyıklı	
23	62	Hamza veled-i Ahmedcik	38	Orta boylu kara sakallı	Çiftçi
24	63	İsmail veled-i Ali Yılandı	28	Uzun boylu kumral sakallı	Çapacı
	64	Oğlu Yahya	6		
	65	Diğeri Ali	1		
	66	Üveği karındaşı Yakub	8		
25	67	Ali veled-i Devreli Musaoğlu	16	Kısa boylu Şâbb-ı emred	Çiftçi-Fevt fî Safer 57
26	68	Yahya veled-i İbrahim Karabekiroğlu	20	Orta boylu ter bıyıklı	Çiftçi
	69	Oğlu Yusuf	1		
27	70	İsmail veled-i Hasan Ayvazoğlu	23	Orta boylu kumral bıyıklı	Çiftçi
	71	Oğlu Mustafa	1		
28	72	Kara Yusuf veled-i Hasan	52	Orta boylu kırçıl sakallı	Çapacı
	73	Oğlu Osman	14	Şâbb-ı emred	
29	74	İsmail veled-i Deli Feyzi	20	Orta boylu ter bıyıklı	Çapacı
30	75	Hasan veled-i Mustafa	36	Orta boylu kara sakallı	Bu hânedan sonra gelen hânelerin emlâke dâir bir şeyleri olmadığı
	76	Oğlu Salih	6		
	77	Diğeri Osman	4		
	78	Diğeri Mustafa	2		
31	79	Karban Hasan veled-i Halil	45	Orta boylu kara sakallı	
32	80	Topal Hüseyin veled-i İsmail	25	Orta boylu kumral bıyıklı	
33	81	Koca Hasan veled-i Halil	65	Uzun boylu köse sakallı	
	82	Oğlu Mehmed	8		
34	83	Halil Bıyıklı veled-i Kel Hüseyin	75	Orta boylu kır sakallı	
35	84	Ramazanoğlu Bekir	96	Orta boylu kır sakallı	
36	85	Yahya veled-i Kara Hüseyin	20	Orta boylu ter bıyıklı	
37	86	Öküzoğlu Yakub veled-i İsmail	20	Orta boylu ter bıyıklı	
	87	Veli veled-i Nasuhoğlu Osman	20	Orta boylu ter bıyıklı	
Neferan= Tüvana: 33 + Sıbyan: 36 + Müsinn: 15 + Zabtiye: 2 = 86					

Mahalle-i Yumrukaya Tâbi'-i Karye-i Mezbûre					
1	1	Halil veled-i Devreli	58	Orta boylu kır sakallı	Çiftçi
	2	Oğlu Mehmed	24	Orta boylu kumral bıyıklı	Mansûrede
	3	Diğeri İsmail	6		
	4	Oğlunun oğlu Ahmed veled-i	1		

		Mehmed			
2	5	Yahya veled-i Söylemez Hüseyin	48	Uzun boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
	6	Oğlu Osman	10		
3	7	Hasan veled-i Kel Bekir	50	Orta boylu kumral sakallı	Çiftçi
	8	Oğlu Halil	18	Orta boylu Şâbb-ı emred	
	9	Diğeri İsmail	8		
4	10	Bekir veled-i Hasan	60	Orta boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
	11	Oğlu İsmail	18	Orta boylu ter bıyıklı	
	12	Diğeri Ali	11		
	13	Diğeri Mustafa	8		
	14	Oğlunun oğlu İbrahim veled-i İsmail	2		
5	15	Veli veled-i Hasan	55	Uzun boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
	16	Oğlu Amiş	15	Şâbb-ı emred	
	17	Diğeri Hasan	13		
	18	Diğeri Yahya	20		Mansûrede
	19	Diğeri Hüseyin	8		
	20	Diğeri Mehmed	6		
6	21	Boşnak İsmail	48	Orta boylu kara sakallı	Çiftçi
	22	Oğlu Yakub	22	Orta boylu ter bıyıklı	Asâkir-i redifde olduğu
	23	Diğeri İbrahim	8		
	24	Oğlunun oğlu Mehmed veled-i Yakub	2		
	25	Diğeri Osman	1		
7	26	İbrahim veled-i Mehmed	55	Orta boylu kumral köse sakallı	Çiftçi
	27	Himmet veled-i Ömeroğlu Halil	15	Şâbb-ı emred	
8	28	Koca İbiş veled-i Halil	65	Orta boylu kır sakallı	Emlâki olmadığı
9	29	Koca İbrahim veled-i Halil	62	Orta boylu kırçıl sakallı	
	30	Oğlu Yakub	17	Orta boylu Şâbb-ı emred	
Neferan= Tüvana: 5 + Sıbyan: 11 + Müsinn: 10 + Redif: 2 + Mansûre: 2 = 30					

Mahalle-i Dağ Tâbi'-i Karye-i Mezbûre					
1	1	Osman veled-i Köse Yusuf	40	Uzun boylu kara köse sakallı	Çiftçi
	2	Oğlu Yusuf	3		
	3	Diğeri Mehmed	2		
2	4	Ali veled-i Şabanoğlu İbrahim	50	Orta boylu kır bıyıklı	Çiftçi
	5	Oğlu Osman	8		
	6	Diğeri Hüseyin	2		
	7	Karındaşı Yahya	36	Uzun boylu kumral bıyıklı	Zabtiye süvarisi
	8	Oğlu Halil	3		
3	9	Halil veled-i İbrahim Sarıoğlu	54	Orta boylu kırçıl sakallı	Çapacı

	10	Oğlu İbrahim	19	Orta boylu Şâbb-ı emred	
	11	Diğeri Halil	7		
4	12	Kara İbrahim veled-i Halil	45	Orta boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
	13	Oğlu Halil	7		
5	14	Ahmed veled-i Kanlı İsmail	35	Uzun boylu kumral sakallı	Çiftçi
	15	Oğlu İsmail	8		
	16	Diğeri İbrahim	6		
	17	Diğeri Osman	4		
6	18	Ali veled-i İbrahim Kovancı	24	Orta boylu ter bıyıklı	
	19	Oğlu İbrahim	5		
	20	Diğeri İsmail	1		
	21	Karındaşı İsmail	23	Orta boylu ter bıyıklı	Mansûrede
7	22	İbiş veled-i Halil Mollahüseyinoğlu	48	Orta boylu kumral sakallı	Çiftçi
	23	Oğlu Halil	25	Orta boylu ter bıyıklı	Zabtiye süvarisi
8	24	Kara İsmail veled-i Mehmed	43	Orta boylu kara sakallı	Çiftçi
	25	Oğlu İsmail	3		
9	26	Yaran Ahmed veled-i Hasan	55	Orta boylu kır sakallı	Çapacı
	27	Oğlu Mustafa	20	Orta boylu ter bıyıklı	Alil
	28	Diğeri Burunsuz Hasan	15	Şâbb-ı emred	Müsinn- ...
	29	Diğeri Mehmed	6		
	30	Üveği oğlu Salih	14		
10	31	Mısırlı Mehmed veled-i Süleyman	48	Orta boylu kara sakallı	Çiftçi
	32	Oğlu Yusuf	18		
	33	Diğeri Mehmed	6		
11	34	İbrahim veled-i Halil Mollaahmedoğlu	45	Orta boylu kara sakallı	Çiftçi
	35	Oğlu Mehmed	15	Şâbb-ı emred	
	36	Diğeri Hüseyin	10		
	37	Diğeri Halil	3		
12	38	Halil veled-i İsmail Tabak	18	Orta boylu ter bıyıklı	Çiftçi
	39	Karındaşı İbrahim	9		
13	40	Yahya veled-i İsmail Yakuboğlu	25	Orta boylu ter bıyıklı	Çiftçi
	41	Oğlu Yakub	1		
	42	Karındaşı Hüseyin	20	Orta boylu ter bıyıklı	Alil-Müsinn
	43	Diğeri Mehmed	8		
14	44	Molla İbrahim veled-i Hatib Halil	32	Uzun boylu kumral sakallı	Çiftçi
	45	Oğlu Halil	7		
	46	Diğeri İbrahim	2		
15	47	Mehmed Hoca veled-i Abbas Hocaoğlu	70	Kısa boylu kır sakallı	Çiftçi
	48	Oğlu Mustafa	42	Kısa boylu kırçıl	

				sakallı	
	49	Diğeri Mahmud	23	Orta boylu ter bıyıklı	Mansûrede
	50	Oğlunun oğlu Mehmed veled-i Mustafa	11		
	51	Diğeri Ali	6		
	52	Diğeri Hüseyin	3		
16	53	Gölcüklü İbrahim veled-i Abdullah	48	Orta boylu kara sakallı	Çiftçi
	54	Oğlu İbrahim	17	Orta boylu Şâbb-ı emred	İslimye'de çırak
	55	Diğeri Ahmed	15	Şâbb-ı emred	
17	56	Bakırcı Mehmed veled-i Ahmed	50	Uzun boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
	57	Oğlu Hüseyin	18	Orta boylu Şâbb-ı emred	Dobruca tarafında olduğu
	58	Diğeri Salih	5		
	59	Diğeri Ahmed	2		
	60	Üveği oğlu Ahmed	16	Şâbb-ı emred	
	61	Diğeri Mahmud	14	Şâbb-ı emred	
18	62	İbrahim veled-i İsmail Keçioğlu	66	Uzun boylu kır sakallı	Çiftçi
	63	Oğlu Veli	24	Orta boylu kumral bıyıklı	
	64	Oğlunun oğlu Ali veled-i Veli	4		
	65	Diğeri İsmail	1		
19	66	Kel Osman veled-i Abdullah	50	Orta boylu kumral sakallı	Çiftçi
	67	Oğlu Halil	16	Orta boylu Şâbb-ı emred	
	68	Diğeri Ahmed	9		
20	69	Memiş Beşe veled-i Hüseyin	50	Uzun boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
	70	Oğlu İsmail	20	Orta boylu ter bıyıklı	Zabtiye süvarisi
	71	Diğeri Hasan	15	Şâbb-ı emred	
	72	Diğeri İbrahim	23	Orta boylu ter bıyıklı	Mansûrede
21	73	Mehmed veled-i Çarkçı İsmail	46	Orta boylu kumral sakallı	Çiftçi
	74	Oğlu Ahmed	26	Orta boylu kumral bıyıklı	Süvaride
	75	Diğeri İsmail	20	Orta boylu ter bıyıklı	Mansûrede
	76	Diğeri Mahmud	18	Orta boylu Şâbb-ı emred	
	77	Diğeri Hamza	14	Şâbb-ı emred	
	78	Diğeri Ali	3		
22	79	Kara Yusuf veled-i İbrahim	40	Orta boylu kara sakallı	Çiftçi
	80	Oğlu Ali	5		
	81	Diğeri Ahmed	3		

	82	Diğeri İsmail	2		
23	83	Deli Ahmed veled-i İbrahim Sakallı	48	Orta boylu kara sakallı	Çiftçi
	84	Oğlu Halil	19	Orta boylu ter bıyıklı	Zabtiye süvarisi
24	85	Osmancık veled-i Halil	40	Uzun boylu kumral sakallı	Çiftçi
	86	Oğlu Bekir	10		
	87	Diğeri Yahya	7		
	88	Diğeri Mehmed	4		
	89	Diğeri Mustafa	2		
25	90	Mustafa veled-i Halil Sakallı	70	Orta boylu kır sakallı	Çiftçi
	91	Oğlu Veli	25	Orta boylu müzellef sakallı	Talebeden
	92	Oğlunun oğlu Halil veled-i Veli	2		
	93	Diğeri Mehmed	1		
26	94	İsmail veled-i Molla İbrahim	60	Orta boylu köse kır sakallı	Çiftçi
	95	Oğlu Osman	28	Orta boylu köse sakallı	Zabtiye süvarisi
	96	Diğeri Mehmed	15	Şâbb-ı emred	
	97	Diğeri Mahmud	6		
27	98	İbrahim veled-i Halil	22	Orta boylu Şâbb-ı emred	Çiftçi
	99	Karındaşı Osman	9		
	100	Diğeri Mehmed	6		
28	101	Hasan Ağacık veled-i İsmail	45	Uzun boylu kumral sakallı	Çiftçi
	102	Oğlu Yusuf	9		
29	103	İsmail veled-i Uzun Halil	32	Orta boylu kumral köse sakallı	Çiftçi
	104	Oğlu Mustafa	8		
30	105	Topal Halil veled-i İbrahim	35	Orta boylu kara köse sakallı	Çiftçi
	106	Oğlu Mehmed	4		
	107	Üveği oğlu İsmail	8		
31	108	Ali veled-i Mustafa Hasanbeşeoğlu	20	Uzun boylu ter bıyıklı	Çiftçi
	109	Karındaşı Mahmud	17	Orta boylu Şâbb-ı emred	Mansûrede
	110	Diğeri Ömer	12		
	111	Diğeri Mehmed	9		
32	112	İsmail veled-i Payurlu İsmail	40	Uzun boylu kumral sakallı	Çapacı
	113	Oğlu Mehmed	15		
33	114	Deli Hüseyin veled-i Hasan	60	Uzun boylu kır sakallı	Çapacı
	115	Oğlu Mehmed	20	Orta boylu ter bıyıklı	Mansûrede
	116	Diğeri Hüseyin	12		

34	117	Deli İbrahim veled-i Hasan	55	Orta boylu kırçıl sakallı	
	118	Oğlu İsmail	12	Şâbb-ı emred	
	119	Diğeri Ali	12		İkiz
	120	Diğer Osman	12		İkiz
35	121	Mehmed veled-i Molla Mehmed	38	Orta boylu kara sakallı	
	122	Oğlu Ali	6		
	123	Diğeri Hasan	4		
	124	Diğeri İbrahim	4		
36	125	Mehmed veled-i Yusuf Karaalioğlu	45	Uzun boylu kumral sakallı	Çiftçi
	126	Oğlu Osman	19	Orta boylu Şâbb-ı emred	1 seneden beru Dobruca'da hizmetkâr
	127	Diğeri Ali	15	Şâbb-ı emred	
	128	Diğeri Yusuf	8		
37	129	Hüseyin Tüylü veled-i İbrahim	55	Uzun boylu kır sakallı	Çiftçi
38	130	Mustafa veled-i İsmail	40	Uzun boylu kara sakallı	Çiftç-Fevt fi Cemaziyelevvel 57
	131	Oğlu Osman	11		
	132	Diğeri İsmail	6		
	133	Diğeri Yakub	3		
39	134	Koca İsmail veled-i Ahmed	45	Orta boylu kumral sakallı	Çiftçi
	135	Oğlu Ahmed	10		
	136	Diğeri Hüseyin	1		
40	137	Yusuf veled-i Çakır Beşe	65	Orta boylu kumral sakallı	Çiftçi
	138	Oğlu İsmail	20	Şâbb-ı emred	
41	139	Koca Osman veled-i İbrahim	48	Uzun boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
	140	Oğlu İbrahim	15	Şâbb-ı emred	
	141	Diğer oğlu Halil	10		
	142	Diğer oğlu Ali	6		
	143	Diğer oğlu Mehmed	2		
42	144	Yahya veled-i Sağır Halil	28	Orta boylu kara sakallı	Çiftçi
	145	Oğlu Yahya	1		
43	146	Koca Osman veled-i Mustafa İbrahim Kara	45	Orta boylu kumral sakallı	Çiftçi
	147	Oğlu İbrahim	14	Şâbb-ı emred	
	148	Diğeri Dilsiz Yahya	10		
	149	Diğeri Hasan	8		
	150	Diğeri Hüseyin	6		
44	151	İbrahim veled-i Deli Mehmed	40	Uzun boylu kumral sakallı	Çiftçi

	152	Oğlu Yakub	10		
45	153	Kara Mustafa veled-i Hasan	35	Orta boylu kara sakallı	Bu hânelerin emläke dâir bir şeyleri olmadğı
	154	Oğlu Halil	15	Şâbb-ı emred	
	155	Diğeri Hasan	4		
46	154	Köse Yusuf veled-i İsmail	80	Orta boylu kır sakallı	
47	157	Uzun Halil veled-i İsmail	75	Uzun boylu köse sakallı	
48	158	Çarkçı İsmail veled-i Abdullah	80	Orta boylu kır sakallı	
49	159	Koca Yusuf veled-i Halil	65	Uzun boylu kır sakallı	
	160	Mahmud veled-i Yahya Hasanbeşeoğlu	20	Orta boylu ter bıyıklı	Zabtiye süvarisi
	161	Mehmed veled-i Halil	16	Orta boylu Şâbb-ı emred	
	162	Karındaşı Süleyman	13	Orta boylu Şâbb-ı emred	
Neferan= Tüvana: 43 + Sıbyan: 66 + Müsinn: 35 + Mansûre ve süvari: 8 + Zabtiye: 6 + Mahall-i âher: 3 =161					

Mahalle-i Çaylak Tâbi’-i Karye-i Mezbûre					
1	1	Garib Ali veled-i Veli Usta	63	Orta boylu kır sakallı	Çiftçi
2	2	Mustafa veled-i Koca Yusuf	35	Orta boylu kumral sakallı	Çiftçi
	3	Oğlu İbrahim	2		
3	4	Hüseyin Kömürcü veled-i İsmail	75	Orta boylu kır sakallı	Çiftçi
	5	Oğlu Halil	30	Orta boylu kara sakallı	
	6	Diğeri Ali	25	Orta boylu kumral bıyıklı	Mansûrede
4	7	Ali veled-i Suhte İsmail	40	Uzun boylu kara sakallı	Çiftçi
	8	Oğlu İsmail	18	Orta boylu Şâbb-ı emred	Zabtiyeden
	9	Diğeri İbrahim	12		
	10	Diğeri Mustafa	5		
	11	Diğeri Mehmed	3		
5	12	Karındaşı Hüseyin	38	Orta boylu kara sakallı	Çiftçi
	13	Oğlu Halil	5		
	14	Diğeri Yusuf	2		
6	15	Yahya veled-i Hüseyin Şaban	20	Orta boylu ter bıyıklı	Çiftçi
	16	Karındaşı Yusuf	18	Orta boylu Şâbb-ı emred	
	17	Diğeri Yakub	8		
7	18	Sarıgöz İsmail	36	Orta boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
8	19	Hamza veled-i İsmail	60	Uzun boylu kırçıl sakallı	Çiftçi
	20	Oğlu İsmail	12		
	21	Diğeri İbrahim	9		
	22	Diğeri Mustafa	6		
9	23	Ali veled-i Molla İbrahim	44	Orta boylu kara sakallı	Çiftçi
	24	Oğlu Hüseyin	4		
	25	Diğeri Hasan	2		

26	Diğeri İbrahim	1		
27	Mehmed veled-i Halil Efendi	13	Şabb-ı emred	
28	Karındaşı Süleyman	9		
Neferan= Tüvana: 9 + Sıbyan: 13 + Müsinn: 4 + Mansûre: 1 + Zabtiye: 1 = 28				

7-Nüfus ve Temettuat Defterlerine Göre Meslekler:

Söz konusu nüfus ve temettuat defterlerinde kayıtlı imam, hatip, müezzin gibi dinî mesleklerden yukarıda “Dinî Yapılar ve Dinî Görevliler” başlığı altında bahsedildiği için burada tekrar bu tür mesleklere değinilmemiştir. Aynı şekilde askerlikle ilgili kayıtlar da “Asker Potansiyeli” başlığı altında değerlendirildiği için burada bilgi tekrarından kaçınılmıştır.

6384-6385 numaralı defterlerde Dedebah ve mahallelerdeki 113 kişi meslek itibariyle **çiftçi** olarak kaydedilmiştir. Ayrıca 2 kişinin aile unvanı Çiftçioğlu olarak yazılmıştır. Aynı şekilde 25 kişi **çapacı**⁴⁹, Sürgülü mahallesinden Çavdarlı Bekir bin Ali (60 yaşında) ise **yabacı**⁵⁰ olarak kaydedilmiştir. Dedebah karyesinden 40 yaşındaki İsmail bin Halil, **debbâğ**⁵¹; 65 yaşındaki Hüseyin bin İsmail, **kömürcü**⁵²; Çakaldere mahallesinden Mehmed bin Yusuf (48 yaşında) **çobandır**. Yine aynı mahalleden Bekir bin Hasan (45 yaşında) ile Cami mahallesinden Mehmed bin Osman (45 yaşında) Çobanoğlu aile unvanı sebebiyle meslekî geçmişlerinin çobanlık olduğu söylenebilir. Dedebah karyesinden Hasan bin Ebubekir (40 yaşında) **sekban**⁵³, İsmail bin İbrahim (70 yaşında) ise **Vekilharcı**,⁵⁴ Çakaldere

⁴⁹ Çapacı, insan gücü ile çapa ve bel yardımıyla toprağı işleyen ya da bazı bitkilerin diplerindeki istenmeyen yabancı otları çapa yardımıyla ayıklayarak toprağı gevşetip havalandıran kişi olmalıdır.

⁵⁰ Yabacı, harman zamanında biçilen hububatın ya da samanının arabalara yüklenmesinde, yaba adı verilen bir aletle bu işi yapan kişi olmalıdır.

⁵¹ Dericilikle uğraşan, deri terbiye eden kişi.

⁵² Dedebah ve ona bağlı mahallelerde bu mesleği icra eden tek kişi olan Hüseyin, muhtemelen bahis konusu köy ve mahallelerin odun kömürü ihtiyacını karşılamaktadır. İlgili defterde 65 yaşındaki Hüseyin’in 8 yaşında Ali isimli bir oğlu mevcut gözüküyor. Bundan dolayı temettuat defterinde Dedebah karyesi 14 numarada **Halil kömürcü** olarak kayıtlı kişinin, meslekî bağ itibariyle yakın gözükmeyle birlikte aile olarak pek yakın gözükmedikleri söylenebilir. Mezkûr Halil ziraat erbabı olarak kaydedilmekle birlikte **kömürcü** olarak sıfatlandırıldığı ve **kömür ve saireden** yıllık 180 kuruş gelir elde ettiği için muhtemelen Hüseyin’in oğlu Ali’nin devam ettirmediği kömürcülük işini devralmış olmalıdır.

⁵³ Sekban, aslı Farsça köpek bakıcısı ya da köpek yetiştiricisi demek olan seg-bân olup, terim olarak Yeniçeri ocağının altmış beşinci ortası mensubuna verilen ad anlamında kullanılmıştır. Önceleri av hizmetinde kullanıldıkları için bu adla anıldıkları, sonradan Yeniçeri ocağına dâhil edildikleri ve 1826’da Yeniçeri ocağı ile birlikte ortadan kaldırıldıkları anlaşılmaktadır, bkz. Abdülkadir Özcan, “Sekban”, *DİA*, 36, s. 326-328.

mahallesinden 50 yaşındaki Keloğlu İsmail bin Halil, **mahalle çorbacısı**⁵⁵ ifadesiyle kayda geçirilmişlerdir.

Sekban ve vekilharç ifadelerinde olduğu gibi mahalle çorbacısı ifadesinin de Yeniçeri ocağı ile alakalı bir terim olduğu düşünülmektedir. Bahis konusu Keloğlu İsmail bin Halil, günümüzdeki anlamda Çakaldere mahallesinde çorba yapıp satan bir esnaf olabileceği gibi Yeniçeri ocağındaki hizmetinden dolayı bu unvanı kullanan emekli bir asker de olabilir.

6387-6388 numaralı defterlerde ise 165 kişi meslek itibariyle çiftçi, 40 kişi çapacı, 1 kişi Değirmenci olarak kaydedilmişlerdir. 1 kişi “İslimye’de çırak”, 1 kişi “İki seneden berü Pazarcık’da çırak”, 1 kişi “Talebeden”, 1 kişi de “1 seneden beru Dobruca’da hizmetkâr”dır. Kişilerin isimleri ile birlikte ya da aile unvanı olarak yazılan kayıtlardan hareketle 2 kişinin Çıkırıkçı, 1 kişinin Arabacı, 1 kişinin Manav, 2 kişinin Çoban (1’isi Çobanoğlu), 2 kişinin Mandıracı, 4 kişinin Kayyım, 2 kişinin Kasap, 1 kişinin Erikçi, 1 kişinin Börekçi, 1 kişinin Karban (Kervancı), 1 kişinin Kovancı, 1 kişinin Kömürcü, 1 kişinin Tabak, 1 kişinin Bakırcı, 2 kişinin Çarkçı, 1 kişinin ise Suhte (medrese talebesi) olduğu sonucuna varılabilir.

Temettuat defterine göre Dedebah karyesinde yaşayan 54 hanenin tamamı erbab-ı ziraat, Kalaycılar-Güller-Derziler mahallesi sakini 50 hanenin 48’i erbab-ı ziraat, 2’si çapacı, Çakalderesi mahallesinde meskûn 63 hanenin 61’i erbab-ı ziraat, 2’si çapacı, Ramazan mahallesinde bulunan 59 hane sahibinden 53’ü erbab-ı ziraat, 5’i çapacı, 1’i değirmenci ve nihayet Yumrukaya mahallesinde yaşadığı anlaşılan 9 Müslüman hanenin de tamamı erbab-ı ziraat olarak kaydedilmiştir.

Temettuat kayıtlarında Çapacılık ile meşgul olan 9 haneden 8’inin “bir şeyi” olmadığı ifade edilmiş, 5’i ile ilgili olarak da “onun şunun” ianesiyle/yardımyla geçinmekte oldukları belirtilmiştir.⁵⁶ Çapacı olarak

⁵⁴ Vekilharç; saray ve konaklarda, paşa kapılarında, devlet ve kamu kurumlarında gereken işleri yapmaya, alınan bir şeyin veya bir hizmetin bedelini ödemeye memur, alışveriş, satın alma ve harcama görevlisi olarak tarif edilmektedir, bkz. Mehmet Canatar, “Vekilharç”, *DİA*, 43, s. 10. (ss. 10-11); her yeniçeri orta veya bölüğünde odabaşından küçük, bayraktardan büyük olduğu belirtilen âmir anlamı için bkz. Kâmil Kepeci, *Tarih Lûgati*, İstanbul 1952, s. 386-387.

⁵⁵ Çorbacı, Yeniçeri ocağının cemaat ortalarıyla ağa bölükleri subaylarına müşterek olarak verilen bir isim olarak anımlandırılmıştır, bkz. Kâmil Kepeci, *age*, s. 90.

⁵⁶ 6387-6388 numaralı nüfus defterlerinde Dedebah+Çakaldere başlığı altında 48-56 nolu haneleri kapsayan (142-160 numaralı kişiler) için “Bu haneden sonra gelen hanelerin emläke dâir bir şeyleri olmadığı” ifadesi kullanılmıştır. Aynı ifadeler; Kalaycılar mahallesi 15-21 nolu haneler (42-61 numaralı kişiler) ve Dede mahallesi 24-35 nolu haneler (61-94 numaralı kişiler) için de kullanılmıştır. Aynı şekilde Çamlı mahallesinde 15 nolu hanenin (52-56 numaralı kişiler) de, emläke dâir bir şeyi olmadığı belirtilmiştir. Ancak bu hane ve kişilerden

kaydedilen hanelerden 1'inin 5 dönüm ekilebilir tarlası, 1'inin 1 sağmal inek ve 1 merkebi, 1'inin 0,5 dönüm korusu ve 5 sağmal koyunu, 1'inin 2 sağmal koyunu ve 1 çift koşum öküzü, 1'inin 4 sağmal koyunu, 0,5 dönüm korusu ve 6 dönüm ekilebilir tarlası, 1'inin sadece 1 sağmal ineği bulunmaktadır. Çapacılar 1'inin alıl/hasta, 1'inin ise ihtiyar olduğu kayıt altına alınmıştır. Kalaycılar-Güller-Derziler mahallesi 49 numaralı hanede meskûn Gubadinoğlu Hüseyin'in, meslek olarak "çapacı makulesinden olduğu" belirtilmiş ancak temettuat kısmında muhtemelen yanlışlıkla "değirmencilikle me'luf olduğundan" tahminen 150 kuruş geliri olduğu kaydedilmiştir. Çapacılar 1'inin yıllık geliri 35 kuruş, 1'inin 125,5 kuruş, 1'inin 130 kuruş, 2'sinin 150 kuruş, 1'inin 199 kuruş, 3'ünün ise 200 kuruş olarak kayıt altına alınmıştır. Aşağıda gelirler ve temettuat ile ilgili tabloda görüleceği üzere çapacılık ile geçimini sağlayan hanelerin oldukça düşük miktarda gelire sahip oldukları söylenebilir.

Dedebalı karyesinde 26, Kalaycılar-Güller-Derziler mahallesi 16, Çakalderesi mahallesi 16, Ramazan mahallesi 26 ve Yumrukaya mahallesi 1 Müslüman hane reisi, ziraata ek olarak "kereste ve sair" gelir kaynağına sahiptir. Çakalderesi ve Ramazan mahallelerinden 1'er kişinin keresteden temettuu bulunmaktadır. Benzer şekilde Dedebalı karyesinde 10 kişi "hatab ve saireden", 3 kişi "hatab fûruhatı ve saireden", 1 kişi "hatab ve kömür ve saireden" artı gelir elde etmektedir. Kalaycılar-Güller-Derziler mahallesi 11 hane "hatab ve saireden", 1 hane "hatab fûruhatı ve saireden" ilave kazanç elde etmektedir. Çakalderesi mahallesi 14 kişi "hatab ve saireden", 1 kişi "hatab fûruhatı ve saireden" ek gelir elde etmektedir. Ramazan mahallesi 1 kişi "hatab ve saireden", 8 kişi "hatab fûruhatı ve saireden" ek kazanç elde etmektedir.⁵⁷ Dedebalı karyesinden 4, Kalaycılar-Güller-Derziler mahallesi 12, Çakalderesi mahallesi 9, Ramazan mahallesi 8, Yumrukaya mahallesi 1 haneye "orak ve saireden" gelir gelmektedir. Ramazan mahallesi 1 kişinin "orak fûruhatı

birkaçının askerî görevleri olmanın dışında herhangi bir meslekî mensubiyetlerinin bulunmadığı ve ayrıca bunların çapacılıkla da bir alakalarının olmadığı anlaşılmaktadır.

⁵⁷ Oldukça fazla sayıda aileye gelir getiren kereste ve hatab/odun mevcudiyeti, Dedebalı ve ona bağlı mahallelerin bulunduğu sahanın ormanlık olduğunu gösterebilir. Temettuat kayıtlarında bütün mahallelerde "koru" başlığı altında arazi varlığının bulunması da bu bilgiyi destekler mahiyette gösterilebilir. Ancak kâtabın, "kereste ve saireden", "keresteden" "hatab ve saireden", "hatab fûruhatı ve saireden" ifadelerini bilinçli olarak mı farklı yazdığı tam olarak anlaşılamıyor. Eğer bilinçli olarak farklı yazılmış ise meslekî olarak dağdan odun toplama, toplanan odunları satma ya da benzer şekilde mobilyalarda ve inşaatlarda kullanılmak üzere kereste üretme durumu söz konusu olabilir.

ve saireden” ek kazanç elde ettiği anlaşılmaktadır.⁵⁸ Dedebalı karyesinden 1 hane ise “meyve ve saireden” ek kazanç elde etmektedir. Kalaycılar-Güller-Derziler mahallesinden 4, Çakalderesi mahallesinden 2 hanenin “hoşab ve saireden”, Yumrukaya mahallesinden 1 Müslüman hanenin ise “hoşabçılıktan ve saireden” ek geliri mevcut gözükmemektedir.⁵⁹ Kalaycılar-Güller-Derziler mahallesinden 1 kişinin “hizmetkârlık ve saireden” ek geliri bulunmaktadır. Çakalderesi mahallesinden 1 kişinin “aba ticareti ve saireden” ek kazancı mevcut gözükmemektedir.⁶⁰ Ramazan mahallesinden 1 kişinin de “aba dolabından cüz’i hissesi”nin bulunması, burada aba kumaşının boyanıp yıkandığı aba dolaplarının bulunduğu işaret olabilir.⁶¹ Söz konusu ek kazançlar bazen hane reisi tarafından bazen de hane sahibinin oğlu, damadı ya da kardeşleri tarafından elde edilmektedir. Bu şekilde aynı haneye birkaç farklı kalemde gelir gelebilmektedir. Bahis konusu ek gelir kaynakları farklı meslek guruplarına işaret etmektedir.

Dedebalı ve ona bağlı mahallelerdeki hanelerin büyük bir kısmının muhtelif hayvan çeşitlerine sahip olduklarından hareketle genel olarak halkın büyük bir kısmının ziraat ve hayvancılıkla meşgul oldukları sonucuna varılabilir. Ek gelir getiren diğer meslek guruplarının ise merkez Dedebalı ve bağlı mahallelerde yaşayan halkın muhtelif ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik olarak ortaya çıktıkları söylenebilir.

8-Arazi Varlığı:

Dedebalı karyesi ve mahallelerindeki arazi varlığı ile alakalı bilgiler temettuat defterindeki veriler kullanılarak tablolastırılmıştır. İlgili tablolarda görüleceği üzere Dedebalı’da; mezru tarla, bağ, bağçe, koru, dut eşcari; Kalaycılar vd. mahallesinde mezru tarla, bağ, koru; Çakalderesi

⁵⁸ Orak, “yarım çember biçiminde yassı, ensiz ve keskin metal bir bıçakla, buna bağlı bir saptan oluşan ekin, ot vb. biçme aracı” anlamında kullanılmaktadır (bkz. *TDK Güncel Türkçe Sözlük*- <https://sozluk.gov.tr/>); kâtibin bilinçli olarak bu ifadeleri kullandığı kabul edilirse Ramazan mahallesinde 9 numarada meskün Yahya Eyüb’ün orak satarak (belki imal edip satarak), diğerlerinin ise orak aletini kullanmak suretiyle ekin ya da ot biçerek geçimlerini temin ettikleri söylenebilir.

⁵⁹ Hoşab/hoşaf, “bütün veya dilimler hâlindeki kuru meyvenin şekerli suyla kaynatılmasıyla yapılan bir tatlı türü” anlamında kullanılmaktadır (bkz. *TDK Güncel Türkçe Sözlük*-<https://sozluk.gov.tr/>).

⁶⁰ Aba, “yünün dövülmesiyle yapılan kalın ve kaba kumaş, bu kumaştan yapılmış yakasız ve uzun üstlük, bu kumaştan yapılan ve dervişlerce giyilen hırka ve kepenek” anlamında kullanılmaktadır (bkz. *TDK Güncel Türkçe Sözlük*- <https://sozluk.gov.tr/>), bahis konusu kişinin bu kumaş ya da bu kumaştan yapılan giysilerin ticaretiyle meşgul olduğu söylenebilir.

⁶¹ Bu coğrafyada aba dokumacılığı ile ilgili benzer bilgiler için bkz. Berna Çağan Ongun, “19. Yüzyıl Ortalarında Osmanlı Esnaf Teşkilatına Bir Örnek: Belgradcık”, *Kırklareli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* (e-ISSN : 2602-4314) - Haziran-2019 - 3(2), s. 221, 225.

mahallesinde mezru tarla, bağ, koru, çayır; Ramazan mahallesinde mezru tarla, bağ, bağçe, koru, çayır, dut eşcarı; Yumrukaya mahallesinde ise mezru tarla, bağ, koru ve çayır başlıkları altında arazi çeşitliliği tespiti yapılmıştır.

Temettuat kayıtlarına göre Dedebalı'da toplam 699 dönüm mezru tarladan yıllık 19764 kuruş hasılat elde edilmiştir. Buna göre merkez Dedebalı karyesinde hane başına yaklaşık 13 dönüm ekilebilir tarla bulunduğu söylenebilir. Kalaycılar vd. mahallesinde 511 dönüm (hane başı 10,22 dönüm) mezru tarladan 11646,5 kuruş; Çakalderesi mahallesinde 591 dönüm (hane başı 9,38 dönüm) mezru tarladan 16848 kuruş; Ramazan mahallesinde 122 dönüm (hane başı 2,06 dönüm) mezru tarladan 3144 kuruş ve nihayet Yumrukaya mahallesinde 289 dönüm (hane başı 4,98 dönüm) mezru tarladan 9432,5 kuruş hasılat elde edilmiş görünmektedir. Rakamlar dikkate alınırsa genellikle ormanlık bir sahada bulunduğu anlaşılan Dedebalı ve mahallelerinde ekilebilir arazi miktarının oldukça az olduğu söylenebilir.

Dedebalı karyesinde 14 hanenin 0,25 ilâ 2 dönüm arasında olmak üzere toplam 8,5 dönüm bağdan yıllık toplam 290 kuruş hasılat elde ettikleri kayıt altına alınmıştır. Dedebalı'ya bağlı mahallelerdeki hane, dönüm ve hasılat durumu ise; Kalaycılar vd. mahallesinde 25 hane 11,25 dönüm 501 kuruş, Çakalderesi mahallesinde 12 hane 5 dönüm 236 kuruş, Ramazan mahallesinde 17 hane 9,25 dönüm 323 kuruş, Yumrukaya mahallesinde 6 Müslüman 37 gayrimüslim toplam 43 hane 47,25 dönüm 1383 kuruş olarak özetlenebilir. Mahallelerdeki bağ miktarları da Dedebalı'daki gibi olmakla birlikte Yumrukaya mahallesinde 1'i Müslüman olmak üzere 2 hanenin 3'er dönüm bağı bulunduğu kayıt altına alınmıştır. Merkez Dedebalı ile Yumrukaya dışındaki mahallelerde toplam 68 hane, 34 dönüm bağdan toplam 1350 kuruş hasılat elde ederken, 43 hanenin bağcılık yaptığı anlaşılan Yumrukaya mahallesinde 47,25 dönüm bağdan toplam 1383 kuruş hasılat tespiti yapılmıştır. Bütün mahallelerde bağ dikimi yapıldığı için bu durumun arazi yapısının bağ dikimine elverişliliğinden ziyade üzüm hasılatının tüketim ve değerlendirilme şekliyle alakalı olduğu düşünülmektedir. Nitekim Yumrukaya mahallesinde bağ yetiştiren hanelerden üzüm öşrüne ilave olarak zecriye vergisi⁶² alınması buna işaret olarak değerlendirilebilir.

Dedebalı karyesi ve Ramazan mahallesinde 1'er hane bağçe (bakçe olarak yazılmış), yine Dedebalı karyesinde 1 hane ise meyve bağçesi arazisine sahip gözükmemektedir. Dedebalı'daki hanenin 0,5 dönüm bağçeden yıllık 16 kuruş, Ramazan mahallesindeki hanenin 1 dönüm bağçeden 28 kuruş hasılatı

⁶² “Bedel-i ‘öşr-i üzüm ... + Zecriye namıyla virdiği ...” şeklinde temettuat kayıtlarında geçen ve müskirattan yani alkollü içkilerden alınan bir vergi olan zecriye için bkz. Mehmet Zeki Pakalın, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, 3, İstanbul 1983, s. 649-650.

kaydedilmiştir. 2 dönüm meyve bağçesi bulunan Dedebalı'daki hanenin ise 100 kuruş hasılat elde ettiği belirtilmiştir. Malum olduğu üzere günümüz Türkçesinde bahçe olarak ifade Farsça bağçe, “sebze, meyve, çiçek veya ağaç yetiştirilen yer” anlamında kullanılmaktadır.⁶³ Bu bakımdan kâtibin bağçe ile meyve bağçesi ayırımını bilinçli olarak mı yaptığı hususunda kesin bir yargıya varılamamaktadır. Dikkat edilirse dönüm/hasılat oranları da bu konuda hüküm vermeyi zorlaştırmaktadır.

Dedebalı ve bağlı mahallelerde toplam 166 hanenin “koru”su bulunmaktadır. “Bakımlı küçük orman”⁶⁴ anlamındaki koruda hangi tür ağaçların yetiştirildiği hususunda, ilgili defterde herhangi bir ayrıntı bulunmamakla birlikte, meslekler kısmında belirtildiği üzere hatab/odun ve kereste ifadelerine bakılırsa bu mesleklere ya da ihtiyaçlara uygun ağaçların düşünülmesi gerektiği söylenebilir.

Dedebalı ile Ramazan ve Yumrukaya mahallelerinde toplam 41 hane tarafından yetiştirildiği anlaşılan dut eşcarının/ağacının, hem bağçe ve meyve bağçesinden hem de kuru'dan ayrı başlık altında kayıt altına alındığı görülmektedir. Yetiştirilen ürünler ve ödenen vergiler kısmında da dut ile ilgili herhangi bir kayıt bulunmadığı için bu ağaçların meyve tüketimi amaçlı mı yoksa ipek böcekçiliği için mi yetiştirildiği hususunda bir fikir beyan edilememektedir.

Çakalderesi mahallesinde 2, Ramazan mahallesinde 1 olmak üzere toplam 3 hanenin sahip oldukları ve çayır⁶⁵ olarak değerlendirildiği anlaşılan arazi miktarı toplam 2,5 dönümdür. Çakalderesi mahalleleri 1 nolu hanenin yarım dönüm çayırının H.1260'da 45 kuruş hasılatı bulunduğu, H.1261'de ise 50 kuruş hasılat elde edileceği tahmin edilmiştir. Aynı mahalle 38 numaralı hanenin 1 dönüm çayırından ise her 2 yıl için de 5'er kuruş hasılat kaydı bulunmaktadır. Ramazan mahalleleri 21 nolu hanenin 1 dönüm çayırından H.1260 yılı için 35 kuruş, H.1261 yılı için ise 45 kuruş hasılat kaydı mevcuttur. Görüldüğü üzere dönüm/hasılat hususunda belirli bir orantı bulunmamaktadır. Bu farklılıklar keyfilik ya da verimlilikle ilgili olabilir.

⁶³ Bkz. TDK Güncel Türkçe Sözlük- <https://sozluk.gov.tr/>).

⁶⁴ Bkz. TDK Güncel Türkçe Sözlük- <https://sozluk.gov.tr/>).

⁶⁵ “Üzerinde gür ot biten düz ve nemli yer” ve “böyle yerde biten ot” anlamında kullanılan çayır (bkz. TDK Güncel Türkçe Sözlük- <https://sozluk.gov.tr/>) ifadesiyle, dönüm miktarı ve hasılat kaydı verildiğine göre hayvan otlatılan meralardan farklı olarak özellikle koruma altına alınan otlak ya da hayvanlara yedirilmek amacıyla ekim yapılan arazi kastedilmiş olmalıdır.

Tablo-9: Dedebalı Karyesi Arazi Varlığı

Hane No	Mezru Tarla		Bağ		Bağçe		Koru		Dut Eşcarı	
	Dönüm	Hasılat	Dönüm	Hasılat	Dönüm	Hasılat	Dönüm	Hasılat	Adet	Hasılat
1	20	450	0,25	14	0	0	8	80	0	0
2	18	666	0	0	0	0	4	80	0	0
3	12	229,5	0	0	0	0	0	0	0	0
4	15	279	0	0	0	0	0	0	0	0
5	8	202,5	0	0	0	0	2	40	0	0
6	18	634,5	0	0	0	0	0	0	0	0
7	20	643,5	0	0	0	0	5	50	0	0
8	20	351	0	0	0	0	1	20	0	0
9	12	387	0,5	30	0	0	2	40	0	0
10	10	256,5	0	0	0	0	2	40	0	0
11	25	405	0	0	2 ⁶⁶	100	2	50	0	0
12	10	288	0	0	0	0	0	0	0	0
13	6	189	0	0	0	0	2	20	0	0
14	10	67,5	0	0	0	0	0	0	0	0
15	16	418,5	0,5	20	0	0	5	100	0	0
16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	8	247,5	1	10	0	0	2	40	0	0
18	4	0	0	0	0,5	16	0	0	1	5
19	8	459	0	0	0	0	0	0	0	0
20	10	207	0,25	25	0	0	5	100	0	0
21	4	36	0	0	0	0	5	100	0	0
22	11	261	0	0	0	0	0	0	0	0
23	15	391,5	0	0	0	0	4	80	0	0
24	10	301,5	0	0	0	0	0	0	0	0
25	12	247,5	0	0	0	0	2	40	0	0
26	20	531	0,5	20	0	0	4	80	0	0
27	8	189	0	0	0	0	3	45	0	0
28	6	229,5	0	0	0	0	2	30	0	0
29	36	819	0	0	0	0	0	0	0	0
30	18	306	0	0	0	0	10	100	0	0
31	10	369	0	0	0	0	4	80	0	0
32	8	301,5	0	0	0	0	4	40	0	0
33	12	274,5	0	0	0	0	0	0	0	0
34	10	477	0	0	0	0	0	0	0	0
35	20	855	0,25	12	0	0	0	0	0	0
36	14	549	0,25	12	0	0	4	80	0	0
37	10	256,5	0	0	0	0	2	20	0	0
38	10	274,5	0	0	0	0	4	80	0	0

⁶⁶ Meyve bağçesi.

39	5	247,5	0	0	0	0	0	0	0	0
40	12	769,5	2	45	0	0	4	20	3	15
41	25	423	0,5	20	0	0	2	40	1	5
42	8	432	0,5	15	0	0	3	15	0	0
43	25	571,5	0,5	20	0	0	8	40	2	10
44	10	342	0	0	0	0	0	0	0	0
45	12	360	0	0	0	0	0	0	0	0
46	6	211,5	0	0	0	0	0	0	0	0
47	12	427,5	0	0	0	0	0	0	0	0
48	6	409,5	0	0	0	0	0	0	0	0
49	12	477	0	0	0	0	3	60	0	0
50	30	585	0	0	0	0	4	60	0	0
51	16	405	0	0	0	0	0	0	0	0
52	16	468	0,5	22	0	0	4	40	0	0
53	10	265,5	1	25	0	0	8	80	0	0
54	10	319,5	0	0	0	0	8	160	0	0
Tpl	699	19764	8,5	290	0,5	116	132	1950	7	35

Tablo-10: Kalaycılar-Güller-Derziler Mahallesi Arazi Varlığı

Hane No	Mezru Tarla		Bağ		Koru	
	Dönüm	Hasılat	Dönüm	Hasılat	Dönüm	Hasılat
1	14	405	0,5	22	3	60
2	6	184,5	0	0	0	0
3	8	297	0	0	1	20
4	10	360	0,5	22	2	40
5	6	301,5	0	0	0	0
6	12	337,5	0	0	3	60
7	7	148,5	0,5	22	0	0
8	6	234	0	0	0	0
9	14	297	0	0	2	30
10	12	234	0	0	4	60
11	10	153	0,25	16	1,5	30
12	6	144	0,25	11	1	20
13	15	126	0,25	10	3	60
14	6	171	0,25	12	0	0
15	10	283,5	0,5	22	3	60
16	10	337,5	0,5	22	0	0
17	26	355,5	0,5	22	3	60
18	16	283,5	0	0	4	80
19	12	306	0	0	3	60
20	10	265,5	0,5	25	3	60
21	12	283,5	0,5	14	1	15
22	8	261	0,5	22	4	60

23	14	230	0	0	4	60
24	8	207	0	0	1	20
25	12	301,5	0,5	22	2	40
26	30	387	1	35	4	40
27	16	279	0	0	4	40
28	10	225	0,5	15	4	40
29	26	337,5	0	0	8	160
30	4	99	0	0	0	0
31	4	211,5	0	0	0,5	10
32	4	99	0	0	1	20
33	10	355,5	0,5	22	2	20
34	8	274,5	0,5	22	1,5	30
35	10	283,5	0,5	22	0	0
36	12	288	0,5	22	1	20
37	18	306	0,5	22	2	20
38	10	243	0,25	20	2	20
39	10	256,5	0,5	22	7	70
40	10	261	0	0	3	60
41	5	108	0	0	1	20
42	0	0	0	0	0	0
43	9	180	0	0	0	0
44	10	207	0	0	1	20
45	9	198	0	0	1	20
46	6	153	0,25	19	1	20
47	4	103,5	0	0	0	0
48	4	103,5	0	0	0	0
49	0	0	0	0	0	0
50	12	180	0,25	16	0	0
Tpl	511	11646,5	11,25	501	92,5	1525

Tablo-11: Çakalderesi Mahallesi Arazi Varlığı

Hane No	Mezru Tarla		Bağ		Koru		Çayır	
	Dönüm	Haslat	Dönüm	Haslat	Dönüm	Haslat	Dönüm	Haslat
1	14	490,5	0	0	2	40	0,5	45
2	6	189	0	0	0	0	0	0
3	Boş	571,5	0	0	2	20	0	0
4	8	504	0	0	2	40	0	0
5	20	396	0	0	0	0	0	0
6	10	265,5	0	0	2	40	0	0
7	8	391,5	0,5	15	2	40	0	0
8	12	247,5	0	0	3	30	0	0
9	10	261	0	0	1	10	0	0
10	10	175,5	0	0	2	20	0	0

11	15	252	0	0	0	0	0	0
12	5	54	0	0	0	0	0	0
13	15	652,5	1	32	4	60	0	0
14	12	355,5	0	0	2	40	0	0
15	6	121,5	0	0	2	20	0	0
16	6	301,5	0	0	0	0	0	0
17	10	279	0	0	2	40	0	0
18	4	121,5	0	0	0	0	0	0
19	4	81	0	0	0	0	0	0
20	10	283,5	0,5	16	5	50	0	0
21	12	373,5	0	0	5	80	0	0
22	10	261	0,25	22	3	60	0	0
23	8	171	0,25	16	3	60	0	0
24	10	319,5	0,25	22	4	80	0	0
25	4	76,5	0	0	1,5	20	0	0
26	6	171	0	0	4	40	0	0
27	12	409,5	0,25	22	1	10	0	0
28	6	117	0	0	1	10	0	0
29	3	27	0	0	0	0	0	0
30	10	99	0	0	0	0	0	0
31	8	144	0	0	2	40	0	0
32	10	324	0	0	0	0	0	0
33	15	378	0	0	0	0	0	0
34	18	387	0	0	5	100	0	0
35	15	198	0	0	2	40	0	0
36	12	297	0	0	2	40	0	0
37	16	279	0	0	3	60	0	0
38	15	193,5	0	0	6	120	1	5
39	10	247,5	0	0	4	80	0	0
40	12	391,5	0	0	4	40	0	0
41	6	229,5	0	0	0	0	0	0
42	12	225	0	0	5	80	0	0
43	8	252	0	0	2	30	0	0
44	5	153	0	0	0	0	0	0
45	10	301,5	0,5	18	4	60	0	0
46	10	337,5	0,25	16	2	20	0	0
47	6	63	0	0	0,5	10	0	0
48	16	283,5	0	0	2	20	0	0
49	16	472,5	0	0	4	80	0	0
50	8	288	0	0	2	20	0	0
51	4	130,5	0	0	0	0	0	0
52	10	238,5	0	0	0	0	0	0
53	12	319,5	0	0	2	40	0	0
54	16	549	0	0	3	60	0	0
55	8	130,5	0	0	3	60	0	0
56	4	229,5	0	0	2	40	0	0
57	12	157,5	0	0	2	40	0	0

58	0	0	0	0	0	0	0	0
59	10	283,5	0,5	22	3	30	0	0
60	12	409,5	0,5	15	3	30	0	0
61	10	279	0,25	20	3	30	0	0
62	8	319,5	0	0	2	20	0	0
63	11	337,5	0	0	5	50	0	0
Tpl	591	16848	5	236	131	2050	1,5	50

Tablo-12: Ramazan Mahallesi Arazi Varlığı

Hane No	Mezru Tarla		Bağ		Bağçe		Koru		Çayır		Dut Eşcarı	
	Dönüm	Hasılat	Dönüm	Hasılat	Dönüm	Hasılat	Dönüm	Hasılat	Dönüm	Hasılat	Dönüm	Hasılat
1	6	103,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	12	486	0,25	30	0	0	1	10	0	0	0	0
3	20	531	1	45	0	0	5	80	0	0	0	0
4	8	265,5	0,25	5	0	0	0	0	0	0	0	0
5	6	171	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	8	207	0	0	0	0	4	80	0	0	0	0
7	18	351	0	0	0	0	3	20	0	0	0	0
8	10	130,5	0	0	0	0	2	40	0	0	0	0
9	6	148,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	3	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	5	18	0,5	10	0	0	0,5	10	0	0	0	0
12	4	130,5	0	0	0	0	2	20	0	0	0	0
13	1	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	8	193,5	0,25	14	0	0	2	20	0	0	0	0
15	3	54	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	10	274,5	0,25	15	0	0	2	20	0	0	0	0
17	10	306	0,5	25	0	0	4	100	0	0	0	0
18	10	238,5	0,5	20	0	0	5	100	0	0	0	0
19	4	139	0,25	14	0	0	0	0	0	0	0	0
20	8	138,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	6	319,5	0	0	0	0	0	0	1	35	2	6
22	8	279	0,25	14	0	0	4	80	0	0	0	0
23	10	333	0	0	0	0	4	20	0	0	0	0
24	6	247,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	16	463,5	0	0	0	0	2	40	0	0	1	5
26	8	184,5	0	0	0	0	3	60	0	0	1	2,5
27	6	225	0	0	0	0	3	30	0	0	0	0
28	6	94,5	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6
29	14	391,5	2	20	0	0	4	40	0	0	2	15
30	8	153	0	0	0	0	4	40	0	0	1	6
31	0	0	0	0	0	0	0,5	10	0	0	0	0
32	15	364,5	0	0	0	0	5	25	0	0	0	0

33	12	231	0	0	0	0	2	20	0	0	0	0
34	9	189	0	0	0	0	2	20	0	0	0	0
35	10	238,5	0	0	0	0	5	100	0	0	0	0
36	16	504	0,5	25	0	0	3	60	0	0	0	0
37	10	175,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	10	108	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	5	99	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	10+3 ⁶⁷	162+20	0	0	0	0	2	20	0	0	0	0
42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
43	4	117	1	28	1	28	0	0	0	0	0	0
44	2	72	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	6	66	0	0	0	0	0,5	10	0	0	0	0
46	10	328,5	0	0	0	0	1	10	0	0	0	0
47	8	279	0	0	0	0	0	0	0	0	1	5
48	10	315	0	0	0	0	4	80	0	0	0	0
49	8	72	0	0	0	0	2	40	0	0	0	0
50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
51	10	76,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
52	8	216	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
53	2	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
54	10	306	0,25	10	0	0	0	0	0	0	0	0
55	10	342	0	0	0	0	2	40	0	0	0	0
56	6	225	0,5	14	0	0	0	0	0	0	0	0
57	12	333	0,5	20	0	0	5	100	0	0	0	0
58	16	369	0,5	14	0	0	0	0	0	0	0	0
59	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tpl	122	3144	9,25	323	1	28	88,5	1345	1	35	9	45,5

Tablo-13: Yumrukaya Mahallesi Arazi Varlığı

Hane No	Mezru Tarla		Bağ		Koru		Dut Eşcarı	
	Dönüm	Haslat	Dönüm	Haslat	Dönüm	Haslat	Dönüm	Haslat
1	8	387	0	0	0	0	0	0
2	20	423	3	92	0	0	0	0
3	6	76,5	0	0	0	0	0	0
4	16	270	1	32	3	60	0	0
5	20	423	1	20	3	60	0	0
6	16	454,5	1	30	0	0	0	0
7	10	324	0,5	10	2	10	0	0
8	14	225	1	22	3	30	0	0
9	10	297	0	0	2	20	0	0

⁶⁷ İcar eylediği mezru tarla.

10	16	427,5	1	45	2	40	2	50
11	10	265,5	1	32	2	40	2	20
12	6	148,5	0	0	0	0	0	0
13	12	261	1	20	0	0	0	0
14	6	76,5	1	40	0	0	0	0
15	8	292,5	0	0	0	0	0	0
16	Boş	243	1	30	0	0	0	0
17	6	342	1	20	0	0	2	15
18	4	76,5	0	0	0	0	0	0
19	3+6 ⁶⁸	193,5+99	0,25	25	0	0	0	0
20	8	225	2	40	2	20	0	0
21	6	351	0,75	15	2	20	0	0
22	3	94,5	1	30	0	0	0	0
23	12	261	1,5	40	0	0	0	0
24	8	315	1	40	0	0	1	25
25	6	315	1	40	2	20	5	50
26	10	261	1	50	0	0	3	35
27	4	72	0,5	20	0	0	0	0
28	4	139	0	0	0	0	0	0
29	12	301,5	0	0	0	0	5	29
30	8	355,5	1,5	65	0	0	3	15
31	10	265,5	0,75	30	1,5	25	3	29
32	8	301,5	0,75	35	1	15	3	30
33	10	337,5	0,75	35	2	20	2	10
34	4	180	1	35	0	0	3	25
35	18	468	2	45	0	0	5	55
36	6	256,5	3	110	0	0	0	0
37	4	130,5	0	0	0	0	0	0
38	6	135	0	0	0	0	5	45
39	20	522	1,5	25	4	80	5	45
40	6	297	1	32	0	0	5	45
41	8	324	1	30	0	0	8	100
42	4	99	0	0	0	0	2	14
43	4	207	0	0	0	0	2	10
44	4	144	0	0	0	0	4	20
45	4	144	1	10	0	0	3	25
46	6	121,5	1	10	0	0	2	15
47	6	274,5	0,5	10	0	0	4	30
48	6	166,5	0,5	12	0	0	2	20
49	8	297	1	32	0	0	3	30
50	8	243	1	30	2	20	5	55
51	4	103,5	1	20	0	0	3	20
52	8	211,5	1	20	2	40	0	0
53	6	271	1	32	2	40	3	28
54	10	207	0,5	20	2	40	2	30

⁶⁸ Ber vech-i iştirak mezru tarla.

55	4	225	0	0	0	0	0	0
56	10	270	1	22	2	20	3	20
57	8	378	2	30	0	0	0	0
58	8	162	0	0	0	0	0	0
Tpl	289	9432,5	47,25	1383	41,5	620	100	940

9-Hayvan Varlığı:

Temettuat kayıtlarındaki veriler kullanılarak merkez Dedebalı ve bağlı mahallelerdeki hayvan varlığı aşağıda tablo halinde verilmiştir. İlgili tabloda görüldüğü üzere 54 hanelik merkez Dedebalı karyesinde 106, 50 hanelik Kalaycılar vd. mahallesinde 96, 63 hanelik Çakalderesi mahallesinde 120, 59 hanelik Ramazan mahallesinde 108 ve nihayet 58 hane bulunan Yumrukaya mahallesinde 106 adet “koşum öküzü” kayıt altına alınmıştır. Bu şekilde toplam 284 hane sahibinin 536 adet sabana, kağına ya da arabaya koşulacak öküzü mevcut gözükmetedir. Öküz mevcudu, bütün hanelerde 1 çift/2 koşum öküzü olarak kaydedilmiştir. Buna göre Dedebalı ve bağlı mahallelerde toplam 16 hanenin koşum öküzü bulunmamaktadır. Koşum öküzü bulunmayan Kalaycılar vd. mahallesi ile Yumrukaya mahallesinde 1'er hanenin 1'er çift/2'şer adet “koşum camus öküzü” mevcuttur. Bu şekilde çift sürme ve buna bağlı işlerde kullanıldığını varsaydığımız koşum öküzü ve koşum camus öküzünün 538 hanede mevcut olduğu ifade edilebilir. Hanelerin çok büyük bir kısmında mevcut olmakla birlikte öküz varlığının tamamının 1'er çift ile sınırlı olması, arazi varlığının azlığıyla izah edilebilir kanaatindeyiz.

Mezkûr yerleşim birimlerinde toplam 204 sağmal inek, 19 kısır inek, 112 erkek dana, 64 dişi dana ve 1 dişi düğe olmak üzere toplam 400 adet kara sığır cinsi hayvan mevcut gözükmetedir. Toplam 536 öküz varlığının diğer sığır cinslerinin toplamından fazla olması da dikkat çekicidir.

Yukarıda belirtilen 4 adet koşum camus öküzü ile aynı cinsten olan toplam 77 sağmal camus, 13 kısır camus, 1 malak (cinsiyeti belirtilmemiş), 20 erkek malak ve 17 dişi malak olmak üzere toplam 122 adet camus/manda cinsi hayvan, Dedebalı ve mahallelerindeki bir diğer büyükbaş hayvan cinsi olarak kayda geçirilmiştir. Bu cinsin biyolojik özelliklerinden dolayı bölgenin ya da en azından bir kısmının sulak/bataklık bir yapıda olduğu düşünülmektedir.

Bu şekilde mezkûr 5 yerleşim biriminde meskûn 284 haneye ait toplam büyükbaş hayvan sayısı 1058'e ulaşmış görünmektedir. Büyükbaş hayvanlardan sağmal ineekten toplam 6120 kuruş, sağmal camustan ise 3210 kuruş olmak üzere toplam 9330 kuruş yıllık hasılat elde edilmiş olduğu hesaplanmıştır.

Küçükbaş hayvan olarak merkez Dedebalı'da 577 sağmal koyun, 8 kuzu ve 260 kısır koyun; Kalaycılar vd. mahallesinde 382 sağmal koyun, 39 kuzu ve 124 kısır koyun; Çakalderesi mahallesinde 494 sağmal koyun, 21 kuzu ve 168 kısır koyun; Ramazan mahallesinde 385 sağmal koyun, 20 kuzu ve 102 kısır koyun ile 88 sağmal keçi, 6 oğlak ve 5 kısır keçi; Yumrukaya mahallesinde ise 349 sağmal koyun, 33 kuzu ve 59 kısır koyun ile 36 sağmal keçi, 2 oğlak ve 9 kısır keçi ilgili temettuat defterinde kayıtlı bulunmaktadır. Sağmal koyun ve keçi miktarına göre kuzu ve oğlak sayılarının oldukça az olması, büyük bir ihtimalle kuzu ve oğlakların büyük bir kısmının satılmış olması ile alakalıdır. Çünkü her sağmal hayvanın en az 1 adet yavrusunun bulunması gerekir. Mezkûr 5 yerleşim biriminde toplam 2187 sağmal koyun, 121 kuzu ve 713 kısır koyun bulunduğu hesaplanmıştır. Sadece Ramazan ve Yumrukaya mahallelerinde bulunduğu anlaşılan 146 keçi (sağmal keçi+oğlak+kısır keçi) ile birlikte Dedebalı ve mahallelerindeki toplam küçükbaş hayvan sayısı 3167'ye ulaşmaktadır. Küçükbaş hayvanların toplam yıllık hasılatı ise 13508 kuruştur.

Dedebalı karyesinde 148, Kalaycılar vd. mahallesinde 18, Çakalderesi mahallesinde 65, Ramazan mahallesinde 19 ve Yumrukaya mahallesinde 44 olmak üzere ilgili 5 yerleşim biriminde toplam 294 adet olduğu hesaplanan arı kovanları da küçükbaş hayvan varlığına ilave edilebilir. Arı kovanlarının yıllık toplam hasılatı ise 1537 kuruş olarak hesaplanmıştır.

263

Dedebalı karyesi ve mahallelerinde yük ve binek hayvan varlığının oldukça az olduğu tespit edilmiştir. Bu durum koşum öküzleri ile koşum camus öküzlerinin çift sürmenin yanında yük taşımacılığında da kullanıldığını gösterebilir. Dedebalı'de 5, Kalaycılar vd. mahallesinde 3, Çakalderesi mahallesinde 5, Ramazan mahallesinde 2 olmak üzere ilgili yerleşim birimlerinde mevcut kısırak sayısı 15'tir. "Binmeye veya yük taşımaya alıştırılmamış at veya eşek"⁶⁹ anlamında kullanılan hargele/hergele ise Dedebalı'da 5, Kalaycılar vd.da 1 ve Yumrukaya'da 3 olmak üzere toplam 9 adettir. Dedebalı'da 1, Kalaycılar vd.da 2 ve Ramazan'da 1 olmak üzere toplam 4 adet olduğu anlaşılan bargir⁷⁰ ile Dedebalı karyesinde kayda geçen 9 ve Çakalderesi mahallesinde bulunan 3 tay (2'si dişi tay) ve nihayet sadece yine Çakalderesi mahallesinde mevcut 1 adet merkep, mezkûr yerleşim birimlerindeki toplam yük ve binek hayvanlarını göstermektedir. Yukarıda belirtildiği üzere toplam 284 hanenin meskûn bulunduğu 5 yerleşim

⁶⁹ Bkz. TDK Güncel Türkçe Sözlük- <https://sozluk.gov.tr/>).

⁷⁰ At, atlama beygiri ve "sadece yük taşımakta veya araba çekmekte kullanılan at" anlamında kullanılmaktadır, bkz. TDK Güncel Türkçe Sözlük- <https://sozluk.gov.tr/>).

biriminde sadece 41 adet yük ve binek hayvanının bulunması dikkat çekicidir.

Tablo-14: Dedebah Karyesi Küçükbaş ve Yük-Binek Hayvan Varlığı

	Sağmal ağınam		Kuzu		Kısır ağınam		Arı kovani		Kısırak		Hargele		Tay		Bargir	
	Adet	Hasılat	Adet	Adet	Hasılat	Adet	Hasılat	Adet	Adet	Adet	Adet	Adet	Adet	Adet	Adet	Adet
1	42	200	0	5	12	10	55	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	13	60	0	10	32	14	75	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	12	65	0	6	16	6	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	10	55	0	0	0	2	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	2	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	8	35	0	8	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	12	55	0	8	22	6	35	0	2	2	0	0	0	0	0	0
8	2	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	8	45	8	2	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	5	20	0	5	14	4	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	14	75	0	20	35	2	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	9	40	0	6	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	0	0	0	6	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	0	0	0	0	0	10	44	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	17	80	0	5	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	6	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	18	85	0	3	10	10	55	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	0	0	0	4	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	10	40	0	6	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	10	45	0	7	20	4	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	22	100	0	20	50	3	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	14	75	0	10	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	12	65	0	6	16	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
24	8	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	6	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	31	150	0	9	29	9	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	2	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	5	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	22	115	0	18	50	25	120	0	3	4	0	0	0	0	0	0
30	21	100	0	8	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	12	65	0	3	10	4	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	13	60	0	9	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	10	55	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	30	140	0	5	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	10	55	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	14	75	0	2	6	8	45	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	6	32	0	2	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	11	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	12	65	0	13	40	4	22	1	0	0	0	0	0	0	0	0
41	10	55	0	5	16	5	24	1	0	0	0	0	0	0	0	0

42	5	20	0	0	0	2	12	0	0	0	0
43	30	160	0	10	32	10	110	2	0	2	1
44	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	7	40	0	5	14	0	0	0	0	0	0
46	4	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0
47	8	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0
48	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
49	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	20	90	0	10	25	10	55	0	0	0	0
51	10	55	0	10	32	0	0	0	0	0	0
52	10	55	0	6	16	0	0	0	0	0	0
53	10	52	0	8	20	0	0	0	0	0	0
54	4	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tpl	577	2866	8	260	717	148	829	5	5	9	1

Tablo-15: Dedebahı Karyesi Büyükbaş Hayvan Varlığı

H.N.	Sağmal inek		Kısır inek	Koşum öküzü	Erkek Dana	Dişi dana	Sağmal camus		Kısır camus	Malak	Erkek malak	Dişi malak
	Adet	Hasılat	Adet	Adet	Adet	Adet	Adet	Hasılat	Adet	Adet	Adet	Adet
1	0	0	1	2	1	0	2	90	0	1	0	0
2	0	0	0	2	0	0	1	45	1	0	1	0
3	1	30	0	2	0	0	1	45	0	0	0	0
4	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0
5	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
6	1	30	0	2	0	0	2	90	0	0	1	1
7	3	90	0	2	2	2	0	0	0	0	0	0
8	1	30	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0
9	1	30	0	2	1	0	1	45	0	0	0	0
10	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0
11	1	30	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0
12	2	60	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0
13	0	0	0	2	0	0	1	45	0	0	1	0
14	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
15	1	30	0	2	1	0	1	45	0	0	1	0
16	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0
17	1	30	0	2	1	0	1	45	0	0	1	0
18	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
19	1	30	0	2	1	1	0	0	0	0	0	0
20	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
21	1	30	0	2	0	1	1	45	0	0	0	1
22	1	30	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0
23	1	30	0	2	1	0	1	45	0	0	0	0
24	1	30	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0
25	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0
26	1	30	0	2	1	1	1	45	0	0	0	0
27	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0	1
28	1	30	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0

29	3	90	0	2	1	1	1	45	0	0	0	0
30	0	0	1	2	0	0	1	45	0	0	0	0
31	1	30	0	2	0	1	1	45	0	0	0	0
32	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0
33	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0
34	1	30	0	2	0	1	1	45	0	0	1	0
35	3	90	0	2	1	0	1	45	8	0	0	0
36	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
37	1	30	1	2	1	0	0	0	0	0	0	0
38	1	30	0	2	0	1	1	45	0	0	0	1
39	1	30	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0
40	2	60	0	2	1	0	1	45	0	0	0	1
41	1	30	0	2	0	2	1	45	0	0	0	1
42	0	0	1	2	1	0	0	0	0	0	0	0
43	0	0	0	0	0	0	1	45	0	0	1	1
44	1	30	0	2	1	0	1	45	0	0	0	0
45	1	30	0	2	1	0	1	45	0	0	0	1
46	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
47	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
48	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0
49	1	30	0	2	1	0	1	45	1	0	0	1
50	2	60	0	2	0	0	1	45	0	0	0	0
51	1	30	1	2	1	0	0	0	0	0	0	0
52	2	60	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
53	1	30	0	2	0	0	1	45	0	0	0	0
54	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Tpl	55	1650	5	106	28	16	27	1215	10	1	7	9

Tablo-16: Kalaycılar-Güller-Derziler Mahallesi Küçükbaş ve Yük-Binek Hayvan Varlığı

	Sağmal ağınam		Kuzu	Kısır ağınam		Arı kovanı		Kısırak	Hargele	Bargir
	Adet	Hasılat	Adet	Adet	Hasılat	Adet	Hasılat	Adet	Adet	Adet
1	5	20	0	0	0	0	0	0	0	0
2	10	55	0	0	0	0	0	0	0	0
3	6	32	0	0	0	0	0	0	0	0
4	4	23	0	0	0	0	0	0	0	0
5	5	24	0	0	0	5	20	0	0	0
6	12	65	0	0	0	4	22	0	0	0
7	5	20	0	0	0	0	0	0	0	0
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	12	65	0	0	0	0	0	0	0	0
10	21	110	5	19	60	0	0	0	0	0
11	18	80	3	0	0	0	0	0	0	0
12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	20	110	0	20	65	0	0	0	0	0
14	5	20	3	0	0	0	0	0	0	0

15	8	42	0	2	6	0	0	0	0	0
16	6	35	0	0	0	0	0	0	0	0
17	8	45	0	4	10	0	0	0	0	0
18	16	70	0	0	0	0	0	0	0	0
19	5	20	0	0	0	0	0	0	1	0
20	8	45	0	0	0	4	22	0	0	0
21	8	45	0	7	20	1	4	0	0	1
22	5	28	0	2	6	1	4	0	0	0
23	10	55	0	6	20	3	6	1	0	0
24	10	55	5	2	6	0	0	0	0	0
25	8	45	6	5	16	0	0	0	0	0
26	12	65	0	3	10	0	0	0	0	0
27	6	32	2	2	6	0	0	0	0	0
28	8	45	1	3	10	0	0	0	0	0
29	15	70	6	10	32	0	0	0	0	0
30	5	26	0	0	0	0	0	0	0	0
31	3	16	2	0	0	0	0	0	0	0
32	5	26	4	0	0	0	0	0	0	0
33	10	55	0	8	20	0	0	0	0	0
34	8	45	0	4	10	0	0	0	0	0
35	5	28	0	5	16	0	0	0	0	0
36	8	45	0	5	16	0	0	0	0	0
37	8	45	0	7	20	0	0	0	0	0
38	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
39	13	60	0	1	2	0	0	0	0	0
40	9	40	0	3	10	0	0	0	0	0
41	10	55	0	6	20	0	0	0	0	0
42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
43	6	32	0	0	0	0	0	0	0	0
44	10	55	0	0	0	0	0	0	0	0
45	9	40	0	0	0	0	0	0	0	0
46	5	20	0	0	0	0	0	0	0	0
47	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
48	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
49	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	12	65	0	0	0	0	0	2	0	1
Tpl	382	1974	39	124	381	18	78	3	1	2

Tablo-17: Kalaycılar-Güller-Derziler Mahallesi Büyükbaş Hayvan Varlığı

H.N.	Sağmal inek		Kısır inek	Koşum öküzü	Erkek dana	Dişi dana	Sağmal camus		Koşum camus öküzü	Erkek malak	Dişi malak
	Adet	Hasılat	Adet	Adet	Adet	Adet	Adet	Hasılat	Adet	Adet	Hasılat
1	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
2	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
3	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0
4	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0

5	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
6	1	30	0	2	1	1	0	0	0	0	0
7	0	0	0	2	0	0	1	45	0	0	0
8	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0
9	0	0	0	2	1	0	1	45	0	0	1
10	1	30	0	2	0	0	1	45	0	0	1
11	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0
12	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0
13	1	30	0	2	2	0	0	0	0	0	0
14	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
15	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
16	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
17	1	30	0	2	1	1	0	0	0	0	0
18	1	30	0	2	0	1	1	45	0	0	0
19	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
20	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
21	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
22	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0
23	1	30	1	2	0	1	0	0	0	0	0
24	1	30	0	2	0	1	0	0	0	0	0
25	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0
26	0	0	0	2	1	1	1	45	0	0	0
27	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0
28	1	30	0	2	0	1	0	0	0	0	0
29	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0
30	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
31	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0
32	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
33	1	30	0	0	0	0	1	45	2	1	0
34	1	30	0	2	1	1	0	0	0	0	0
35	1	30	0	2	0	1	1	45	0	0	0
36	1	30	0	2	0	3	0	0	0	0	0
37	0	0	0	2	0	1	1	45	0	0	1
38	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
39	1	30	0	2	3	0	0	0	0	0	0
40	1	30	0	2	0	3	0	0	0	0	0
41	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
43	1	30	0	2	1	1	0	0	0	0	0
44	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0
45	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
46	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
47	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
48	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
49	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
50	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
Tpl	37	1110	1	96	20	18	8	360	2	1	3

Tablo-18: Çakalderesi Mahallesi Küçükbaş ve Yük-Binek Hayvan Varlığı

	Sağmal ağınam		Kuzu		Kısır ağınam		Arı kovani		Kısırak	Tay	Dişi tay	Merkeb
	Adet	Hasılat	Adet	Adet	Hasılat	Adet	Hasılat	Adet	Adet	Adet	Adet	Adet
1	6	32	0	4	10	0	0	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	7	30	0	8	22	6	32	0	0	0	0	0
4	8	45	0	0	0	3	14	0	0	0	0	0
5	6	32	0	0	0	3	16	0	0	0	0	0
6	4	22	0	4	11	0	0	0	0	0	0	0
7	6	32	0	4	10	0	0	0	0	0	0	0
8	6	35	0	6	16	6	32	0	0	0	0	0
9	8	45	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	6	32	0	2	6	2	12	1	0	0	0	0
11	10	55	0	5	14	0	0	0	0	0	0	0
12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	15	70	0	15	40	8	42	0	0	0	0	0
14	5	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	3	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	6	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	8	45	0	0	0	2	12	0	0	0	0	0
18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	8	45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	18	100	0	10	32	6	25	0	0	0	0	0
21	14	75	0	8	22	0	0	1	0	0	0	0
22	15	70	0	5	16	0	0	2	0	0	0	0
23	7	40	0	4	10	0	0	0	0	0	0	0
24	7	30	0	3	10	2	12	0	2 ⁷¹	2	0	0
25	2	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	4	15	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	5	20	0	2	6	0	0	0	0	0	0	0
28	4	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	10	45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	9	40	0	0	0	4	22	0	0	0	0	0
32	12	55	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	10	55	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	14	75	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	11	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	8	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	19	90	0	7	20	0	0	0	0	0	0	0
38	10	55	0	0	0	6	35	0	0	0	0	0
39	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	8	40	8	6	16	1	5	0	0	0	0	0
41	1	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42	15	70	0	3	8	0	0	0	0	0	0	0

⁷¹ Dişi tay.

43	25	120	0	10	32	5	24	0	1	0	0
44	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	12	65	0	6	16	5	20	0	0	0	0
46	10	55	0	10	32	0	0	0	0	0	0
47	5	20	5	5	18	0	0	0	0	0	0
48	5	26	0	5	18	0	0	0	0	0	0
49	10	55	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	5	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0
51	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
52	3	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0
53	10	55	0	0	0	0	0	1	0	0	0
54	15	70	0	0	0	0	0	0	0	0	0
55	6	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0
56	7	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0
57	8	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0
58	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
59	8	45	0	7	20	0	0	0	0	0	0
60	10	55	0	5	16	3	12	0	0	0	0
61	12	55	0	8	22	0	0	0	0	0	0
62	10	55	0	6	16	0	0	0	0	0	0
63	18	95	0	10	28	3	12	0	0	0	0
Tpl	494	2507	21	168	487	65	327	5	1	2	1

Tablo-19: Çakalderesi Mahallesi Büyükbaş Hayvan Varlığı

H.N.	Sağmal inek		Kısır inek	Koşum öküzü	Erkek dana	Dişi dana	Sağmal camus		Kısır camus	Erkek malak	Dişi malak
	Adet	Hasılat	Adet	Adet	Adet	Adet	Adet	Hasılat	Adet	Adet	Adet
1	1	30	2	2	2	2	0	0	0	0	0
2	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0
3	1	30	0	2	0	2	0	0	0	0	0
4	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0
5	2	60	0	2	0	0	0	0	0	0	0
6	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0
7	1	30	0	2	0	1	0	0	0	0	0
8	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
9	1	30	0	2	1	1	0	0	0	0	0
10	0	0	0	2	2	0	1	45	0	0	0
11	0	0	0	2	0	0	0	0	1	1	1
12	1	30	0	0	1	0	0	0	0	0	0
13	0	0	0	2	0	0	1	45	0	0	0
14	1	30	0	2	1	0	1	45	0	0	0
15	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	2
16	1	30	0	2	0	2	0	0	0	0	0
17	1	30	0	2	2	0	0	0	0	0	0
18	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
19	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
20	1	30	1	2	0	0	1	45	0	0	0

21	0	0	0	2	0	0	1	45	0	1	0
22	1	30	0	2	1	0	1	45	0	0	0
23	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0
24	1	30	0	2	0	0	1	45	0	1	0
25	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0
26	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0
27	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0
28	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
29	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0
30	1	30	0	2	0	1	0	0	0	0	0
31	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0
32	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
33	0	0	0	2	1	1	0	0	0	0	0
34	0	0	0	2	1	1	0	0	0	0	0
35	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0
36	0	0	0	2	0	0	1	45	0	0	1
37	1	30	0	2	2	0	0	0	0	0	0
38	1	30	0	2	2	0	0	0	0	0	0
39	1	30	0	2	2	0	0	0	0	0	0
40	1	30	1	2	1	1	0	0	0	0	0
41	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
42	1	30	0	2	1	0	1	45	0	0	0
43	1	30	0	2	0	0	0	0	0	1	0
44	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	1	30	0	2	0	1	0	0	0	0	0
46	1	30	0	2	1	0	1	45	0	0	0
47	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0
48	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
49	2	60	0	2	0	1	0	0	0	0	0
50	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
51	1	30	0	2	0	1	0	0	0	0	0
52	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0
53	2	60	0	2	2	0	0	0	0	0	0
54	2	60	0	2	2	0	0	0	0	0	0
55	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
56	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0
57	0	0	0	2	0	0	1	45	0	0	0
58	1	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0
59	0	0	0	2	1	1	1	45	0	0	0
60	1	30	0	2	1	1	0	0	0	0	0
61	1	30	1	2	0	0	0	0	0	0	0
62	1	30	0	2	0	1	0	0	0	0	0
63	1	30	0	2	3	0	0	0	0	0	0
Tpl	51	1530	6	120	40	20	12	540	1	4	4

Tablo-20: Ramazan mahallesi Küçükbaş ve Yük-Binek Hayvan Varlığı

	Sağmal ağnam		Kuzu		Kısır ağnam		Sağmal keçi		Oğlak		Kısır keçi		Arı kovarı		Kısırak	Bargir
	Adet	Hasılat	Adet	Adet	Hasılat	Adet	Hasılat	Adet	Adet	Hasılat	Adet	Hasılat	Adet	Hasılat	Adet	Adet
1	4	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	5	24	0	5	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	16	75	0	12	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	18	85	0	13	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	11	55	0	11	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	10	45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	3	15	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	4	20	0	2	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	12	65	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	0	0	0	0	0	4	20	1	0	0	0	0	0	0	0	0
13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	4	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	4	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	5	24	2	0	0	24	118	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	18	88	0	5	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
18	9	42	0	4	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	10	45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	6	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	3	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	8	38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	8	38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	30	0	0	0
24	3	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	16 ⁷²	80 ⁷³	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	15	70	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	6	32	0	6	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
30	4	22	0	2	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	5	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	14	75	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	9	40	4	6	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	6	28	0	2	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	5	20	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	10	55	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	5	20	0	0	0	10	45	5	0	0	0	0	0	0	0	0
38	11	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	10	45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

⁷² 12+4.

⁷³ 65+15.

40	0	0	0	0	0	20	110	0	0	0	0	0	0	0	0
41	8	35	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42	2	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
43	6	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44	0	0	0	0	0	30 ⁷⁴	122,5 ⁷⁵	0	5	2,5	0	0	0	0	0
45	4	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
46	5	24	0	3	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
47	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
48	16	85	0	0	0	0	0	0	0	0	8	22	0	0	0
49	16	75	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
51	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
52	8	35	0	4	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
53	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
54	10	45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
55	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
56	6	28	0	4	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
57	12	55	0	8	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
58	15	70	0	15	40	0	0	0	0	0	4	20	0	0	0
59	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tpl	385	1840	20	102	251	88	415,5	6	5	2,5	19	72	2	1	1

Tablo-21: Ramazan mahallesi Büyükbaş Hayvan Varlığı

Mahalle-i Ramazan Büyükbaş Hayvan Varlığı											
H.N.	Sağmal inek		Kısır inek	Koşum öküzü	Erkek dana	Dişi dana	Sağmal camus		Kısır Camus	Erkek malak	Dişi malak
	Adet	Hasılat	Adet	Adet	Adet	Adet	Adet	Hasılat	Adet	Adet	Hasılat
1	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
2	1	30	0	2	0	0	1	45	0	1	0
3	1	30	0	2	0	1	1	45	0	1	0
4	1	30	0	2	0	0	1	45	0	0	0
5	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
6	0	0	0	2	1	0	1	45	0	0	0
7	1	30	0	2	1	1	0	0	0	0	0
8	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
9	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
10	1	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
12	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
13	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0
14	0	0	1	2	0	0	1	45	0	0	0
15	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
16	0	0	0	2	0	0	1	45	0	1	0

⁷⁴ 25+5.

⁷⁵ 120+2,5.

17	1	30	0	2	2	0	1	45	0	0	0
18	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
19	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
20	1	30	0	2	0	0	0		0	0	0
21	1	30	0	2	0	0	1	45	0	0	0
22	1	30	0	2	0	1	1	45	0	0	0
23	0	0	0	2	0	1	1	45	0	0	0
24	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
25	1	30	0	2	0	0	1	45	0	1	0
26	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0
27	0	0	0	2	0	0	1	45	0	0	0
28	01	30	0	2	0	1	0	0	0	0	0
29	1	30	0	2	0	0	1	45	0	0	0
30	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
31	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
32	1	30	0	2	0	0	1	45	0	0	0
33	1	30	0	2	1	1	0	0	0	0	0
34	1	30	0	2	0	0	0	0	0	1	1
35	1	30	0	2	0	0	1	45	0	0	0
36	2	60	0	2	2	0	0	0	1	0	0
37	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
38	0	0	1	2	0	0	1	45	0	0	0
39	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0
40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	1	30	0	2	1	1	0	0	0	0	0
42	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
43	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
44	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
46	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
47	1	30	0	2	0	0	1	45	0	0	0
48	1	30	0	2	0	0	1	45	0	0	0
49	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
50	1	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0
51	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
52	1	30	1	2	1	0	0	0	0	0	0
53	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
54	0	0	0	2	0	0	1	45	0	0	0
55	1	30	0	2	0	0	1	45	0	0	0
56	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0
57	1	30	0	2	0	0	1	45	0	1	0
58	1	30	0	2	0	0	1	45	0	0	0
59	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tpl	39	1170	4	108	11	7	22	675	1	6	1

Tablo-22: Yumrukaya Mahallesi Küçükbaş ve Yük-Binek Hayvan Varlığı

H.N.	Sağmal ağınam		Kuzu	Kısır ağınam		Sağmal keçi		O(ğ)lak	Kısır keçi		Arı kovanı		Hargele
	Adet	Hasılat	Adet	Adet	Hasılat	Adet	Hasılat	Adet	Adet	Hasılat	Adet	Hasılat	Adet
1	6	28	0	3	8	0	0	0	0	0	0	0	0
2	7	30	0	0	0	0	0	0	0	0	4	22	0
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	6	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
5	8	35	0	4	10	0	0	0	0	0	0	0	0
6	28	130	0	8	20	0	0	0	0	0	8	45	0
7	7	30	7	0	0	0	0	0	0	0	3	18	0
8	10	55	0	0	0	0	0	0	0	0	3	18	0
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	18	0
10	10	55	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	10	45	3	2	6	0	0	0	0	0	0	0	0
12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	8	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	8	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	6	28	0	2	6	0	0	0	0	0	0	0	0
17	10	45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	5	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	18	85	0	10	32	0	0	0	0	0	0	0	0
21	8	45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	8	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	0	0	0	0	0	10	45	0	0	0	0	0	0
25	27	130	0	3	9	0	0	0	0	0	0	0	0
26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	14	0
28	3	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	0	0	0	0	0	6	25	0	0	0	0	0	0
30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	14	65	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	8	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	4	22	0	0	0	0	0	0	0	0	4	16	0
34	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	15	70	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	15	75	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	2	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	4	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	4	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	12	0
42	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
43	12	65	6	2	6	0	0	0	0	0	0	0	0

44	0	0	0	0	0	5	20	2	0	0	7	30	0
45	4	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
46	4	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
47	6	28	0	0	0	0	0	0	0	0	2	8	0
48	4	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
49	21	105	6	12	34	0	0	0	0	0	0	0	0
50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
51	6	32	0	3	9	0	0	0	0	0	0	0	0
52	9	49	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
53	2	12	0	2	6	0	0	0	0	0	0	0	0
54	4	22	0	0	0	0	0	0	0	0	2	10	0
55	6	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
56	12	65	7	8	20	0	0	0	0	0	2	12	0
57	0	0	0	0	0	15	70	0	9	40	0	0	0
58	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	8	0
Tpl	349	1701	33	59	166	36	160	2	9	40	44	231	3

Tablo-23: Yumrukaya Mahallesi Büyükbaş Hayvan Varlığı

H.N.	Sağmal inek		Kısır inek	Koşum öküzü	Erkek dana	Dişi dana	Dişi düğe	Sağmal camus		Kısır camus	Koşum camus öküzü	Erkek malak
	Adet	Hasılat	Adet	Adet	Adet	Adet	Adet	Adet	Hasılat	Adet	Adet	Adet
1	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
2	0	0	0	2	0	0	0	1	45	0	0	0
3	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
4	0	0	0	2	0	0	0	1	60	0	0	0
5	1	30	0	2	0	0	0	2	120	0	0	0
6	1	30	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0
7	2	60	0	2	1	1	0	0	0	0	0	0
8	1	30	0	2	1	0	0	0	0	1	0	0
9	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0
10	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
11	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
12	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
16	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
17	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
18	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
19	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
20	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
21	1	30	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0
22	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
23	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
24	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
25	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0

26	0	0	0	2	1	0	0	1	60	0	0	0
27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
29	0	0	0	2	1	0	0	1	45	0	0	1
30	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
31	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
32	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
33	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
34	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
35	1	30	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
36	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
37	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
38	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
39	1	30	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
40	1	30	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
41	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0
42	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0
43	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0
44	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
45	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0
46	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0
47	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
48	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
49	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0
50	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
51	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
52	0	0	0	2	0	0	0	1	45	0	0	0
53	0	0	0	2	0	0	0	1	45	0	0	1
54	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
55	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
56	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0
57	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
58	1	30	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0
Tpl	22	660	3	106	13	3	1	8	420	1	2	2

10-Değirmencilik ve Aba Dokumacılığı:

Dedebalı ve mahallelerinde, yetiştirilen hububatın öğütülmesi için değirmenler ile bölgede bolca bulunduğu anlaşılan koyun yününün yıkanıp boyanması ve aba kumaşı haline getirilmesi için aba dolaplarının mevcut olduğu söylenebilir. Her iki tesisin de su gücüyle çalıştırıldığı tahmin edilebilir.

Dedebalı karyesi 21 numarada kayıtlı Köseoğlu Osman'ın dere üzerinde vaki değirmenden yıllık 680 kuruş hissesi bulunmaktadır. Osman'ın asıl mesleği aslında ziraatçılıktır. Kalaycılar vd. mahallesi 49 numarada meskûn Gubadinoğlu Hüseyin, temettuat kaydına bakılırsa çapacı makulesindendir, herhangi bir şeyi yoktur ancak değirmencilik ile uğraştığından yıllık 150

kuruş gelir elde etmektedir. Hüseyin'in değirmenin sahibi değil çalışanı olduğu kolaylıkla tahmin olunabilir. Çakalderesi mahallesi 17 numara sakin, asıl mesleği ziraatçılık olan Değirmencioğlu İbrahim'in unvanı, aile geçmişinde değirmencilik mesleğinin bulunduğu işaret olarak kabul edilebilir. Ramazan mahallesi Hane: 29'da oturan Emiroğlu Aliş'in de asıl olarak ziraatçı olduğu ancak dere değirmeninde cüzî hissesi karşılığı yıllık 100 kuruş geliri bulunduğu anlaşılmaktadır. Aynı mahalle 40 numarada sakin olan Koca Hasan'ın Halil, meslek olarak değirmencidir ve değirmencilikten yıllık 330 kuruş gelir elde etmektedir. Yumrukaya mahallesinde 14 numaralı hanede meskûn Dimitre Karisi de ziraat erbabıdır ancak onun da dere değirmenindeki cüzî hissesinden yıllık 200 kuruş geliri bulunmaktadır. Aynı mahalle 22 numarada kayıtlı Kuru Dimitre de benzer şekilde hem ziraat ve hem değirmencilikle uğraşmaktadır ki, değirmencilikten yıllık geliri 300 kuruş olarak kaydedilmiştir. Dedebalı, Ramazan ve Yumrukaya'da bahsi geçen dere değirmeninin aynı tesis olduğu söylenebilir. Çok büyük bir ihtimalle merkez Dedebalı ve mahallelerinde mevcut sadece bir değirmen bulunmaktadır ve ortak olarak işletilmektedir. Meslek olarak değirmenci kaydedilenler bahis konusu tesisi işletmekte ve ortaklarına hisselerini vermektedirler.

Çakalderesi mahallesi 63 numaralı hanede meskûn Mendireci Kara Mehmet, asıl olarak ziraat erbabı olmakla birlikte aba ticareti ve saireden yıllık 120 kuruş gelir elde etmektedir. Yukarıda adı geçen Emiroğlu Aliş'in ise aba dolabından cüzî hissesi karşılığı yıllık 100 kuruş geliri bulunmaktadır. Temettuat defterinde aba dolabının nerede işletildiğine dair bir bilgi bulunmamaktadır ancak aba kumaşının imalinde dink ve aba dolabı çalıştırmak için bol miktarda su gerektiğinden bahsi geçen değirmenlerle aynı bölgede bulunması muhtemeldir.⁷⁶ Buradan hareketle bölgede aba dokumacılığının ve ticaretinin yapıldığı söylenebilir.

11-Yetiştirilen Ürünler ve Ödenen Vergiler:

Temettuat defterlerinde hane numarası ve sahibinin yazıldığı satırın üst kısmında bir önceki yıl ödenen vergiler yazılmaktadır. İşte bu rakamlardan hareketle bölgede yetiştirilen ürün çeşitliliği ve miktarları ile ödenen öşür ve resim/vergi miktarları tespit olunabilmektedir.

Dedebalı karyesi ile Kalaycılar vd., Çakalderesi ve Ramazan mahallelerinde ekilen buğday/hınta, arpa/şa'ir, yulaf/alef ve mısır ürünlerinden öşür,

⁷⁶ Aba kumaşı ve abacılık hakkında geniş bilgi için bkz. M. Sabri Koz, "Abacılık", *Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi*, Cilt: 1, Kültür Bakanlığı ve Tarih Vakfı Yayı, İstanbul 1993, s. 3; Reşat Ekrem Koçu, "Aba, Abacılar", *İstanbul Ansiklopedisi*, Cilt 1, Tan Matbaası, İstanbul 1958, s. 1.

yetiştirilen koyun ve keçilerden küçükbaş hayvan vergisi/adet-i ağnam, Yumrukaya mahallesindeki gayrimüslim vatandaşlardan bunlara ilave olarak üzümünden elde ettikleri alkollü içecekler için zecriye vergisi alındığı anlaşılmaktadır.

54 hanelik Dedebalı karyesinden 251,5, 50 hanelik Kalaycılar vd. mahallesinden 153, 63 hanelik Çakalderesi mahallesinden 203,75, 59 hanelik Ramazan mahallesinden 143,5 ve 58 hanelik Yumrukaya mahallesinden 173 olmak üzere bahsi geçen yerleşim birimlerinden toplam 994,75 kile buğday öşrü alınmıştır. Kâtibin doğru yazdığını varsayarak ve onda bir oranında öşür alındığı bilgisine dayanarak bu rakamdan hareketle toplam buğday üretim miktarının 9947,5 kile olduğu sonucuna varılabilir.

Benzer şekilde Dedebalı'dan 36,5 kile, Kalaycılar vd.'dan 15,5 kile, Çakalderesi'nden 32,5 kile, Ramazan'dan 37,5 kile, Yumrukaya'dan 19 kile olmak üzere toplam 141 kile arpa öşrü alındığı hesabından hareketle toplam 1410 kile arpa üretimi gerçekleştirildiği söylenebilir.

Yine Dedebalı'dan 178 kile, Kalaycılar vd.'dan 116 kile, Çakalderesi'nden 164 kile, Ramazan'dan 78,5 kile, Yumrukaya'dan 122 kile olmak üzere 658,5 kile öşür hesabından hareketle toplam 6585 kile yulaf üretildiği sonucu çıkarılabilir.

Bölgedeki mısır üretimi, Dedebalı'dan 26 kile, Kalaycılar vd.'dan 4 kile, Çakalderesi'nden 28 kile, Ramazan'dan 27 kile, Yumrukaya'dan 47,5 kile olmak üzere toplam 132,5 kile öşür miktarından hareketle 1325 kile olarak hesaplanabilir.

Dedebalı karyesinde toplam 7 dönüm bağda yetiştirilen üzümünden 16,5 kuruş 120 para (19,5 kuruş) üzüm öşrü bedeli alındığı hesaplanmıştır. Benzer şekilde Kalaycılar vd. mahallesinde 11,75 dönüm bağda yetiştirilen üzümünden 19 kuruş 285 para (26 kuruş 5 para), Çakalderesi mahallesinde 5,75 dönüm bağda yetiştirilen üzümünden 8 kuruş 195 para (12,5 kuruş 15 para), Ramazan mahallesinde 8,25 dönüm bağda yetiştirilen üzümünden 13 kuruş 265 para (19,5 kuruş 5 para), Yumrukaya mahallesinde ise 47,75 dönüm bağda yetiştirilen üzümünden 131 kuruş 340 para (139,5 kuruş) üzüm öşrü bedeli alındığı deftere kaydedilmiştir. Yumrukaya mahallesinde buna ilave olarak gayrimüslim vatandaşlardan 114 kuruş 714 para (131,5 kuruş 14 para) zecriye vergisi alınmıştır. Toplam üzüm öşrü bedeli miktarı 1 kuruş 40 para kabulüyle 140 kuruş 5 para olarak hesaplanmıştır. Üretilen üzüm miktarı ise 1400 kuruş 5 para olarak kabul edilebilir. Yumrukaya mahallesindeki gayrimüslimlerin özel durumu sebebiyle bu mahallede diğer yerleşim birimlerinin toplamından (32,75 dönüm) daha fazla (47,75 dönüm) araziye bağ dikimi yapıldığı ve dolayısıyla daha fazla öşür ödendiği (diğerlerinin

ödediği öşür miktarı 78, kuruş 5 para, Yumrukaya’da ödenen miktar 139,5 kuruş) görülmektedir. Yine bu mahalledeki gayrimüslimlerden 131,5 kuruş 14 para zecriye vergisi alınması da aynı şekilde değerlendirilebilir.

Dedebah karyesinde bulunduğu belirtilen 831 koyundan 85 kuruş 760 para (104 kuruş), Kalaycılar vd. mahallesinde 510 koyundan 70 kuruş 725 para (88 kuruş 5 para), Çakalderesi mahallesinde 657 koyundan 59 kuruş 955 para (82,5 kuruş 15 para), Ramazan mahallesinde 521 koyun ve keçiden 47 kuruş 760 para (66 kuruş), Yumrukaya mahallesinde 459 koyun ve keçiden 40 kuruş 735 para (58 kuruş 15 para) ağnam vergisi alındığı hesaplanmıştır. Bu şekilde mezkûr yerleşim birimlerinden alınan adet-i ağnam miktarının 399 kuruş 15 paraya ve dolayısıyla toplam küçükbaş hayvan miktarının (2978 adet) maddi değerinin 3990 kuruş 15 paraya tekabül ettiği söylenebilir.

Tablo-24: Dedebah Karyesi Yetiştirilen Ürünler-Ödenen Vergiler

Dedebah Karyesi														
Hane No	Hinta		Şair		Alef		Mısır		Üzüm öşrü bedeli			Adet-i ağnam		
	Kile	Kuruş	Kile	Kuruş	Kile	Kuruş	Kile	Kuruş	Dönüm	Kuruş	Para	Adet	Kuruş	Para
1	6	36	0	0	4	10	1	4	0,25	0	25	47	5	35
2	8	48	4	16	4	10	0	0	0	0	0	24	3	0
3	3	18	0	0	3	7,5	0	0	0	0	0	18	2	10
4	4	24	0	0	2	5	0,5	2	0	0	0	10	1	10
5	3	18	0,5	2	1	2,5	0	0	0	0	0	2	0	10
6	6	36	2	8	9	22,5	1	4	0	0	0	16	2	0
7	9	54	2	8	3	7,5	0,5	2	0	0	0	20	2	20
8	3	18	0	0	4	10	1,5	6	0	0	0	2	0	10
9	5	30	1	4	3	7,5	0	0	0,5	1,5	0	10	1	10
10	3	18	1	4	1	2,5	1	4	0	0	0	10	1	10
11	4	24	3	12	2	5	1	4	0	0	0	34	4	20
12	3	18	0	0	4	10	1	4	0	0	0	15	1	35
13	3	18	1	4	4	10	0	0	0	0	0	0	0	0
14	0	0	0	0	3	7,5	0	0	0	0	0	0	0	0
15	5	30	1	4	5	12,5	0	0	0,5	1	10	22	2	30
16	0	0	0	0	2	5	0	0	0	0	0	6	0	30
17	3	18	0	0	3	7,5	0,5	2	0,25	0	25	21	2	25
18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	20
19	6	36	2	8	2	5	0,5	2	0	0	0	16	2	0
20	3	18	0	0	2	5	0	0	0,25	0	25	17	2	5
21	0	0	0	0	0	0	1	4	0	0	0	42	5	10
22	4	24	0	0	2	5	0	0	0	0	0	24	3	0
23	6	36	0	0	3	7,5	0	0	0	0	0	18	2	10

24	4	24	0	0	3	7,5	0,5	2	0	0	0	8	1	0
25	3	18	0	0	3	7,5	0,5	2	0	0	0	6	0	30
26	6	36	0,5	2	6	15	1,5	6	0	0	0	40	5	0
27	2	12	0	0	2	5	1	4	0	0	0	2	0	10
28	3	18	0	0	3	7,5	0	0	0	0	0	5	0	20
29	12	72	0	0	6	15	1	4	0	0	0	40	5	0
30	4	24	0	0	4	10	0	0	0	0	0	29	3	25
31	4	24	0	0	6	15	0,5	2	0	0	0	15	1	35
32	4	24	0	0	3	7,5	0,5	2	0	0	0	0	0	0
33	4	24	0,5	2	1	2,5	0,5	2	0	0	0	22	2	30
34	6	36	6	15	0	0	0,5	2	0	0	0	10	1	10
35	12	72	1	4	6	15	1	4	0,25	0	25	30	3	30
36	9	54	0	0	2	5	0,5	2	0	0	0	10	1	10
37	3,5	21	0	0	3	7,5	0	0	0	0	0	14	1	30
38	3,5	21	0,5	2	3	7,5	0	0	0	0	0	8	1	0
39	3	18	0,5	2	3	7,5	0	0	0	0	0	11	1	15
40	8	48	4	16	3	7,5	2	8	2	6	0	25	3	5
41	5	30	0	0	3	7,5	2	8	0,5	1,5	0	15	1	35
42	5	30	0	0	5	12,5	1	4	0,5	1,5	0	5	0	25
43	8	48	0	0	4	10	1	4	0,5	1,5	0	40	5	0
44	4,5	27	0,5	2	2	5	1	4	0	0	0	5	0	25
45	5	30	0	0	4	10	0	0	0	0	0	13	1	25
46	2	12	1	4	3	7,5	0	0	0	0	0	4	0	20
47	6	36	0,5	0	3	7,5	0,5	2	0	0	0	8	1	0
48	6	36	0,5	2	3	7,5	0	0	0	0	0	0	0	0
49	6	36	0,5	2	6	15	0	0	0	0	0	0	0	0
50	8	48	0	0	6	15	0,5	2	0	0	0	30	3	30
51	5	30	0	0	6	15	0	0	0	0	0	20	2	20
52	6	36	1	4	4	10	0,5	2	0,5	1	10	16	2	0
53	3	18	1	4	3	7,5	0	0	1	2,5	0	18	2	10
54	4	24	1	4	3	7,5	0	0	0	0	0	4	0	20
Tpl	251,5	1509	36,5	135	178	445	26	104	7	16,5	120	831	85	760

Tablo-25: Kalaycılar-Güller-Derziler Mahallesi Yetiştirilen Ürünler-Ödenen Vergiler

Hane No	Hinta		Şair		Alef		Mısır		Üzüm öşrü bedeli			Adet-i ağnam		
	Kile	Kuruş	Kile	Kuruş	Kile	Kuruş	Kuruş	Kuruş	Dönüm	Kuruş	Para	Adet	Kuruş	Para
1	4	24	4	16	2	5	0	0	0,5	1	0	5	25	0
2	3	18	0	0	1	2,5	0	0	0	0	0	10	1	10
3	4	24	1	4	2	5	0	0	0	0	0	6	0	30
4	5	30	0	0	4	10	0	0	0,5	1	0	4	0	20
5	3	18	2	8	3	7,5	0	0	0	0	0	5	0	25
6	5	30	0	0	3	7,5	0	0	0	0	0	12	1	20

7	2	12	0,5	2	1	2,5	0	0	0,5	1	0	0	0	0
8	3,5	21	0	0	2	5	0	0	0	0	0	0	0	0
9	4	24	0,5	2	2	5	0,5	2	0	0	0	12	1	20
10	3,5	21	0	0	2	5	0	0	0	0	0	40	5	0
11	2	12	0	0	2	5	0	0	0,25	0	25	18	2	10
12	1,5	9	0,5	2	2	5	0	0	0,25	0	25	0	0	0
13	1,5	9	0	0	2	5	0	0	0,25	0	25	40	5	0
14	2	12	0,5	2	2	5	0	0	0,25	0	25	5	0	25
15	4	24	0	0	2	5	0	0	0,5	1	0	10	1	10
16	5	30	0	0	3	7,5	0	0	0,5	1	0	6	0	30
17	4,5	27	0	0	5	12,5	0	0	0,5	1	0	12	1	20
18	4	24	0	0	3	7,5	0	0	0	0	0	16	2	0
19	4	24	0	0	4	10	0	0	0,5	1	0	5	0	25
20	3	18	0	0	3	7,5	1	4	0,5	1	10	8	1	0
21	4	24	0	0	3	7,5	0	0	0,5	1	10	15	1	35
22	4	24	0	0	2	5	0	0	0,5	1	10	7	0	35
23	3	18	0	0	3	7,5	0	0	0	0	0	16	2	0
24	3	18	0	0	2	5	0	0	0	0	0	12	1	20
25	4	24	0	0	3	7,5	0,5	2	0,5	1	10	13	1	25
26	4	24	1	4	6	15	0	0	1	1	0	15	1	35
27	4	24	0,5	2	2	5	0	0	0	0	0	8	1	0
28	3	18	0,5	2	2	5	0	0	0,5	1	10	10	1	10
29	5	30	0	0	3	7,5	0	0	0	0	0	25	3	5
30	1	6	0	0	2	5	0	0	0	0	0	5	0	25
31	2	12	1,5	9	1	2,5	0	0	0	0	0	3	0	15
32	1	6	0	0	2	5	0	0	0	0	0	5	0	25
33	4	24	0	0	4	10	1	4	0,5	1	10	18	2	10
34	3	18	0	0	3	7,5	1	4	0,5	1	10	12	1	20
35	4	24	0	0	3	7,5	0	0	0,5	1	10	10	1	10
36	3	18	1	4	4	10	0	0	0,5	1	10	13	1	25
37	4	24	0	0	4	10	0	0	0,5	1	10	15	1	35
38	3,5	21	1,5	6	0	0	0	0	0,25	0	25	10	1	10
39	4	24	0,5	2	1	2,5	0	0	0,5	1	10	14	1	30
40	4	24	0	0	2	5	0	0	0	0	0	12	1	20
41	2	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16	2	0
42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
43	2,5	15	0	0	2	5	0	0	0	0	0	6	0	30
44	3	18	0	0	2	5	0	0	0	0	0	10	1	10
45	2	12	0	0	4	10	0	0	0	0	0	9	1	5
46	2	12	0	0	2	5	0	0	0,25	0	25	5	0	25
47	1,5	9	0	0	1	2,5	0	0	0	0	0	0	0	0
48	1,5	9	0	0	1	2,5	0	0	0	0	0	0	0	0
49	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	2,5	15	0	0	2	5	0	0	0,25	0	25	12	1	20
Tpl	153	918	15,5	65	116	290	4	16	11,75	19	285	510	70	725

Tablo-26: Çakalderesi Mahallesi Yetiştirilen Ürünler-Ödenen Vergiler

Hane No	Hinta		Şair		Alef		Mısır		Üzüm			Adet-i ağnam		
	Kile	Kuruş	Kile	Kuruş	Kile	Kuruş	Kuruş	Kuruş	Dönüm	Kuruş	Para	Adet	Kuruş	Para
1	3	18	0	0	5	12,5	6	24	0	0	0	10	1	20
2	2	12	0	0	2	5	1	4	0	0	0	0	0	0
3	8	48	1	4	3	7,5	1	4	0	0	0	15	1	35
4	3	18	2	8	4	10	5	20	0	0	0	8	1	0
5	5	30	1	4	4	10	0	0	0	0	0	6	0	30
6	3	18	1	4	3	7,5	0	0	0	0	0	8	1	0
7	3	18	1,5	6	3	7,5	3	12	0,5	1	0	10	1	10
8	4	24	1	4	1	2,5	0	0	0	0	0	12	1	20
9	4	24	0	0	2	5	0	0	0	0	0	8	1	0
10	2	12	0	0	3	7,5	0	0	0	0	0	8	1	0
11	4	24	0	0	0	0	1	4	0	0	0	15	1	35
12	1	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	6	36	5	20	4	10	1	4	1	2	20	30	3	30
14	5	30	0	0	3	7,5	0,5	0	0	0	0	5	0	25
15	1	6	0	0	3	7,5	0	0	0	0	0	3	0	15
16	4	24	0,5	2	3	7,5	0	0	0	0	0	6	0	30
17	3,5	21	0	0	4	10	0	0	0	0	0	8	1	0
18	1	6	0	0	3	7,5	0	0	0	0	0	0	0	0
19	0,75	5	0	0	0	0	1	4	0	0	0	8	1	0
20	4	24	0	0	3	7,5	0	0	0,5	1	10	28	3	20
21	5	30	1	4	3	7,5	0	0	0	0	0	22	2	30
22	4	24	0	0	2	5	0	0	0,25	0	25	20	2	20
23	2	12	0,5	2	2	5	0	0	0,25	0	25	11	1	15
24	4	24	1	4	3	7,5	0	0	1	1	10	10	1	10
25	1	6	0	0	1	2,5	0	0	0	0	0	2	0	10
26	2	12	0,5	2	2	5	0	0	0	0	0	4	0	20
27	6	36	0	0	3	7,5	0,5	2	0,25	0	25	7	0	35
28	1	6	0	0	2	5	0,5	2	0	0	0	4	0	20
29	0,5	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	1	6	0	0	2	5	0	0	0	0	0	10	1	10
31	2	12	0	0	0	0	1	4	0	0	0	9	1	5
32	3	18	1	4	4	10	1	4	0	0	0	12	1	20
33	4,5	27	0	0	6	15	0	0	0	0	0	10	1	10
34	6	36	0	0	2	5	0,5	2	0	0	0	14	1	30
35	2	12	0	0	4	10	0	0	0	0	0	11	1	15
36	3	18	0	0	6	15	0	0	0	0	0	8	1	0
37	4	24	0	0	2	5	0,5	2	0	0	0	26	3	10
38	2	12	0	0	3	7,5	0,5	2	0	0	0	10	1	10
39	3	18	0	0	3	7,5	0,5	2	0	0	0	0	0	0
40	6	36	0	0	3	7,5	0	0	0	0	0	14	1	30
41	3	18	0	0	3	7,5	0	0	0	0	0	1	0	5

42	3	18	0	0	2	5	0,5	2	0	0	0	18	2	10
43	3	18	0	0	4	10	0	0	0	0	0	35	4	35
44	2	12	0	0	2	5	0	0	0	0	0	0	0	0
45	4	24	0,5	2	3	7,5	0	0	0,5	1	10	18	2	10
46	5	30	0	0	3	7,5	0	0	0,25	0	25	20	2	20
47	0,5	2	0	0	1	2,5	0	0	0	0	0	10	1	10
48	4	24	0	0	3	7,5	0	0	0	0	0	5	0	25
49	5	30	1,5	6	5	12,5	1	4	0	0	0	10	1	10
50	3	18	0	0	4	10	1	4	0	0	0	5	0	25
51	2	12	0	0	1	2,5	0	0	0	0	0	0	0	0
52	4	24	0	0	1	2,5	0	0	0	0	0	3	0	15
53	4	24	0	0	3	7,5	1	4	0	0	0	10	1	10
54	4	24	8	32	2	5	0	0	0	0	0	15	1	35
55	2	12	0	0	1	2,5	0	0	0	0	0	6	0	30
56	3	18	0	0	3	7,5	0	0	0	0	0	7	0	35
57	1	6	1	4	3	7,5	0	0	0	0	0	8	1	0
58	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
59	4	24	0	0	3	7,5	0	0	0,5	1	10	15	1	35
60	5	38	2	8	3	7,5	0	0	0,5	1	10	15	1	35
61	4	24	0,5	2	2	5	0	0	0,25	0	25	20	2	20
62	4	24	2	8	3	7,5	0	0	0	0	0	16	2	0
63	5	30	0	0	3	7,5	0	0	0	0	0	28	3	20
Tpl	203,75	1230	32,5	130	164	410	28	110	5,75	8	195	657	59	955

Tablo-27: Ramazan Mahallesi Yetiştirilen Ürünler-Ödenen Vergiler

Hane No	Hinta		Şair		Alef		Mısır		Üzüm			Adet-i ağnam		
	Kile	Kuruş	Kile	Kuruş	Kile	Kuruş	Kuruş	Kuruş	Dönüm	Kuruş	Para	Adet	Kuruş	Para
1	1,5	9	0	0	1	2,5	0	0	0	0	0	4	0	20
2	5	30	2,5	10	4	10	1	4	0,25	0	25	10	1	10
3	7	42	2	8	2	5	1	4	1	1	20	28	3	20
4	4,5	27	0	0	1	2,5	0	0	0,25	0	25	15	1	35
5	2	12	0	0	2	5	0,5	2	0	0	0	0	0	0
6	3	18	0	0	2	5	0	0	0	0	0	10	1	10
7	5	30	1	4	2	5	0	0	0	0	0	10	1	10
8	2	12	0	0	1	2,5	0	0	0	0	0	3	0	15
9	2	12	0,5	2	1	2,5	0	0	0	0	0	0	0	0
10	0	0	0	0	0	0	0,5	2	0	0	0	6	0	30
11	0	0	0	0	0	0	0,5	2	0,5	1	10	12	1	20
12	1	6	1	4	1	2,5	0,5	2	0	0	0	4	0	20
13	0	0	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	2,5	15	0	0	1	2,5	1	4	0,25	0	25	4	0	20
15	1	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	4	24	0	0	1	2,5	1	4	0,25	0	25	29	3	25
17	4,5	27	0	0	2	5	0,5	2	0,5	1	10	20	2	20

18	2	12	2	8	1	2,5	1	4	0,5	1	10	12	1	20
19	1,5	9	0	0	1	2,5	1	4	0,25	0	25	10	1	10
20	1,5	9	1	4	1	2,5	0	0	0	0	0	6	0	30
21	4	24	0	0	3	7,5	1	4	0	0	0	3	0	15
22	3	18	1	4	2	5	1	4	0,25	0	25	8	1	0
23	3	18	2,5	10	2	5	1	4	0	0	0	8	1	0
24	2,5	15	1,5	6	1	2,5	1	4	0	0	0	3	0	15
25	6	36	1	4	3	7,5	1	4	0	0	0	16	2	0
26	3	18	0	0	1	2,5	0	0	0	0	0	8	1	0
27	3	18	0	0	2	5	0,5	2	0	0	0	15	1	35
28	1	6	0,5	2	1	2,5	0	0	0	0	0	0	0	0
29	5	30	1	4	3	7,5	3	12	2	5	0	12	1	20
30	1	6	1	4	2	5	0,5	2	0	0	0	6	0	30
31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	6	30	2	8	1	2,5	0	0	0	0	0	14	2	30
33	3	18	1	4	2,5	3	0	0	0	0	0	15	1	35
34	2	12	1	4	2	5	0	0	0	0	0	8	1	0
35	3	18	1	4	1	2,5	0,5	2	0	0	0	5	0	25
36	6	36	0	0	4	10	2,5	10	0,5	1	10	10	1	10
37	2,5	15	0,5	2	1	2,5	0	0	0	0	0	15	1	35
38	2	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	1	15
39	1	6	0	0	2	5	0	0	0	0	0	10	1	10
40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	1,5	9	0	0	2	5	1	4	0	0	0	14	1	30
42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
43	1,5	9	0	0	0	0	1	4	0	0	0	6	0	30
44	0	0	2	8	0	0	0	0	0	0	0	28	3	20
45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
46	3	18	4	16	1	2,5	0	0	0	0	0	8	1	0
47	4	24	0,5	2	2	5	0	0	0	0	0	0	0	0
48	4	24	1	4	2	5	0,5	2	0	0	0	16	2	0
49	0,5	3	0	0	2	5	0	0	0	0	0	16	2	0
50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
51	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
52	2,5	15	0	0	2	5	1	4	0	0	0	12	1	20
53	0,5	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
54	4	24	0,5	3	2	5	0,5	2	0,25	0	25	10	1	10
55	3	18	1,5	9	2	5	1,5	6	0	0	0	0	0	0
56	2	12	1	4	2	5	1	4	0,5	1	10	10	1	10
57	4	24	2	8	2	5	0	0	0,5	1	10	21	2	20
58	6	36	0	0	2	5	0	0	0,5	1	10	30	3	30
59	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tpl	143,5	855	37,5	154	78,5	193	27	108	8,25	13	265	521	47	760

Tablo-28: Yumrukaya Mahallesi Yetiştirilen Ürünler-Ödenen Vergiler

	Hinta		Şair		Alef		Mısır		Üzüm			Adet-i ağnam			Zecriye	
	Kile	Kuruş	Kile	Kuruş	Kile	Kuruş	Kile	Kuruş	Dönüm	Kuruş	Para	Adet	Kuruş	Para	Kuruş	Para
1	3,5	21	2	8	4	10	1	4	0	0	0	6	0	30	0	0
2	5	30	0,5	3	4	10	1	4	3	7	20	10	1	10	0	0
3	1	6	1	2,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	3,5	21	1	4	2	5	0	0	1	2	20	6	0	30	0	0
5	5	30	2	8	2	5	1	4	1	2	20	12	1	20	0	0
6	5	30	1	4	5	12,5	1	4	1	2	20	36	4	20	0	0
7	4	24	0	0	4	10	0,5	2	0,5	1	10	7	0	35	0	0
8	2,5	15	0	0	4	10	0	0	1	2	20	10	1	10	0	0
9	4	24	1	4	2	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	6	36	0	0	3	7,5	1	4	1	3	0	10	1	10	3	20
11	3	18	0	0	3	7,5	1	4	1	3	0	10	1	10	3	20
12	2	12	0	0	1	2,5	0,5	2	0	0	0	0	0	0	0	0
13	3	18	0,5	2	2	5	1	4	1	3	0	8	1	0	3	20
14	1	6	0	0	1	2,5	0	0	1	3	0	0	0	0	3	20
15	5	30	0	0	1	2,5	0	0	0	0	0	8	1	0	0	0
16	3	18	0	0	2	5	1	4	1	3	0	8	1	0	3	20
17	4	24	0	0	4	10	1	4	1	3	0	10	1	10	3	20
18	1	6	0	0	1	2,5	0	0	0	0	0	5	0	25	0	0
19	1,5	9	0,5	2	1	2,5	2	8	0,5	1	20	0	0	0	3	20
20	3	18	0,5	2	2	5	0	0	2	6	0	28	3	20	3	20
21	4	24	0,5	2	2	5	2	8	0,75	2	10	8	1	0	2	25
22	1	6	0,5	2	1	2,5	0	0	1	3	0	8	1	0	3	20
23	3	18	0,5	2	2	5	1	4	1,5	4	20	0	0	0	5	10
24	4	24	0,5	2	2	5	1	4	1	3	0	10	1	10	3	20
25	4	24	0,5	2	2	5	1	4	1	3	0	30	3	30	3	20
26	4	24	0	0	2	5	0	0	1,25	3	30	0	0	0	3	20
27	1	6	0	0	0	0	0,5	2	0,5	1	20	0	0	0	1	30
28	1,5	9	0	0	1	2,5	1	4	0	0	0	3	0	15	0	0
29	3	18	0	0	3	7,5	2	8	0	0	0	6	0	30	0	0
30	4	24	1	4	3	7,5	0	0	1,5	4	20	0	0	0	3	20
31	3	18	0	0	3	7,5	1	4	0,75	2	10	24	3	30	3	20
32	3	18	1,5	9	1	2,5	1	4	0,75	2	10	8	1	10	3	20
33	4	24	0	0	3	7,5	1,5	6	0,75	2	10	4	0	20	3	20
34	2	12	0,5	2	0	0	1,5	6	1	3	0	0	0	0	3	20
35	5	30	1	4	4	10	2	8	2	6	0	15	1	35	7	0
36	3	18	0	0	1	2,5	2	8	3	9	0	15	1	35	1	20
37	2	12	0	0	1	2,5	0	0	0	0	0	2	0	10	0	0
38	1	6	0	0	2	5	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0
39	6	36	0	0	4	10	3	12	1,5	4	20	4	0	20	5	10
40	4	24	0	0	2	5	1	4	1	3	0	4	0	20	3	20

41	4	24	0	0	4	10	0,5	2	1	3	0	0	0	0	3	20
42	1	6	0	0	2	5	0	0	0	0	0	3	0	15	0	0
43	3	18	0	0	2	5	0	0	0	0	0	18	2	10	0	0
44	1,5	9	0	0	2	5	0,5	2	0	0	0	5	0	25	0	0
45	1,5	9	0	0	2	5	0,5	2	1	3	0	4	0	20	3	20
46	1,5	9	0	0	1	2,5	0,5	2	1	3	0	4	0	20	3	20
47	4	24	0	0	1	2,5	1	4	0,5	1	20	6	0	30	1	30
48	2	12	0	0	1	2,5	1	4	0,5	1	20	4	0	20	1	30
49	4	24	0	0	2	5	1	4	1	3	0	24	3	0	3	20
50	2	12	2	8	2	5	0,5	2	1	3	0	0	0	0	3	20
51	1,5	9	0	0	1	2,5	0	0	1	3	0	9	1	5	3	20
52	2	12	0	0	3	7,5	1	4	1	3	0	9	1	5	3	20
53	2	12	0	0	2	5	0,5	2	1	3	0	4	0	20	3	20
54	2	12	0,5	2	2	5	1	4	0,5	1	20	4	0	20	3	20
55	2	12	0	0	2	5	2	8	0	0	0	6	0	30	0	0
56	3,5	21	0	0	2	5	1	4	1	3	0	20	2	20	3	20
57	4	24	0	0	4	10	2	8	2	6	0	24	3	0	7	0
58	3	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tpl	173	1038	19	78,5	122	305	47,5	190	47,75	131	340	459	40	735	114	715

Sonuç ve Dedebalılarla İlgili Bazı Değerlendirmeler:

Cumhuriyet dönemi öncesinde ve hatta 1970’li yıllara kadar devam eden konar-göçer hayat tarzının devam ettiği süreçte toplum yapımızın günümüzden oldukça farklı olduğu ve geçmiş dönemlerde günümüzdeki modern millet anlayışının yerini daha çok Oğuz boylarının yüzlerce uzantılarının oluşturduğu aşiret/cemaat/obaların doldurduğunu söylemek herhalde yanlış olmayacaktır. Bilhassa Osmanlı döneminde uygulanan aşiretlerin küçük parçalar halinde Anadolu ve Balkanların farklı bölgelerine sürgün ve iskân metotlarıyla yerleştirilmeleri usulü günümüz toplum yapısının oluşmasında mühim rol oynamış görünmektedir. Ayrıca büyük toprak parçalarının Türkmen aşiretlerine ikta olarak verilmesi uygulamasının yerine genellikle iki öküzle sürülebilecek arazilerin tımar olarak dağıtılması usulünün de bahis konusu sürgün ve iskân politikasına paralel olarak uygulanmasının, yeni toplum yapımızın inşasında etkili olduğu belirtilmelidir.

Asırlar boyu devam eden bahis konusu süreçte Anadolu ve Balkanlarda iz bırakan Türkmen aşiretlerinden birisi de Dedebalıları olmuştur. Uşak kazası Dedebalıları karyesi ile ilgili çalışmamızda belirtildiği üzere Celâleddin Harezmşah’ın Moğol baskısı sebebiyle hâkim olduğu Kirman Selçuklu ülkesinden ayrılıp Irak-ı Acem ve Azerbaycan toprakları üzerinden Doğu Anadolu’ya geldiğinde, yanında bulunan Türkmen aşiretlerinin, Celâleddin Harezmşah’tan 30 yıl sonra Kütahya ve çevresinde kurdukları beyliğe, geldikleri bölgenin isminden dolayı Kirmanlı/Germanlı olarak Germiyan

adının verildiği değerlendirilmesi ile bölgeye gelen Harezmi aşiretlerden birisi olması kuvvetle muhtemel Dedebalıların Kütahya'ya bağlı Uşak bölgesinde ortaya çıkmaları ve ayrıca o devir Türkmen babaları arasında önemli bir figür olan Hacım Sultan ile Dedebalı arasındaki bağlantı, inceleme konumuz olan Dedebalı'nın ve adını taşıyan cemaatin tanınmasında mühim veriler sunmaktadır.

Batı Anadolu bölgesinde Germiyanogullarının hâkim olduğu topraklara (bilhassa Uşak-Kütahya-Manisa taraflarına) yerleşen Harezmi Türkmenlerden olan Dedebalıların bu sahalarda ve daha sonra Germiyan topraklarının Osmanlı hâkimiyetine girmesini müteakip muhtelif sebeplerle Balkanlara geçerek buralarda da izler bıraktığı tespit edilmiştir. Moğol baskısı ile Anadolu'ya gelen Dedebalıların doğudaki son bakiyelerinin, XIX. asrın sonlarından itibaren bu kez Rus baskısı sebebiyle Kafkaslardan aşağıya Doğu illerinden bilhassa Sivas bölgesine yaşanan göçlerle birlikte, Sivas'a gelip yerleştikleri ve 1968'deki idari düzenleme sırasında Dedebalı adında yeni bir mahallenin tesisine sebebiyet verdikleri anlaşılmıştır.

Üç ayrı makale halinde gerçekleştirilen bu çalışma serisinde, Dedebalıların bahis konusu süreçte Anadolu ve Balkanlarda bıraktıkları izler, yaşanan sürecin şartları ve arşiv belgeleri ışığında değerlendirilerek, günümüz toplum yapımızın oluşum sürecinin daha iyi anlaşılmasına katkı sunulmaya gayret edilmiştir.

288

Araştırma serisinin üçüncüsünde, arşiv belgelerine yansıyan bilgiler ışığında Dedebalıların Balkanlardaki izleri tespit edilmeye ve bilhassa 1830-1845 aralığında kaleme alınan nüfus ve temettuat defterlerindeki veriler kullanılarak Dedebalı aşiretinin muhtemelen başlangıçtan itibaren aşiret mahalleleri halinde yerleşim birimleri oluşturdukları gösterilmeye çalışılmıştır. Benzerini Uşak-Eşme taraflarında Harmandalı aşiretinde gördüğümüz bu tür mahalleler halinde yerleşme tarzının, muhtelif sebeplerle bazı isim değişiklikleri olsa da bütün Osmanlı dönemi boyunca sürdürüldüğü kabul edilebilir.

Konuyla ilgili ilk çalışmamız olan Dedebalı cemaati ve Uşak Dedebalı karyesi başlıklı çalışmamızın hazırlıkları esnasında bahis konusu yerleşim birimi ziyaret edilerek yerel malzeme araştırılmaya çalışılmış ancak fazla bir sonuç alınamamış idi. Ancak çalışmanın yayınlanmasından sonra Dedebalı doğumlu ve şu an Almanya'da Hamburg'da yaşayan tarihe meraklı ve duyarlı olduğu anlaşılan Emre Aktaş (emre@hh.de, 39 yaşında), 18 Ekim 2018 tarihinde tarafıma gönderdiği bir e-mail'de konuyla ilgili çok değerli bilgiler vermiştir. Emre Aktaş'ın H. 1335 (M.1916-1917) doğumlu rahmetli babaannesinden dinlediği ve bize aktardığı bilgiler, araştırma konumuza önemli katkılar sağladığı için araştırmanın kapanış kısmını oluşturan bu

makalede önemli bulduğumuz kısımları aynen aktararak yorumlanmaya çalışılmıştır. Emre Beyin ifadeleri değiştirilmeden aynen aktarılmıştır:

Ben şahsen çocukluğumu Dedebahlar'da geçirdim. Babaannemin elinde büyüdüm. O da aynı şekilde kendi dedesinin elinde büyümüş. Bu sebeple çocukluğum köyün geçmişiyle ilgili eski hikâyelerle geçti. Aynı zamanda çocukken de olan ilgimden dolayı çok soru sordum, birçoğunu da yazılı olarak kaydetmiştim. Şu anda 39 yaşındayım ve ne yazık ki bu kayıtların birçoğuna artık sahip değilim. Ama birçok bilgi de hala hafızamda. Rahmetli babaannem bu konuda baya bilgili bir insandı.

Rahmetli babaannem eskiden Dedebahlar mezarlığının komple bir türbe olduğunu anlatırdı. Babaannemin genç kızlığı döneminde (Hicri 1335 doğumlu) bu türbeler her ne hikmetse tamamen yıkılıp taşları sökülmüş.

Her ne hikmetse diyorum çünkü müslüman bir köyün, müslüman bir mezarlığı yıkması, mezar taşlarını sökmesi çok garip geliyordu bana.

Sonra bu sökülen mezar ve türbe taşları o sene (zannımca 30'lu seneler) yapılan Dedebahlar ilkokulunun duvar ve temel taşı olarak kullanılmış. Yani köyün mezarları sökülüp okulun temel taşı olarak kullanılmış. O yüzden Dedebahlar mezarlığında Osmanlıca yazılmış mezar taşı neredeyse kalmamıştır.

1980 yılının ortalarında bu eski ilkokul yenisi yapılmak üzere yıkıldı. Ve biz bu okulun direkt arkasında oturuyorduk.

Yıkılan ilkokulun altından temel kazma çalışması sırasında çıkan mezar ve türbe taşlarını biz gördük. Tüm türbe taşlarını bizim evin önüne yığmışlardı. Aylarca o taşların üzerinde oynadık. (87'ler olmalı)

Kimisi devasa büyüklükte kocaman kavuklu, sikkeli, Arapça yazılı, süslü mezar taşlarıydı. Sıradan bir mezar taşı değildi bu taşlar. Belli ki mühim, saygıdeğer zatlar, kişiler, evliyalara vb. için yapılmış mezar taşlarıydı. Köylü bu taşlara "dede taşı" diyordu.

Aynı zamanda antik çağlara ait (Roma ya da Bizans) kitabeler, yazılı taşlar, sütunlar da aklımda kaldı.

Sonra benim bildiğim bu çıkan taşlar yapılan tekrardan yeni ilkokulun harcında ve temelinde kullanıldı. Sergilenmek ve korunmak yerine üstü örtüldü. Sonradan bu okul da düğün salonuna dönüştürüldü.

Yani bir halk düşünün ki kendi atalarının mezar taşları üstünde düğün sünnet yapıyor. İlginç bir tezat.

Dedebahlar mezarlığının ortasında bulunan tümsekte küçük bir kulübeye benzer bir yapı kalmıştı çocukluğumda. Bu tümseğin adı "Dede" idi. Babaannemin anlattığına göre burası eskiden büyük bir türbeymiş ve etrafında devasa palamut ağaçları varmış. Sanırım bu ağaçları da kesmişler. Türbeyi de bahsettiğim gibi yıkıp okulun temeline gömmüşler.

Bu tümsek aynı zamanda antik dönemlerden kalma bir tümüldür. 60'lı yıllarda bir arkeoloji ekibi buralarda araştırmalar yapmış benim bildiğim kadarıyla. Sebaste antik kentindeki tümülüslerin ve kiliselerin kazıldığı sene. Selçukler köyüne giden yolda da hala Selçuklu döneminden kaldığı iddia edilen uzun ve devasa taşlarla dolu bir mezarlık vardı. Birçoğu benim çocukluğumda yok edildi.

Aynı zamanda Sivaslı yolu üzerinden Dedebahlar'a girerken içinden geçilen sağlı sollu mezarların bulunduğu alanın ismi Gözlaba'dır (Gözlü Baba?)

Benim bildiğim burası da eskiden bir türbe imiş. Ne hikmetse orası da bir yazıt bir kitabe bile bırakmadan yok edilmiş.

Bu benim içimde hala büyük bir merak bırakan temadır. Ben o türbelerin yıkılış ve gelecek nesillerden saklanış sebebini hala çok merak ediyorum.

Aklıma zamanın dini politikalarıyla alakalı sebeplerden başka bir şey gelmiyor. Neticede civar yörelerin ilkokullarından birisi bu okul ve devlet eliyle yapılmış. Ve mezar taşlarının sökülmesi olayı da zannımca devlet eliyle olmuş ve o zamanın ideolojisiyle alakalıdır.

Köyün Bektaşî kimliğini yok etmekle alakalı diye düşünüyorum. 70'li yıllarda da Tatar köyü ile birleştirip mahalle statüsüne düşürülmüştür Dedebahlar. Halbuki kuruluş olarak bakıldığında Dedebahlar köyünün kuruluşu Tatar'a nazaran daha eski ve önemi büyüktür.

Bu arada yazınızda paylaştığınız sülale lakaplarının birkaçı sanırım hala mevcut.

290

Dedebahlar harman yerinde bir ailenin adı "Horzumlar" dı. Bu da aklımda kalmış. Babaannemin sülalesi olarak tahmin ettiğim de "İmamlar" sülalesidir.

Babaannemin dedesinin dedesinin de imam (lakabı Gıcır İmam) olduğu bilgisinden (ve Yusuf, Ayşe, Halil isimlerinin yoğunluğu) yola çıkıyorum.

Emre Aktaş 20 Ekim 2018 tarihli ikinci e-mailinde:

Zaten köyün her tarafı antik çağlardan beri yerleşim yeri olan bir bölge. Her kazmayı vurduğunuz yerden tarih fışkıran bir bölge idi.

Senelerce bu şekilde ruhsuzca yağma ve talan edildi. Avrupa ülkelerinde müzelerde sergilenecek, dokunmanın bile yasak olduğu eserler parçalanıp duvar ve temel taşı olarak kullanıldı.

En ilginç okul ve cami gibi yapıların temellerinde hep bu tarihi eserlerin kullanılmasıdır.

Mesela 90'ların başında yine yenisi yapılmak üzere yıkılan Dedebahlar ve Tatar arasındaki (Savran Kuyusu'nun bulunduğu meydana yakın) Aşağı Camii'nin temelinden de muazzam miktarda antik döneme ait yazılı taşlar, sütunlar, sunaklar vs. çıkmıştı. Bunlar zannımca gene yeni yapılan o caminin temelinde kullanıldı. Eski Aşağı Camii'nin yapım tarihi 1880'di. Girişinde kocaman geyik boynuzları asılı olan ahşap, tek katlı geleneksel bir

yapıydı. Öylesi güzel bir cami yıkılıp yerine neden çirkin bir beton yığını dikildi, hala anlamış değilim.

Tatar'ın kuruluşunda hep ismi geçen Savran yörüklerinin köyün etrafına kurduğu söylenen "Savran Kuyusu" da aynı şekilde umarsızca üzerine beton dökülüp üstüne yol yapıldı.

Yine Savran kuyusunun karşısında bulunan ve her nedense "Cavır Evi" diye adlandırılan kerpiç ev de yenisi yapılmak üzere yıkıldığında tonlarca antik döneme ait mermer taşlar, kitabeler, yazutlar ve sair tarihi eser çıkmıştı. Geçmiş dönemlerde Yunanistan'dan bir ekip ya da birkaç kişinin köye gelip bu evi ziyaret ettiği (tarihi bir araştırma da olabilir) rivayet ediliyordu.

Yine bu taşlar o yeni binanın altına gömüldü.

Bu arada Tatar ve Dedebahlar köylerinin halkının aslında ötelerden beri birbirinden nefret eden iki halk olduğu gerçeğini hiçbir yerde okumadım.

Bu inanın benim çocukluğuma kadar böyleydi. Öyle ki köylüler değirmene gitmek için bile köy içinden geçmez, köyün etrafında kavis çizerek değirmene giderlermiş. Çocukluğumda bile köylü halkının büyük gruplar halinde taşlaştığını hatırlıyorum. Her ne kadar 70'lerde iki köy birleşmiş olsa da köylünün birbirine kaynaşması uzun yıllar sürdü.

Hatta o zamanlardan kalma bir tekerlemesi kaldı aklımda:

İki köy halkının bir araya geldiği herhangi bir etkinlikte iki halk birbirine

291

-Dedebahlar Dedebahlar, sümüşünü sallar Dedebahlar!

-Tatarlar Tatarlar, takkasınan b*k atarlar!

...diye tekerleme gibi küfürlü atışmalar yapardı.

Bu düşmanlık sanırım 80 sonlarına kadar böyle devam etmiştir.

Dedebahlar halkı Tatar halkını "Çingene" olarak görürdü.

Rivayete göre Dedebahlar kurulduktan çok seneler sonra Savran Kuyusu'nun olduğu yere Tatar'ın kurucuları olan yörükler yerleşmiş. Dedebahlar halkı da direkt yanlarına kuyu kazıp yerleşen bu halkı sevmemiş ve istememiş. Çingene kavmi olduğunu iddia etmiş. Böylelikle arada bir düşmanlık oluşmuş ve bu husumet yüzyıllarca devam etmiş.

Emre Aktaş'ın yazdıkları ile bizim bahis konusu makalemizdeki bilgiler birleştirildiğinde, 1481-1512 arasında Şeyhlü kazasına tâbi Bulkaz karyesi yakınlarında mevcut gözükten Derviş Dedebah çiftliğinin, 1530 tarihli muhasebe defterindeki verilere göre hazırlanmış haritada Tatar/Tatarlı karyesi yakınlarında bulunan Dede karyesi ve nihayet 1570 tahririnde

Dedebahlar/Dedebahlar karyesi haline dönüştüğü bilgisi kuvvet kazanmaktadır. Bu dönemde Şeyhlü yakınlarında ayrı bir Dede karyesinin daha bulunması, bahis konusu yerleşim birimlerinin, muhtemelen Germiyanlılarla birlikte bölgeye gelen Dedebah cemaati mensuplarınca oluşturulduğunu düşündürmektedir. Ayrıca 1 Cemâziyelevvel 721/ 29 Mayıs 1321 tarihli Hacım Sultan vakfiyesinde, Eş-Şeyh Dedebâlî bin Eş-Şeyhü'l-Germiyanî/Kirmânî Şeyh Mustafa'nın Hacım Sultan zaviyesine şeyh olarak tayin edilmesi, Dedebah-Hacım Sultan ilişkisini ortaya koyduğu gibi aynı zamanda Dedebahların daha 14. asır ortalarından önce bölgeye gelmiş olduğunu gösterebilir. Bahis konusu iki yerleşim birimine Dede adı verilmesi, bölgedeki Şeyh Dedebah sevgisinin ya da bu şeyhin mensubu ya da kuvvetle muhtemel şeyhi (dinî-siyasi-askerî lideri) bulunduğu cemaatin adıyla ilgili olabilir. Dedebahlar köyünde Dede adında bir türbenin bulunuşu ve etrafında zamanla bir hazirenin teşekkül etmesi de bu bakımdan anlamlıdır ki, türbenin oldukça büyük bir yapı olduğu ve 1930'lu yıllara kadar varlığını sürdürdüğü anlaşıyor.

Sivaslı tarafından Dedebahlar'a girişte bulunduğu belirtilen Gözlaba/Gözlü Baba türbesi de araştırılmaya değer ilginç bir katkı sunmaktadır. Dedebahlar ile Tatar arasında Savran kuyusuna yakın bir yerde bulunan ve 1880'de yapıldığı belirtilen ahşap geleneksel yapı Aşağı Camiin girişinde kocaman geyik boynuzlarının asılı olduğu bilgisi de ilginç bir ayrıntı olarak kayıt altına alınmalı ve araştırılmalıdır.⁷⁷

Moğol saldırılarının önünden kaçıp Anadolu'ya sığınan Harezmi Türklerinin bir parçası olduğunu düşündüğümüz Dedebahların, daha sonra Anadolu'yu kasıp kavuran ve bir kısmı bu ülkede kalan Moğol bakiyesi Tatarlarla komşu olmaları kaderin garip bir cilvesi olduğu kadar iki köy arasındaki düşmanlığın kökleri bakımından da dikkate alınması gereken bir husus olmalıdır. Bahis konusu yazıda Dedebahlar'ın Bektaşî kimliğinden

⁷⁷ Tekke ve türbelerde ve bilhassa Bektaşî ve Batınî tarikatlarda geyik motifinin ve geyik boynuzlarının oldukça yaygın bir şekilde kullanılması ile ilgili olarak bkz. Mevlüt Kaya, "Uygarlıklarda Kutsal Geyik Motifi ve Geyik Motifine Bağlı Yer Adları", *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: 6 Sayı: 11. file:///C:/Users/saim.savas/Downloads/Mevlut_KAYA_Uygarlıklarda_Kutsal_Geyik_M.pdf.; Geyik boynuzlarının yatırlarda şifa amaçlı kullanımı ile ilgili olarak bkz. Satı Kumartaşlıoğlu, "Geyik Boynuzlarının Yatırlarda Şifa İçin Kullanımı", *Millî Folklor*, 2015, Yıl 27, Sayı 107, ss.137-148, <https://www.millifolklor.com/PdfViewer.aspx?Sayi=107&Sayfa=134>; Ankara-Çamlıdere'de geyik boynuzlarının bazı evlerin girişlerine nazardan korunma amacıyla asılması hakkında bkz. Mehmet Mandaloğlu, "Türk Mitolojisinden Anadolu'ya Taşınan Kültür: Geyik Motifi", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Cilt: 6 Sayı: 27, Yaz 2013, s. 389, (ss. 382-391) www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581.

bahsedilmesi⁷⁸ ve yine yazıda aktarılan tekerlemede geçen “takkesinde b.k taşır” ifadeleri sanki bir tekke-medrese çatışmasının yansımasını andırıyor gibi gözüküyor. Selçuklu ve Osmanlı kültüründe medrese ve tekke mensupları arasında büyük oranda bir uyum söz konusu olsa da bazı dönemlerde yazıda belirtildiği üzere fıkra ve tekerlemelere konu olan küçük çaplı çatışmalar da meydana gelebilmiştir.

Dedebahı’daki tarihî kalıntıların tahribi konusu ise gerçekten yürekleri sızlatan bir husus olarak karşımızda durmaktadır. Banaz’a bağlı Büyükoturak ile ilgili çalışmamızın saha araştırması sırasında, aslında orta büyüklükte bir kasaba olan Büyükoturak mezarlığında bir tane bile eski yazılı mezar kitabesinin bulunmadığını gördüğümüzde Uşak Üniversitesi Tarih Bölümü hocalarımızla birlikte büyük bir şaşkınlık yaşamıştık. Oldukça büyük bir sahaya yayılmış bulunan mezarlıkta hiçbir kitabenin bulunmaması, yer kazanmak amaçlı bir tahribattan ziyade (yine Uşak bölgesinde bulunan Sirge ile ilgili çalışmamızda 2000’li yıllarda böyle bir durumla karşılaşmıştık) Emre Aktaş’ın da belirttiği üzere bir dönemin anlayışı ile alakalı olmalıydı. Yüzyıllar boyu kimsenin rahatsız olmadığı bu çok eski (Antik, Bizans, Selçuklu, Osmanlı) kitabe ve benzeri kalıntılar, maalesef bahis konusu dönemde muhtemelen kraldan fazla kralcı olan bir takım yetkili kişilerde rahatsızlığa sebep olmuş ya da bu kişilerce lüzumsuz görülmüştü. Neticede maalesef bir bakıma bu coğrafyalarda yaşayan insanların atalarının taştan tapu belgeleri olan mezar kitabeleri ve benzeri kalıntılar anlamsız bir şekilde yok edilmişlerdir.

Kaynakça

1- Arşiv Kaynakları:

BOA TD.232: 573
BOA, DH.MKT.- 1714-72.
BOA. AE.SMST.III -262-20977
BOA. Cevdet Evkaf.110.5458).
BOA. NFS-d-06384-00001-00005
BOA, NFS-d-06385-00004-00012.
BOA. NFS-d-06387-00111-00119.
BOA. NFS-d-06388-00175-00185.
BOA, ML.VRDT.TMT.d. 12378
BOA, AE.SMHD.I.. -218 -17322
BOA, A.{DVNSMHM.d... 4 -268.

⁷⁸ Vilâyetnâme’de Kolu açık Hacım Sultan’ın Bektaşî geleneğine dâhil edildiği burada hatırlanmalıdır, bkz. *Manakıb-ı Hacı Bektaş-ı Velî “Vilâyet-Nâme”*, Hazırlayan: Abdülbâki Gölpınarlı, İnkılâp Kitabevi, İstanbul 1958, s. 83-88.

BOA, A.{DVNSMHHM.d... 7 -2176.

BOA, A.{DVNSMHHM.d... 33 -254.

BOA, A.{DVNSMHHM.d... 46 -186.

BOA, A.{DVNSMHHM.d... 48 -359.

BOA, A.{DVNSMHHM.d... 69 -185.

BOA, A.{DVNSMHHM.d... 85 -561.

BOA, A.{DVNSMHHM.d...-41-709.

BOA, AE.SAMD.I.-9-788.

Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi, 130-16-13-2-903 -3357-1 ilâ 130-16-13-2-920-3467-14 numaralar arasında tasnif edilen tasfiye talepnameleri.

2- Basılı Arşiv Kaynakları

75 Numaralı Gelibolu Livâsı Mufassal Tahrîr Defteri (925 / 1519) I, Dizin ve Transkripsiyon, T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Ankara 2009.

111 Numaralı Kerkük Livâsı Mufassal Tahrîr Defteri(Kanûnî Devri) Dizin, Transkripsiyon ve Tıpkıbasım, T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, ANKARA 2003.

Erdoğan, M. Akif - Bıyık, Ömer, T.T 0001/1 M. Numaralı Fatih Mehmed Devri Aydın İli Mufassal Defteri (Metin Ve İnceleme), İzmir 2015).

H.984 (M.1576/1577) tarihli ve TKG.KK.TTd.54 Numaralı Defter-i Mufassal-ı Livâ-i Çorum, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Yayını, Ankara 2014.

H.982 (M.1574/1575) tarihli ve TKG.KK.TTd.178 Numaralı Defter-i Mufassal-ı Livâ-i Sivas I, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Yayını, Ankara 2014.

İnbaşı, Mehmet, 1570 (Hicrî 976) Tarihli Kayseri Tapu-Tahrir Defteri, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları Yayın No: 60, Kayseri 2009.

3- Basılı Eserler:

ACAROĞLU, M. Türker, *Bulgaristan'da Türkçe Yer Adları Kılavuzu*, TTK Yayını, Ankara 2006.

CANATAR, Mehmet, “Vekilharç”, *DİA*, 43, ss. 10-11.

DEMİR, Selçuk, “XVI. Yüzyılda Niğbolu Sancağında Nesl-i Timurhanlar”, *Balkan Tarihi*, Cilt: 1, Editörler: Zafer Gölen-Abidin Temizer, Osmanlı Mirası ve Türk Kültürünü Araştırma Derneği Yayınları 1, 2016, ss. 97-110.

KARTA, Nurullah, “XV.- XVI. Yüzyılda Pirlepe’de İskan Ve Nüfus”, *Utek’13 Uluslararası Türk Dili Ve Edebiyatı Kongresi Bildiri Kitabı*, II, Saraybosna 2013.

KAYA, Mevlüt, “Uygarlıklarda Kutsal Geyik Motifi ve Geyik Motifine Bağlı Yer Adları”, *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: 6 Sayı: 11. file:///C:/Users/saim.savas/Downloads/Mevlut_KAYA_Uygarlıklarda_Kutsal_Geyik_M.pdf.

KEPECİ, Kâmil, *Tarih Lûgati*, İstanbul 1952.

KIRPIK, Cevdet, “İşkân, İsyan ve Değişim: XIX. Yüzyılın İkinci Yarisında Kadirli”, *OTAM*, 40 /Güz 2016, 407-439.

KIEL, Machiel, “Hezargrad”, *DİA*, 17, İstanbul 1998, s. 297-300.

- KOÇU, Reşat Ekrem, “Aba, Abacılar”, *İstanbul Ansiklopedisi*, Cilt 1, Tan Matbaası, İstanbul 1958.
- KOZ, M. Sabri, “Abacılık”, *Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi*, Cilt: 1, Kültür Bakanlığı ve Tarih Vakfı Yayını, İstanbul 1993.
- KUMARTAŞLIOĞLU, Satı, “Geyik Boynuzlarının Yatırlarda Şifa İçin Kullanımı”, *Millî Folklor*, 2015, Yıl 27, Sayı 107, ss. 137-148, <https://www.millifolklor.com/PdfViewer.aspx?Sayi=107&Sayfa=134>.
- KURT, Yılmaz, “Kars-ı Mar’as Sancağı’nda Vakıflar ve Mülkler”, *Uluslararası Dulkadir Beyliği Sempozyumu 29 Nisan - 1 Mayıs 2011 Kahramanmaraş*, Cilt:1, İstanbul 2012, ss. 375-387.
- Manakıb-ı Hacı Bektaş-ı Velî “Vilâyet-Nâme”*, Hazırlayan: Abdülbâki Gölpınarlı, İnkılâp Kitabevi, İstanbul 1958.
- MANDALOĞLU, Mehmet, “Türk Mitolojisinden Anadolu’ya Taşınan Kültür: Geyik Motifi”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Cilt: 6 Sayı: 27, Yaz 2013, ss. 382-391 www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581.
- Osmanlı Yer Adları: I, Rumeli Eyaleti (1514-1550)*, T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yayını, Ankara 2013.
- ONGUN, Berna Çağan, “19. Yüzyıl Ortalarında Osmanlı Esnaf Teşkilatına Bir Örnek: Belgradcık”, *Kırklareli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* (e-ISSN: 2602-4314) - Haziran-2019 - 3(2), ss. 219-228.
- ÖZCAN, Abdülkadir, “Sekban”, *DİA*, 36, ss. 326-328.
- ÖZDEĞER, Mehtap, *15-16. Yüzyıl Kaynaklarına Göre Uşak Kazasının Sosyal ve Ekonomik Tarihi*, İstanbul 2001.
- PAKALIN, Mehmet Zeki, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, 3, İstanbul 1983.
- SAVAŞ, Saim, “Dedebâli Cemaati ve Uşak Kazası Dedebalılar Köyü”, *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı: 32 Temmuz 2018, ss. 243-262;
- SAVAŞ, Saim, “Dedebalıların İzinde II: Dedebalı Zaviyesi ve Harmancık Kazası Dedebalı Karyesi”, *Vakıflar Dergisi 80. Yıl Özel Sayısı*, Ankara 2019, ss. 211-243.
- SAVAŞ, Saim, “Temettuat Defterleri Işığında Uşak/Eşme Yöresinde Harmandalı Aşireti”, *Tuncer Baykara Armağanı*, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayını, Ankara 2011, ss. 273-304.
- TDK Güncel Türkçe Sözlük*- <https://sozluk.gov.tr/>
- TURGUT, Vedat, *Yitirilen Mirasımız: Balkanlar’da Kurulan Osmanlı Vakıfları (Fethinden XVI. Yüzyılın Sonlarına Kadar)*, Türk Dünyası Vakfı Yayınları 2016.